

VERDA MONTETO

Redaktita de MAEDA Yonemi (dumonata) N-ro 51

ザメンホフ伝 (20)

原作: エドモンド・ブリヴァ
翻訳: 大谷宏治
タイトルバック: 辻千早

第6章(終) 理想主義的予言者

ザメンホフは謙虚に、公明正大に語った。世界語という理念の先覚者である シュライエルのことを語った。ザメンホフは、シュライエルやボラビューク信奉者たちの鋭い攻撃のことを水に流していた。彼はただその先覚者の偉大な業績だけを語った。そして大会参加者に、シュライエルの名前に対し 敬意を表わすように求めた。ザメンホフは人類の苦しみや希望、そして、自分たちの聖なるしごとや人類友愛の未来について語った。また この運動の目的に向って邁進する初期の騎士たちについて語り、故人の献身的な仕事について語った。彼は、アインシュタインやワシニエフスキーやトロンベーターに感謝を捧げた。聴衆は追憶と敬意の気持ちを表わすために、全員立ち上がった。

場内に深い感動がみなぎっていた。原稿を持つザメンホフの手の震えは 前よりも一層激しさを増してきた。結びの言葉が言えるのだろうか? ザメンホフは最後の力をふりしほって聴衆に呼びかけた。

「まもなく 人類の真の友好に捧げられた 私たちの大会の幕が切って落とされます。この晴れやかな瞬間を迎え、私は、何か、言葉では言い表わせない不思議な気持ちで、胸がいっぱいです。何か祈りを唱え、気持ちを静め、目に見えない至高の力に向って、その加護や祝福を求めたい気持ちです。しかし、今この瞬間に、私自身は、どこかの国の国民ではなく、ただの人間なのであり、同様に、またどこかの民族あるいは

宗教的宗派に属しているのでもなく、ただの一個人であるということを感じています。そして今この瞬間、私の心眼の前に立っているのは、ただ、人それぞれが心に感じている、あの崇高で精神的な『力』であり、私はこの未知の『力』に 祈りを捧げ願うのです。」

「あなたに、ああ、偉大な力を秘めた姿のない神秘、愛と真実の泉
あなたを、人は皆違った形で呼びますが、誰もが等しく心に感じている. . . .
あなたに、今日私たちは祈りを捧げます。」

「私たちはあなたのもとに、

自分の民族信仰をもって集まったのではありません。
盲目的に熱く信じた教養を携えてきたのでも
ありません。

宗教的ないさかいは今ここでは沈黙しています。
そしてただ、心の信仰だけがこの場に
みながっています。...

「ああ、あなたは誰かはわかりませんが、
神秘的な力よ、
真心をこめた祈りの声をお聞きください。
偉大なる人類の子孫たちに
もう一度平和を与えてください！」

「私たちは働くことを誓い、闘うことを
誓いました。
人類がもう一度ひとつに結ばれるために。
私たちを支えて下さい、力よ、
私たちを見捨てないで下さい。
困難に打ち勝てるようお守り下さい。...

「私たちは緑の旗を空高く掲げます。
それは善と美を表わしています。
世界の神秘であるあなたの力が
私たちを祝福して下さいますよう。
私たちの目的を達成させて下さいますよう。」

「私たちは人々を隔てる壁を打ち倒します。
壁はばりばりと音をたてて壊れるでしょう。
そして永久に崩れ落ちて、はじめて
愛と真実が地上に満ちるでしょう。」

ザメンホフが腰を下ろすと、再び拍手かっさいの嵐
が巻き起こり、鳴りやまなかった。多くの人達の目は
涙でうるんでいた。大会は、美に素朴に真心に満ちて
言葉では到底言い表わせないひとときであった。会場
には、何か飛び交っているようであった。何か永遠の
風が吹いているようであった。その当時の出席者は
その時を回想するたびに、目に涙を浮べるのだった。
まさにその時、新しい時代が誕生したのだった。世界
大戦ですら、それを打ち消すことはできなかったの
である。

ああ、ブローニュ時代の懐かしい素朴さよ！
ゆりかごの香りがする人類の新たな誕生。素朴で誠
実な友達仲間。握手。相互理解。控え目な男の話し
ぶり。唇からの言葉という連帯感によって生きている
この天才の偉大さ。純粹な心の中にある強靱な精神。人

類連帯の心のときめき。ああ、ブローニュの感激、
私は一生忘れまい！...

血ぬられた戦場で、すばらしく善良な人たちが何千
人も倒れた。町や村に恐怖の嵐が吹き荒れた。破壊。
葬送。貧困。果てしなく立ち並ぶ木の十字架。生き残
った者は悲しげに空を見上げてつぶやく。明日の運命
はどうなるのだろうか？

ああ、ブローニュに播かれた種よ、
墓の上に育て！

(この章 終り。次号 第7章 人類人 に続く)

"VIVO DE ZAMENHOF" Edmond Privat.
La kopirajto de la originalo, la
Esperanta eldono, apartenas al:
THE ESPERANTO PUBLISHING CO. LTD.

KULTURAJ ARANĜOJ EN GRESILLON DUM 1989

- ☆ Internacia renkonto de infanoj:
kursoj, redaktado de ĵurnalo, prome-
nadoj, distraĵoj. De la 31a de marto
ĝis la 7a de aprilo.
- ☆ Internacia Amika Renkonto:
Nedeviga programo: kursoj, konver-
sacioj, komunaj promenadoj, kaj eks-
kursoj, distraj vesperoj. De la 16a
de junio ĝis la 30a de junio.
- ☆ Prelegoj kaj kursoj: serio de pre-
legoj okaze de la ducentjara datreveno
de la franca Revolucio. kursoj, konver-
sacioj, ekskursoj, distraj vesperoj.
De la 2a de julio ĝis la 17a de julio.
- ☆ Lernu kaj Praktiku: kursoj, konver-
sacioj, ekskursoj, distraj vesperoj.
De la 18a de julio ĝis la 31a de julio.
- ☆ Omaĝe al E. Privat: De la 1a de aŭg-
usto ĝis la 14a de aŭgusto.
- ☆ Somera lernejo: De la 14a de aŭgusto
ĝis la 28a de aŭgusto.
Esperanto-domo Gresillon,
F-49150 BAUGE
Francio
[I.C.E.M. ESPERANTO. jan. 1989]

REVENO de la HESMO

(II)

Hiroshi HATANAKA

Ĉi tiu originala noveleto estis verkita de S-ro Hiroshi HATANAKA, kiu forpasis en marto de 1988. Li postlasis ĝin kaj ĉ. du monatojn poste lia edzino hazarde ektrovis kaj konfidis ĝin al S-ro Egaúa, kiu lasta sendis ĝin al redakcio, kiel kontribuajon por nia gazeto. La redakcio decidis, ke tiu noveleto daŭre aperu sur nia gazeto, eble en kvar aŭ kvin fojoj. (Red.)

"Ĉu mi ne ĝeni vin per mia alparolo?" diris la nekonato en malalta voĉo.

"Ne, tute ne, Sinjoro. Nun mi estas sola kiel vi vidas." respondis Jackson. La nekonato havis palan mienon kaj mallumetajn okulojn plenajn de malĝojo. Li ankaŭ havis maldikan korpon en malnovaj jako kaj pantalonoj. Momente Jackson pensis, kia homo estas tiu ĉi. Al li ŝajnis, ke tiu ĉi portas ian historion ne feliĉan ĉirkaŭ si laŭ la atmosfero.

"Mi nomiĝas Kim Ĉunkhi, duona koreano. Se mi ne ĝenus vin, mi volus demandi vin pri iom... Ĉu bone?"

"Ne, vi ne ĝenas min. Volu demandi min pri io ajn." Jackson prenis lin stranga sed interesa homo.

"Mi supozas, ke vi estas usonano, kiu havas sangon miksitajn de japano kaj okcidentano, kaj kiu spertis alian militon post la dua mondmilito. Ĉu mia diro trafas?" ridetis Kim.

Jackson surpriziĝis. Ĉio trafis. Kial li konas tion? Tiu ĉi estis la homo, kiun li vidis ĉi vesperon unuafoje. Tio estas ja certa.

"Vere vi trafis. Tamen, kial do vi konas.....?"

"Detalaĵon vi baldaŭ komprenos. Mi elflaris el vi la odoron de batalo kun sango kaj pulvo. Kaj same kriojn malĝojajn de multaj mort-

gotoj, kiuj ne havas eĉ etan kulpon."

"Laodoro de batalo? Kion signifas tio?" por momento Jackson eksentis iom da kolero, sed tion li ne elbuŝis, nek aperigis ĝin sur la mienon.

"Vi pravas, ke vi sentas koleron pro miaj diroj. Pri tio mi petas de vi pardonon. Sed ---." Kim diris kvazaŭ li kapablas diveni ĉiajn pensojn el la koro de alia homo.

Kim plenigis sian glason per vino regalita de Jackson kaj en serioza tono komencis paroli denove.

"Sed ---, verdire hodiaŭ mi deziras havi amikon, kiu afable aŭskultus min. Ĉu vi povas esti mia amiko ĉi vespere, Jackson?"

Jackson estis denove surprizita. Li ankoraŭ ne prezentis sin mem al li. Tamen, Kim jam konas lian nomon. Jackson havis nenian memoron, ke li iam havis kontakton kun Kim. Kial--Kial--Kial? Li konfuziĝis.

Kun rideto Kim malfermis sian buŝon:

"Sinjoro, ĉio fariĝos klara post mia parolo. Ĉu vi konsentas aŭskulti min?"

"Mi komprenas, Sinjoro. Mi aŭskultu vin. Volu komenci."

"Mi dankas vin, Sinjoro. Ne, sinjoro, sed Jackson. Ĉu permesite, ke mi vokas vin Jackson?" Lia pala mieno ŝajnis sin per malforta rideto. La okuloj estis ankoraŭ mallumetaj.

"Kompreneble bone, Kim. Do lasu min aŭskulti vin pri via historio, mi petas." Kun kuraĝo kaj iom da scivolemo li rekte rigardis Kim.

"Mi ankaŭ havis batalon en Koreio samkiel vi, Jackson,...antaŭ ĉirkaŭ dudek jaroj. Kiel via memoro parolas, ĝi estis tre severa. Ĵus mi diris, ke mi estas duona koreano. Tio signifas, ke mi havas du sangojn,-- unu el koreano, kaj la alia el japano. Pri la sango de japano, Jackson, vi kaj mi estas fratoj. Tiuj fratoj batalis unu kontraŭ alia. Denove mi diras, ke vi kaj mi estas fratoj nur per la sango, nomata tiu de japano. Tamen reale tiuj fratoj en unu familio estis disŝiritaj en du kaj devis batali unu kontraŭ alia. (daŭrigota)

Cu por amikeco, ĉu por mono?

金か、友情か?

HASEGAŬA

JOŠIFUMI

La 3-an de septembro, 1975 Maroka vetero estas tre varmega. Mi ripozis manĝante vinberaron sub ombro. Kaj mi promenis sur malnova strato. Infanoj volas fariĝi mia gvidanto, sed mi rifuzis tion. Mi demandis kelkajn paŝantojn, kie estas vidindaj lokoj. Sed ili ne bone sciis pri tio. Tiam iu knabo veturigis min per sia motorciklo, sed li kompremis nenion, kio interesas min. Li gvidis min al bazararo. Mi donis al li japanan monon, kiel

memorajon kaj esprimon de mia danko, sed li volis marokan monon. Lia gvidado estis por mono. Mi gape miris pro lia neatendita reago. Mi promenis tra la bazararo por aĉeti ion. Tie estis tre multaj butikoj, kaj la komercaĵoj ne havis fiksitajn prezojn. Mi intencis aĉeti kol-pendaĵojn unike desegnitajn. Unue la mastro de la butikaro diris, ke ili kostas 50.00 D.H. (Dirhamojn) por unu, sed fine mi aĉetis ĝin kontraŭ nur D.H. 2.00! Poste mi

少しお勉強しましよ!!

文頭 En la 3-an de septembro, 1975 Maroka vetero estas tre varmega. の解説

La [ラ、舌先を部分的に、上歯茎に軽くやわらかくつけて] 冠詞。ある言葉の前に置いて、その言葉が特定のものを指していることを示す。

順序を表わす数詞 (第何番目の。数詞に -a がついたもの) の前にもつけます。ここでは、9月3日の3日を指す。

英語の不定冠詞 a にあたるものではありません。定冠詞 la ひとつだけ。冠詞を使い慣れていない国の人には、はじめのうちは使わなくてもいい。

冠詞は、日本語、ロシア語、ポーランド語などにも、ないそうです。日本語では、冠詞がない代わりに、『あの例の』とか、『今お話にあった』という言い方、また その意味での 『あの』

aĉetis sakon el ledo
kontraŭ D.H. 10.00 en
alia butikoj. Unue ties
mastro diris, ke ĝi
kostas D.H. 30.00.

La aĉetado estis
malfacila, sed interesa.

Tamen mi devis
uzi multan tempon por
tio. Kelkaj

marokanoj konsilis
min aĉeti haŝiŝion

(unu speco de narko-
taĵo), sed mi rifuzis. Komercistoj
de la bazaro volis interŝanĝi iujn
komercaĵojn kontraŭ mia horloĝo.
Hodiaŭ matene mi vidis japanon,
kiam mi promenis ĉirkaŭ mia hotelo.
Mi demandis lin pri alia ekonomia
hotelo, kaj li respondis, ke li loĝas
sola ĉe du-lita ĉambro de alia

hotelo. Do, mi decidis transiri al
lia hotelo kaj mi tranoktis ĉe lia
ĉambro, kiel samĉambrano. Li stu-
datis en Okcidenta Germanio kaj
nun li vojaĝadas dum unu kaj duon-
jaroj. Ĝis nun, li vojaĝis en Suda
Ameriko.

(daŭrigota)

『その』などと言って、「特定」の意味を表わし
ています。

「特定」とはどのようなことか、説明すると長
くなります。小坂けん二著『小坂エスペラント講
座』1966年版 p.352～p.359に、たいへん詳
しく説明されています。『ザメンホフはこう教えて
いる：「冠詞を用うべきかどうか迷うような箇所
には用いないでおく方がよい。それは冠詞は便利
のために用いるものであるから、あるべきところ
に冠詞がぬけていてもたいして誤解は起こらぬが
あるべからざるところに la があると聞き手を誤
らすおそれがあるからである。」』

3-an [トリアン] 日付をいう時、『3番め

の』という風に順序数であらわす。

きちんと言うときは、En la 3a tago .

Enを省略して、la 3an tagonと言ってもよい。

その中から、さらに tagonを省略したのが、こ
れ。前後のことばで、日付だとわかるから。

上記の En とか、その代わりにになった nは、
「3日に」の「に」にあたる。

de [テ] 前置詞。次のことば septembro (9
月)の前に置いて、更にその前の la 3an につな
ぐ「9月の」の意味をもつ。だから、de et sep-
tembroは切り離さないで、ひとかたまりになっ
てはたらく。はたらくとは、すぐ前の la 3-anを

狂乱のパリで一週間

フランス革命200周年記念祝典

1989年7月22日~29日

お祝い

「パリジャンて 陽気な人たちなんです。」P.I.V.

- ♥ イエーイ、のってるかい！ 一週間パリで狂乱してみようぜ。そして、わがザメンホフのあのことばをたしかめようぜ。パリの 今日の姿、なまの姿を見つかけようぜ。エッフェル塔、バスチーユの円柱、オペラハウス、ノートルダム・カテドラル、ルーブル・バラーツ、オペリスク、パンテオンなど、そりゃもう、ずーっと健在ナノサ。
- ♥ 工場みたいなポンピド・文化センター、ルーブルの四角い中庭のピラミッド、王宮のそばにある kolonoj de Buren、科学Civitoと有名な Geode (1000m²の巨大スクリーン)、ここで Lumiere の映画でも見てサ、遠い遠い大昔の人々の気持ちやサ、感じチャオーゼ。
- ♥ パリは、記念碑や美術館だけとチャウンやで。シャンゼリゼでスマートに買い物してからノイヨ、Saint Quenでは、ぐっとくだけで、蚤の市イ行こらヨ。
- ♥ ほいて、有名なキャバレー LATINA PARADIZOでウキウキたのしむヨ。

この費用、しめて 5500フラン*

日本円で約 11万円

その内訳は、以下の4項:

- ★ デラックスホテルに7泊。
- ★ 毎朝の朝食と、その他フランス文化の香りがする豪華フランス料理8食。
- ★ 美術館、博物館、観劇、パノラマ展望、ユニークでめったに見られない kvartaloj などの見物料。
- ★ エスペ란チストによる案内と移動の交通費。
- * 個人部屋に宿泊希望の場合は

6400フラン

日本円約 138000円

- ♥ お問い合わせ、お申し込みは、下記へお急ぎください。Unuiĝo Franca por Esperanto (Turisma Servo) 4 bis, rue de la Ceriseie, F-75004 PARIS, Francio. (「MONATO」88.12月号の表紙裏の広告より。ジョウダン語以外はかなりちゃんと訳したつもり。

前田)

◆前号 (N-ro 50 dec.) の誤字訂正◆

P. 2 右段115行 sanĝiĝis ⇒ ŝanĝiĝis

P. 4 左段116行 (後の方の)

相手を ⇒ (削除)

P. 7 本文111行 murtaj ⇒ multaj

P. 8 右段111行 kreskiĝis ⇒ kreskis

P. 9 左段15行 al si ⇒ al mi

修飾限定するはたらき。(1月とか2月とかでなく、9月のと限定した。)

1975 普通 en la jaro 1975(a) と書いて、「1975年の、1975年に」の意味なのだが、この日付表記では長くなるので、en la jaro.(a)を、で略したもの。[ミ・「千」・ナツソト「九百」・セツテ「七十」・ウヰ「五」と、そのまま前から順に読む。年号も順序数であらわすので、一番最後の5[ウヰ]に-aをつけて、[ウヰーナ] kvina と読む人もある。

Maroka 「モロッコの」。Maroko =モロッコ語尾のo をa につけかえて、形容詞にした。

vetero [ヴェテロ] 「天候、天気」語尾のo は名詞であることを表わす。

estas [エスタ] 「...です...である。」「どんなである。」ということであらわす動詞。

tre [トレ] [小さいカタカナは子音。オなどの母音をつけて、トレと発音しないように]「大へん、とても」副詞。

varmega [ヴァ・メーガ] 「暑い、熱い、高温の。」形容詞。varma「あたたかい、やや暑いやや熱い」a は形容詞であることを表わす。そのaを一度はずして、eg「強大を表わす接尾辞」をvarmの語尾につけ、そしてもう一度形容詞を表わすa をつけたもの。

varmege と語尾をe にすれば、「暑く、熱く」という副詞になる。

華やかに
ザメンホフ祭
'88

毎年、12月14日のザメンホフ誕生日の前後、世界各地のエスペランチストのグループが、それぞれ趣向をこらしてザメンホフ祭を開きます。

和歌山市では、例年通り例会場の県職員会館で、12月10日(土)午後、ザメンホフ祭を行いました。参加者20名。

今年は、木曜の *Ĵaŭda Rondo* の奥様方が、特に会場の設営に力を入れてくださったので、たいへん華やかになりました。

福本博次さんの司会で、開会の声がかかる頃には、テーブルの上のきれいな飾りつけで、みんなすっかりリラックスして、1年ぶりの再開をよろこぶごあいさつの声など、もうすっかりにぎやか。

一同順番にエスペラントでごあいさつと自己紹介。長い挨拶近況報告や短いのやらがおわると、手作りのクッキー、ケーキなどをいただく。男どもは、人数的劣勢をはねかえそうと、かんビールを持ちこんで乾杯。

前田先生は、片隅の図書販売コーナーにすっこんでにやにやしなながらお店番。これは奥村林蔵先生から寄贈されたエスペラント図書の特価セール。

プログラムはきめていないが、談笑の間

に、大津の村田孝子さんから、第37回関西エスペラント大会が今年5月27~28日大津で開かれるので、是非参加してくださいと、大会の楽しそうな行事の紹介がありました。琵琶湖ワインを頂戴しました。

月曜グループのえっちゃんこと楠見悦子さんとまみちゃんこと杉浦真実さんとエスペラントと和訳つきの紙しばい「金の魚」。

みんなで歌う "Esperanto estas la lingvo por mi ." 海南の田中正美さんの歌 "Al la fratoj " があり。

ボンのユネスコと和歌山のユネスコとの姉妹提携でボンを訪れてきた江川治邦さんから、交換の報告とよせ書きの紹介。

前田先生から図書目録の説明と購入勧誘。

松下さん、ギター片手にEsp.のうたを歌えば、大津の村田さんが得意の "Marvirineto" の朗唱と続けました。

Ĵaŭda Rondo の山野晴美さんのカメラでとりまくったスナップがこれです。

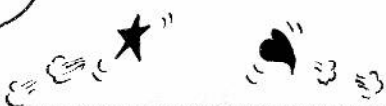
Estis lertaj.

Estis trankvile.

Dankon MURATA-San.

Floroj kaŝis pli belan floron.

Ankaŭ ĉi jare, mi diligentis(?)

Estis bongustaj.

Blankĉevalo de Suho ⑤ PINO

"La unua estis la blankĉevalo," la reĝo kriis, "la rajdanto venu al mi." Sed vidante venigitan junulon, la reĝo estis malkontenta pro ke li estas malriĉa ŝafisto neentendite

Do, la reĝo ŝajnis sin ke li forgesas la promeson, edzigi lin al sia filino. Kaj diris: "Mi donos al vi tri arĝentajn monojn. Lasu la blankĉevalon ĉi tie, kaj tuj vi foriru!"

Suho ekscitiĝis kaj fervore replikis al la reĝo: "Mi venis ne por vendi ĉevalon, sed por partopreni en la ĉevalkonkurso."

"Kion vi diras!! Vi malgraŭ malnobla ŝafisto, ja malobeas al mi, ĉu? Soldatoj, disbatu lin!" Dum la reĝo kriegis hurle, soldatoj amase sin ĵetis al Suho.

Suho estis batita, eĉ per piedoj, de multaj soldatoj, kaj svenis.

La reĝo rabis de Suho la blankĉevalon kaj fiere revenis al la reĝ-domo, akompanate de soldatoj.

(daŭrigota)

福音館書店：大塚勇三再読の「スーホの白い馬」より
大塚勇三氏の了解を得て訳adukiしました。

1989年4月 [編集]前田米美 〒640和歌山市小松原6-1-6 TEL 0734-22-8660

WAKAYAMA Aprilo

隔月刊

1989

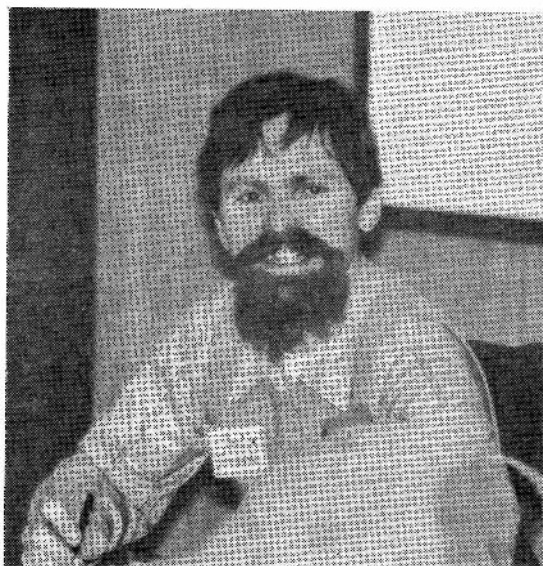
VERDA MONTETO

Redaktita de MAEDA Yonemi (dumonata)

N-ro 52

アメリカの
natur-amanto

ジョエルさんと

ユーゴスラヴィアの
oficiala E-instruistino
スポメンカ夫人
と

日本の若き lingvisto (安達信明さん)で作った
エスペラントの学習カセット

「エクスプレス・エスペラント語」(白水社)

アメリカ+ユーゴ+日本で
エスペラント・カセット製作

(1) Joelが来た

——— お金よりも、意義ある人生を!

前田 米美

昨年11月21日(月)、ジョエル・プロゾフ
スキーさんが和歌山市を訪れ、月曜講座の皆さん

との楽しいおしゃべりの中で、ずいぶんいろいろと教えていただきました。そのお話の誌上報告が今号までおくれたのは、ちょうど編集の谷間、即ち、次号の原稿の総括直後だったからでして、結局本号扱いになってしまいました。

エジプトをまわり、やっとフダベストーシベリア経由一ナホトカ行きの切符を手に入れて東京へ。

それから半年は日本各地をまわり、更に7か月韓国を。その後、また日本に帰って京都・亀岡の大本本部で約2か月、国際部、エスペラント普及会のお手伝いをして、1987年7月、東京からシャトルへと帰国しました。3年余の旅行中、飛行機に乗ったのは、これが2回目。

全日程は、1130日。この間の泊数の内訳はエスペランチストの家庭で439泊、エスペラント関係の事務所などで333泊、大会や合宿に参加して156泊、エスペランチストでない友人宅で43泊、船や列車の中で49泊、自転車旅行中のテント泊28、ユースホステル13、普通のホテル9。古い市庁舎に泊まったり、病院長の友人として病院に泊まったり、日本ではお寺などなど、これはもう冒険でした。若さですねえ。

日本文化の香り豊かな亀岡を去る時、そこに深い共感を持ち、またそこに「おしごと」（報酬はたくさんではないが）があることを知って、また来ますよと約束をしておいて、1988年2月再び来日し、以来そこに留まって、エスペラント関係のおしごとを続けているところです。

彼が和歌山を訪れた時、和歌山人はひとつ惜しいことをしました。彼は、おてだま Jonglo の名手で、既に世界各国200人以上の人々にその秘術を伝授していて、和歌山でもそれを披露するつもりで、準備してきてくれたのに、とうとうその機会を与えなかったのです。またこんど何時かお願いしたいもの。

ひげもじゃの若いジョエルさんはアメリカ人。プロゾフスキーというから、スラブ系かと聞いたら、先祖は今のチェコスロヴァキア。でも今まで遂に行ったことがないとか。でも、エスペラントだけでの世界旅行に、彼ほど豊富な体験を持っている人は少ないでしょう。1984年5月シャトルを発売（た）って・・・（大学を卒業してから、ある航空機会社に優秀な技術員として就職していたのに、それをなげうって・・・お金の為にアクセク働くよりも、世界の為に何か役立つこと、そして人間同志、友達としてのふれ合いのすばらしいことの方がずっと人生に意義があると、旅行中悟りながら・・・実は、いちど世界旅行を試してみたいと、11年もあこがれていた、それがいよいよ実現ということになって！）まずオランダ・アムステルダムへ、そこからヨーロッパ各地は、バスポルタ・セルヴォ（エスペランチストの世界規模の民宿組織）を利用して、鉄道と、主として自転車で2年半。途中、ハーグの国際エスペラント学会、ロッテルダムのUEA（世界エスペラント協会）本部、スイス・ショードフォンのエスペランチスト文化センターなどで、ヴォランティアとして事務のお手伝いなどをしながら、北京の世界大会をねらって、シベリア経由の切符を買いにいったら、夏の分全部売切れでがっかり、しかたなく、イスラエル・Neurimでの1986年世界青年大会に参加し、あと、ギリシャ、チプロス、

(2) スポメンカ・シュティ・メッツ夫人に 会った

—— 広くて狭いエスペラント界

この人は、ユーゴーの公認エスペラント教師。ユーゴー全国で10人前後しかいないそうで。会ったのは昨年夏の札幌での日本大会で。分科会の中に「外国エスペランティストとお喋りをする会」というのがあって、私はよくこれをねらいます。ひょっとしたら和歌山へ来てくれないかなという下心もあって。

スポメンカさんは、この分科会で、ユーゴーの地誌や、複雑な民族問題・言語問題など、スライドを使いながら、きれいで わかりやすいエスペラントで話してくれました。さすが公認エスペラント教師。

その後、彼女に著書があることを知って、買ってみました。" ombro sur interna pejzaĝo, romano " : バラバラとめくって拾い読み。ちょっと私には歯が立たない むつかしい表現の、散文詩のような「心象風景におちた影」。でも すごい作家だということはわかりました。

彼女の主要な仕事は、国際人形劇フェスティバルの世話。毎年ユーゴーで開催されるこの、国際色豊かな楽しい行事は、いろいろな国の子どもたちを熱狂させ、エスペラントの意味を十分に輝かせています。

札幌の大会ではむつかしい問題をわかりやすく話しながら、途中で時々ニコッと笑う笑顔は魅力的でしたが、さて、日本にこの夏滞在中のことらしく、白水社のエクスプレス・エスペラント語（安達信明著）のテープに、彼女の声が入っていたのは驚き。しかも、そのお相手がジョエル！

白水社のこの外国語入門シリーズは、既に22か国語のエクスプレスを出し、尚続刊中という。白水社得意の語学シリーズで、私は早速、戦前の白水社の「エスペラント第一歩」を思い出しました。今は多分絶版。谷上たかしさんが一冊お持ち

でした。こんどのエクスプレス・シリーズでも、「第一歩」のときのような、実にスマートな入門書で、テキストは spritaĝoj のよく効いた10行前後の対話に、マンガ・チックなさし絵がはいって、1ページ。（この会話を、ジョエルさんと、スポメンカさんが、いい音質で、カセットに入れています。初等者向きのゆっくりと、生き生きした実際の早さと、2通り。）次のページが、単語解説と、日本語訳。第3ページから、2~3ページにわたって、簡潔な解説と、一般常識の囲み記事。英語と、出来たらもうひとつ外国語を少しでもかじったことのある人なら、とても能率的にエスペラントの全容をつかんでしまわれることでしょう。

途中にはさんである練習問題は、最小限にしぼってよく急所をおさえ、印で、問題や解答がカセットテープに入れられてあることを示しています。最後に、接頭・接尾辞、関連詞表、練習問題の解答をつけ、本書全体で使われた単語を約百コマとめてあります。著者・安達信明さんは、まだ36才の日本大学講師、ドイツ語・言語学専攻。

以上、エスペラント人2人と、本の紹介の雑録です。

1989.3.26

Estis tre malfacile interparoli
en vagono al Casablanca.

カサブランカへの電車の中
会話はモロモロ四苦八苦!

HASEGAÛA
JOŠIFUMI

La 4an de septembro, 1975

La maroka bazaro estis tre interesa. Tie mi aĉetis multajn. Mia japana samĉambrano parolis pri drogo haŝiŝo, kio interesis min.

En la bazaro, iu vendisto flustris al mi pri haŝiŝo. Sed mi rifuzis, ĉar mi ne volis ke tio kaŭzos konflikton.

Mi aĉetis tapiŝojn el ledo ĉe iu butikoj en "Medina" (eble popola kvartalo). En la bazaro multaj komercistoj postulis al mi interŝanĝi mian horloĝon, eĉ mian pantalonon kontraŭ liaj komercaĵoj.

La 5an de septembro, 1975

Mia samĉambrano vekis min matene

je 6:00, ĉar mi antaŭdecidis veturi matene frue al Casablanca, sed mi estis tre dormema kaj doloris mia ventro. Eble pro ke mi trinkis nebolitan akvon aŭ manĝis frukton kun ŝelo senlave. Mi laksis. Dum ĉi tiu longa vojaĝo, unuafoje mia fizika kondiĉo fariĝis nenormala.

Tamen mi volis veturi hodiaŭ al Casablanca. Mi veturis per taksio al la stacio. La taksio de Marrakech instalas taksimetron ekster la aŭto. En la kupeo de la vagono mi sidis kun knabo, soldatoj laŝajnaj kaj fraŭlinoj. Mi kaj ili ne parolis, ĉar ili parolis nur per araba kaj franca lingvoj. Ili rigardis min tre scivoleme. Unu soldato alparolis

per franca sed mi ne komprenis.
 Apud Casablanca finfine mi povis
 paroli iom kun la soldato. Li deman-
 dis al mi, ĉu mi estas ĉino aŭ japa-
 no. Generale, multaj marokanoj
 sur la stratoj alvokis min ofte ĉine
 kaj malofte japane. Nu, mi donacis
 al tiuj samkupeanoj Sjenojn (tia-
 forma monero estas rara en Eŭropo
 kaj Maroko) kaj japanajn poŝtomar-

kojn. Ili tre dankis al mi.

En Casablanca, la kabo kaj mi
 elvagoniĝis. Li proponis al mi helpo-
 por trovi taŭgan hotelon. Mi tre
 ĝojis kaj akceptis tion volonte.
 Post serĉado pri kelkaj hoteloj,
 mi povis trovi bonan hotelon "Mau-
 ritania" kun duŝejo. Mi povis lavi
 miajn korpon kaj vestaĵojn finfine
 post kelkaj tagoj.

今回も
 少しお勉強しましょ!!

VOJAĜ-EM-E 旅行する-(傾向)-(副詞-e)
 → 旅行したがりで

sam-ĉambro-an-o 同じ-部屋-(団体の一員)
 -(名詞-o) 相部屋同居人

flustr-is ささやく, ひそひそ話す-(動詞過去-is)

kaŭz-os (主語が原因となって, 何かの事を) ひき
 起こす-(動詞未来-os)

konflikt-o-n 争い, いざこざ; 紛争-(名詞)
 -を(目的格-n)

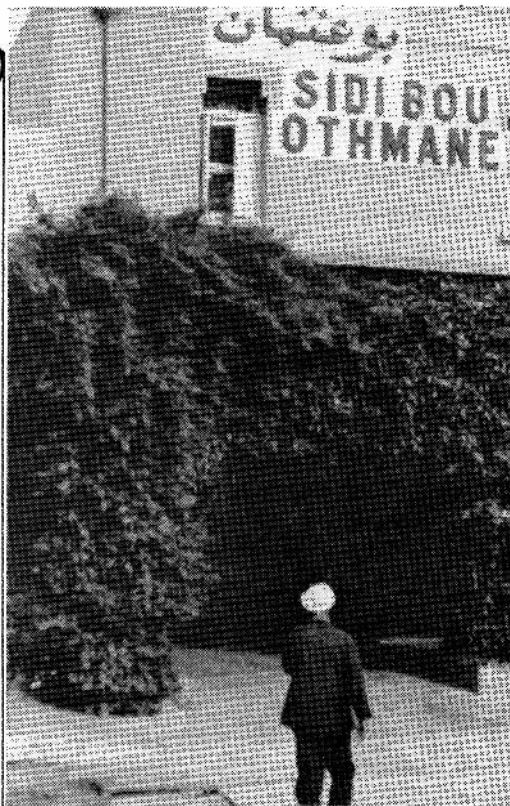
popola kvartalo 下町

inter-ŝanĝ-i 交-換-すること(動詞・
 不定形-i)

kontraŭ (前置詞。[前の動詞にかかって] 向い
 合って, 対して。→ [ここで] の代りに

komerc-aj-o-j 商売-もの-(名詞-o)-(複数-j)
 (aj) は 接尾辞。それを材料にして作ったもの。
 [動詞に付いた時は] それをするもの, できたもの
 → 商売の品物

antaŭ-decid-is antaŭ (前置詞。[時間的

(daŭrigota)

間的に] 前で。[ここで] は 接頭辞として使われず]
 前もって-決めていた

dorm-em-a 眠る-(傾向)-(形容詞-a)
→ 眠い

ne-bol-it-a ne(否定)-bol(滞とうする)-
-itされた(受身の完了)-(形容詞-a).
滞とうされていない

sen-lav-e sen(前置詞。ここでは 接頭辞に
使われていて)…してない-lav洗う-(副詞-e).
→ 洗わないで

unu-a-foj-e unu(数詞)1-(形容詞-a.数詞
につくと、何番目のという順序数になる)-
foj(回数)-(副詞-e)
第1回目に → はじめて

ne-normal-a ne(否定)-normal正常-(形容
詞-a) → 異状な

instal-is 据まつけた、とりつけた

laú-ŝajn-a-j 外見による、見つけたところ.

sci-vol-em-e sci知る-volたい-(傾向)
-(副詞-e).
知りたいがりの傾向で、好奇心をもって

al-parol-is al(前置詞。…へ(方向))-
parol話す-is(動詞の過去形)
→ 話しかけた

al-vok-is 呼びかけた

ĉin-e (ĉino中国人) → 中国風に、中国語で

mal-oft-e mal(接頭辞。反対とあらわす)-
-oftしばしば、たまたま、頻繁に.
→ まれに、たまに

sam-kupe-an-o-j 同じ-クペ(列車の車室の
区画)-(団体の一員)-(名詞-o)-(複数-j).
→ 同じ車室の人たち

rar-a まれな、めったにない、珍しい

el-vagon-iĝ-is el(前置詞。ここでは接頭辞。

…の中から外へ)-vagon列車の一車両-iĝ
(接尾辞。[名詞につくと])…になる-(過去)
下車した、車から降りた。

serĉ-ad-o serĉさがす-ad(接尾辞。動詞を
名詞にする。[反復・継続とあらわすこともある])
さがすこと

duŝ-ej-o duŝシャワー-ej(接尾辞)場所
シャワー室

単語はほんとはよく忘れます。忘れるため
に単語はあるのかと。...いえ、そう考えて
もいいと思います。単語は、それに接する時
間の少ない程、忘れやすい。ところが、外国
人と話していて、せつぱつまった時、ひょっ
と思いだす。これがまた、実にうれしい。

とにかく単語に接する時間をふやしましょ
う。とは言っても、人それぞれに、生活のリ
ズムがあって、誰もが同じようにはまいりま
せん。何とか自分なりに工夫して、接触時間
をふやすことです。

特に、印象深く接触する工夫があるとい
いのですが、辞書をひっぱることも、苦にしない
で、気軽にやる習慣と、時間をふやしたい
もの。でも、通勤途上など、辞書は取り扱い
にくい。(それやってる熱心な人もいますが
...) そう思って、ちょっとお手伝いしま
す。あんまりお手伝いも過ぎると、印象も浅
くなっていけません。辞書をひかねばならな
い単語も、ちょっと意地悪く残しておきまし
た。

(前田)

MEMO de la MEMO

(III)

Hiroshi HATANAKA

"Alivorte, kvazaŭ patro mortigus sian filon, kiun li amas. Fakte miaj ĉiuj familianoj estis mortigitaj de koreaj soldatoj, kiuj povus esti intimaj najbaroj se la mondo irus paca."

Kim viŝis larmojn el siaj okuloj per naztuko.

"Mi havis gepatrojn, du fratojn kaj du fratinojn. Kiam la milito komenciĝis, miaj du fratoj jam estis soldatoj pli frue ol mi, do ili havis devon gardi sian nacion kontraŭ malamikoj kaj tiele mortis en batal-kampo, kiam la batalo iris malvenke al ni. Tio povis esti neevitebla, ĉar ilia profesio tiama estis soldato. Tamen post tre baldaŭ miaj gepatroj kaj fratinoj ankaŭ estis mortigitaj de la soldatoj koreaj kaj alilandaj. Kiam mi aŭdis larmoplenajn kriojn de iu virino, kiu estis hazarde unu el miaj najbaruloj kaj povis apenaŭ savi sian vivon el la sovaĝa mortigo, mi eksciis la finiĝon de ĉiuj

vivoj el mia familio. Tiam mi ankaŭ estis soldato. La virino parolis al mi, ke miaj patrino kaj du fratinoj estis seksperfortitaj de kelkaj soldatoj kaj poste disŝiritaj ĉe la ventro per akra glavo. Iliajn kadavrojn la soldatoj forĵetis en riveron. Pro tio mi perdis mian tutan familion. Mia amatino, kiu devus esti nun mia edzino se ŝi vivus, estis ankaŭ enĵetita en preskaŭ saman sorton. Tiam ŝi havis mian bebon en sia ventro. Eble vi povas facile kompreni kiel malĝoja mi estis. Mi furioze malamis la malamikojn kaj en la batalejo mi mortigadis malamikojn kiel eble plej multe.

El la malamikoj, troviĝis multe da junaj soldatoj, kies aĝo ankoraŭ ne atingis dudek jarojn. Ili petis helpon, tamen mi mortigis ilin pro mia freneza venĝemo. Sed vanta estis ĉio, kio estis lasita al mi."

Kun profunda suspiro, Kim prenis novan glason da vino. Aŭskultante

lian parolon, Jackson sentis saman vantecon kaj en lia koro denove vekigis doloro pro la milito. Li rimarkis, ke la venkinto kaj la venkito ambaŭ estas suferantoj.

"Mi nun kredas, Jackson," post iom da paŭzo Kim denove ekparolis, "ke malami malamikojn estis ne prave. Esence, homo estas kreita por ami unu la alian ..." (daŭrigota)

Ci tiu originala noveleto estis verkita de S-ro Hiroshi HATANAKA, kiu forpasis en marto de 1988. Li postlasis ĝin kaj ĉ. du monatojn poste lia edzino hazarde ektrovis kaj konfidis ĝin al S-ro Egaŭa, kiu lasta sendis ĝin al redakcio, kiel kontribuojon por nia gazeto. La redakcio decidis, ke tiu noveleto daŭre aperu sur nia gazeto, eble en kvar aŭ kvin fojoj. (Red.)

Blankĉevalo de Suho

⑦

PINO

Suho apenaŭ revenis hejmen kun helpo de amikoj.

La korpo de Suho havis multajn vundojn kaj haŭt-bluaĵojn. La avino flegadis lin ĉiam apude. Dank'al ŝi, kelkajn tagojn poste, li resaniĝis. Sed li povis neniel forgesi la ĉagrenon pri la forprenita blankĉevalo. Suho nur pensis ke kiel nun la blankĉevalo vivas.

Kio okazas al la blankĉevalo?

Ekhavinta bonegan ĉevalon, la reĝo estis tute bonhumora. Kaj la reĝo ne povis deteni sin de la volo fiere montri la ĉevalon al ĉiuj aliaj.

Do en iu tago, la reĝo havis multajn gastojn kaj festenis. Dum la festo, la reĝo fine kuragiis montri al ĉiuj gastoj la

blank-ĉevalon rajdante sur ĝi.

Soldatoj kondukis la blank-ĉevalon antaŭ la reĝo.

La reĝo surĉevaliĝis.

Ĝuste tiam, la blank-ĉevalo suprensaltis fortege.

La reĝo ruliĝis teren.

La blank-ĉevalo forskuis la konduk-ŝnuron el la mano de la reĝo, kaj tuj ekkuris kiel vento tra la amaso de surprizitaj spektantoj.

La reĝo baraktante per restariĝi, laŭtvoĉe kriegis: "Rapide. Kaptu ĝin! Se vi ne povos kapti, paŝmortigu ĝin!"

Soldatoj samtempe plenstrecis paŝarkojn kaj pafis multajn sagojn.

La sagoj flugis kun bruoj kaj trafis enpike la dorson de la ĉevalo unu post la aliaj.

Malgraŭ tio, la blank-ĉevalo kuradis.

En la nokto, kiam Suho enlitiĝas, subite li aŭdis brueton ekstere. "Kiu sonas?" demandis, sed neniu respondis kaj klakado daŭris.

La avino, kiu eliris por vidi kio okazas, miris kaj kriegis "Jen blank-ĉevalo! Blank-ĉevalo de ni!"

Suho salte levigis kaj alkuris al la krio. Fakte jen lia blank-ĉevalo staras.

Tamen multaj sagoj enpikiĝis al ĝia korpo, kaj svitego fluadis sur ĝia korpo kiel kaskado.

Juna blank-ĉevalo, suferante de gravaj vundoj, kuris kaj kuris, kaj revenis al sia kara Suho.

(daŭrigota)

福音館書店：大塚勇三再話の「白馬」より
大塚勇三氏の了解を得て traduki しました。

お知らせ その1.

◆前号(N-ro 51 Feb.)の誤字訂正
p.3 本文左段↓1行 geni ⇒ genas

◆ザメンホフ伝(21)は、大谷さん
のご都合で、今回 お休み。

◆月曜講座は今春休命中。 4月17日から
いつものところ(けまり・3階)、
いつものじかん(10:30)で
再開します。

お知らせ その2.

La Revuo Orienta 3月号によつ

- ◆特撮: イスペラントと科学技術
(大沢, 川村, 野村)
- ◆蔵書整理学(山下)
- ◆音楽はEsp.で国境を越えた(大丸)
- ◆やさしい作文(阪)
- ◆ことばを語る(最終回・ヤマカキ)
- ◆せりし追悼(高杉)
- ◆世界の名作: またらのひも(初芝)
- ◆書評: Anne Frank ne estas...
(板橋)
- ◆1冊の本: ある地方会の道程(ドイツ)
- ◆友対論: 文化がない。

JEI(日本イスペラント学会):

会費: 年寄員 4800円。

申し込みは: 〒162 東京都新宿区

早稲田12-3

日本イスペラント学会

TEL. (03)203-4581.

振替: 東京3-11325.

Esperanto estas ja.....!!

お知らせ その3

今年の大合 などなど.....

- 4/22~23 九州E大会 (北九州市)
- 5/3~6 E全国合宿 (東京都)
- 5/20~21 東海E大会 (豊田市)
- 5/27~28 関西E大会 (大津市)
- 6/17~18 関東E大会 (沼津市)
- 7/16~23 国際青年E大会(オランダ)
- 7/29~8/8 世界E大会 (イギリス)
- 8/4~6 日誌セミナー (神奈川県)
- 8/12-15 E石川学校 (和歌山)
- 10/21~22 東北E大会 (仙台市)

お知らせ その4.

緑丘会費: 3000円

会計: 牛島美恵子さんへ。

又は 郵便振替:

大阪6-3630

名義: 和歌山緑丘会

★ まだ払っておられない方!

会のサバが底をつくまでに是非!!

お知らせ その5.

うちわぼなし.....

★ 月曜日の講習:

新学期(?)も続いて「て・に・を・は」
のお勉強。 interesaですヨオ!

★ 土曜日の kunsido:

春だ、ていうのに、このkunsidoは
冬眠するらしい。誰か! 起こしに行え!!

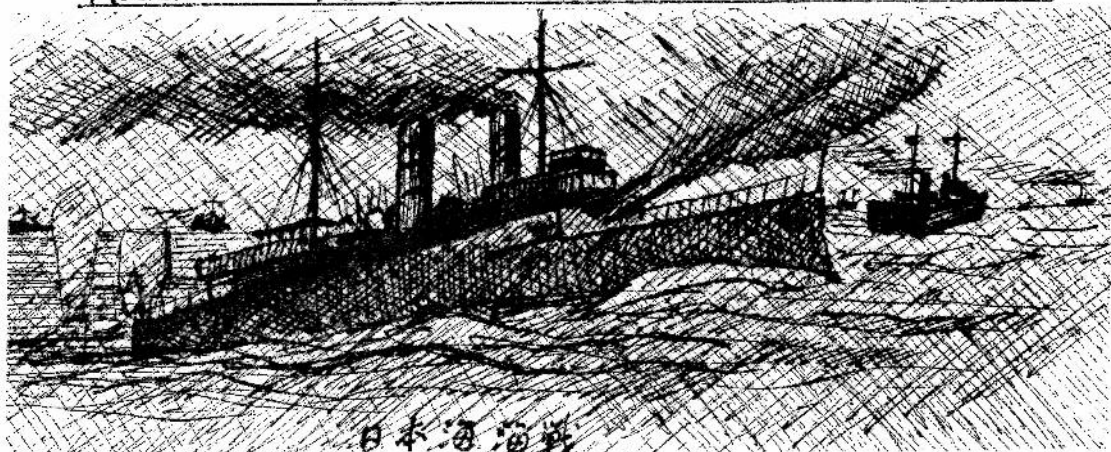
★ 木曜日の お勉強会:

“ゲルダ”と“~”なってしまうはだろ!?”と
ドキドキ。ハラハラ。「払さんて!!」と
ぞろんやと」とメンバーの一人。

「カノコさんとバコさんの(おがイ)というアア(お)
なメンバーも。

VERDA MONTETO

Redaktita de MAEDA Yonemi (dumonata) N-ro 53

ザメンホフ伝 (21)

原作: エドモンド・ブリヴァ
翻訳: 大谷 宏 治
挿画: 辻 千 早

第7章 人類人

ブローニョ大会は、外面的には、何よりも宣伝のお祭りであった。しかし、大会中の諸会合では、エスペラントの普及に関して、興味ある話し合いが展開された。発言者の主張や応答は、軽やかに流れるように聞こえてきた。参会者はそれぞれ、中立の立場で、みんな 平等で自由であると感じた。大会参加者全員が心打たれたように、ザメンホフもそのことに大変感銘を受けた。ワルシャワに帰ってからも、彼は、言葉だけでなく精神的にもこの上なく楽しかった大会の思い出を、抱いていた。

「大会参加者の中で、多くの講演や議論に耳を傾けた人、また大会の非常にきさくな雰囲気

や感動的な友情をまのあたりにした人には、信じられない思いがあったが、それは、昨日までお互いに全く見も知らぬ者同志であったのに、彼らを結びつけたのはただ、中立のことばだけであったということ。...そしてその中立語が簡単に学べることによって、奇跡が起こり、それも、自分の祖国や、母国語や、宗教からだれひとり引き離されることなく、あらゆる民族や宗教に属する人々が 平和に、真心からの友情のうちに生きていけるという可能性を与えてくれたことである。」*註1

夢は成し遂げられるとザメンホフは思った。また、実際この世界語へのとりくみが、最も効果的な第一歩となったのである。

冬の間、これとは対照的な、なまなましいニュースがもたらされた。その事件自体が、それを雄弁に物語る。ロシア帝国と日本帝国が戦争を始めたのである。一方、ロシア人民も帝政に反旗を翻し始めた。貧しい労働者の群が、ペテルブルグ宮殿の前に押し寄せ、政治的な基本的権利を要求

した。騎馬警備隊員が発砲命令を受け、男や子供や女が、雪を血で朱に染めてころがった。

西や南の地方では、もう反乱の火の手が民族運動となっていった。レット人、ウクライナ人、コーカサス人が祖国解放のために立ち上がった。政府はこの危険な状態を更に抑えるために、「分割支配」という常套手段を使った。即ち、民族間のせりあいを早速利用し、特殊工作員を採って口論を激化させた。いわゆる「黒い手」とは、警察の特殊工作部であって、各地のまちまちにスパイ団を送りこみ、民衆を扇動して大量虐殺にもちこむのである。ワルシャワでは、ポーランド社会主義者たちが武装青年団を送って、街々を固め、暴動を静めた。人々は恐怖におののいた。しかし、リトワニアやオテッサでは、ことはもっと簡単に起こってしまった。そこにはユダヤ人が非常に数多く住んでいた。やがて商店の破壊、強奪、虐殺が始まった。コーカサス地方では、同じことが、ロシア人、ゲオルゴ人、タタール人、アルメニア人という異民族間でも起こってしまった。

目をそむけたくないような光景であった。ブローニュとはなんと違った光景だろう！ザメンホフは悲痛な思いで、新たな一步を踏み出さなければいけないと思った。 そういったわがしこい策略に対しては、各民族は、自己防衛の方法を学ばねばならない。無益な争いはやめ、憎しみを捨てなければいけない。「ヒレリスモ」(ヒレル主義)ということばでユダヤ人に提唱した考えを、こんどは一般大衆にも広めようとザメンホフは決意した。

彼はそれ以来、どの民族の人達にも、平等の立場で向き合っていくことになる。人々は民族人であると同時に、人類の一員であるという自覚を持たなければいけない。 そういうわけで、1906年、ベテルブルグで出版された著者匿名の小冊子の書名は「ホマラニスモ(人類主義)」となっていた。[*註1] それは、家族、民族、人類といった人間関係の 新たなあり方の指導書であった。その信条は、12箇条の宣言で構成され

ていた。短い前書きに、そのことが明確に述べられている。

「ホマラニスモとは、人を、祖国や、母国語やその人の宗教から引き離すことなく、自分たちの民族宗教原理の中にあるすべての誤りや矛盾に陥るのを避け、他のあらゆる言語や宗教の人々と、中立で人間的な基盤に立って、お互いの友愛と平等と公正の原理に従い、交流しあう可能性をもたらす教えである。」

前書きは、ブローニュ大会の経験を実証としてふまえ、人類の友好が可能であることを示唆(しき)していた。しかし、前書きはまた、ホマラニスモとエスペラント主義とを混同しないように注意をうながしていた。

「どちらの考えも、とてもよく似ているが、同じではない。人は、非常に優れたエスペランティストでありながら、ホマラニスモの反対論者にもなれるのである。」

ザメンホフがこの小冊子に公式に署名しなかったのは、ただ単に、混乱を避けたかったからであった。しかし、こうした自分の、一見消極的な態度に、彼はまた自分でも非常に苦しんだ。1912年、彼は完全な自由を得るため、エスペラント運動の全ての役職を正式に辞任し、以後の小冊子の新版には、自分の名前を載せている。

東欧では、言語と宗教という二つの主要要素が差別や憎しみのもとになっている。ポーランド人はカトリックであり、ユダヤ人はユダヤ教徒で、レット人はルーテル派信者で、ロシア人は正教徒である。アルメニア人はキリスト教徒で、タタール人は回教徒である。言葉の違いだけでなく、他宗教との摩擦もまた、その違和感を深刻なものにしているのである。文学や宗教の中には、民族感情が凝縮されている。従って、ザメンホフの観点からすると、差別や憎しみには、二つの主要な側

面、すなわち、言語政治的側面と、宗教的側面が問題となる。

家庭では誰でも好みに応じて母国語を使ったらいいが、それを他民族に強要し、他民族を悩ませたり、侮辱したりしてはいけない。集会などの場合には、エスペラントのような中立的な表現手段を利用すべきだ。同じ信仰を持つ者同志なら、昔からの、あるいは、好みの宗教慣習に従えばよいが、別の信仰を持つ者には、次のような原則に従って行動すべきだ。すなわち、「あなたがひとに対して何かする時は、自分がひとからやってもらいたいと思うようなやりかたで、やりなさい。」

註1 [1906年、ベテルブルグで発行された
ザメンホフ著の小冊子「Homaranismo」
(人類主義)より抜粋]

"VIVO DE ZAMENHOF" Edmond Privat
La kopirajto de la originalo, la
Esperanta eldono, apartenas al:
THE ESPERANTO PUBLISHING CO. LTD.

近況報告

緑丘会の皆様お元気ですか？ 私の方も新しい職場にやっと慣れてきたところです。以前と同じように小さな塾で小・中学生に国語、英語を教えています。東京の子はまかせていて教えるにくだらうと想像していたのとは違い、とても子供らしいのには驚きました。東京も大阪に負けず受験戦争が厳しく、子供も親も大変なようです。生徒にひとつでも多く役に立てるよう奮闘しなければと思っています。翻訳の方は目を痛めてしまったのと、急げ心とで、はかばかしくいきませんが、徐々にペースを上げていくつもりです。机の前のザメンホフ大先生の肖像がにらんでいるので、そう長さぼってはいられません。いずれ東京のどこかの支部に所属して、一からエスペラントを学び直します。それでは和歌山のみなさん、お元気で御活躍下さいませ。和歌山滞在中は大変お世話になりました。皆様の暖かい心は一生忘れません。ありがとうございました。

大谷 宏治

REVENO al la HELMO

(IV)

Hiroshi HATANAKA

"... Esence, homo estas kreita por ami unu la alian. Ekzisto de amikoj kaj malamikoj estas kontraŭ homa naturo. Tamen malĝoje, ke en la milito iu devas esti mortigata, se li ne mortigas malamikojn. Dum la milito tio estas konsekvenco, pro kio oni devas suferi. Do, eviti la militon estas la plej grava ago por ni. Kaj mortintoj jam ne povas fari tiun agon. Vivantoj ja havas rajton kaj devon por fari tion. Kaj la plej

abomenindaj estas tiuj, kiuj dividas homojn en amikojn kaj malamikojn. Ili devigas nin kontraŭbatali nur por sia propra profito. Kiu profitas el la milito en Koreio? Ĉu popolo aŭ ĉu ... ? Do, por vi, por ĉiuj vivantoj, krei eternan pacon en la mondo estas la plej grava ago, ĉu ne?"

"Mi bone komprenas, kion vi parolas," diris Jackson, "Mi ankaŭ bone konas, kia estas milito kaj

kian suferon ĝi produktas sur ambaŭ batalantaj soldatoj kaj ne batalantaj popoloj, laŭ mia sperto. Nenio estas pli mizera ol milito."

Kim ridetis kaj diris en voĉo ĝentila, kvankam liaj vangoj estis ankoraŭ palaj.

"Mi estas ĝoja, ke vi havas saman opinion kiel mi. Kaj mi jam bone konas, ke vi ankaŭ suferas pro la partopreno en la du militoj. Sed tio ne estas via respondeco. Koncerne al mi, mi nun ne plu havas malamon kontraŭ la pasintaj malamikoj. Nur kompaton mi havas al ili, ĉar mi bone konas, kontraŭ kiuj mi devas alĵeti mian malamon. La sola rimedo por elkuri el via ĉagreno estas fari ion, kion vi povas por krei pacan mondon kune kun aliaj. Kaj necese estas koni, kiuj estas viaj veraj malamikoj."

Kim subite stariĝis.

"Jackson, mia kara, nun mi devas diri al vi adiaŭon. Mi devas reveni al mia dormejo."

Li donis la manon al Jackson. La mano de Kim estis tre malvarma kvazaŭ glacio.

"Sed Kim, mi ne povas kompreni, kial vi bone konas pri mi

tiom detale. Bonvole klarigu, se tio ne ĝenas vin." Jackson suspiris.

"Jes, bone," Kim rekte rigardis al la okuloj de Jackson. "Vi pravas, ke vi miras pri mi. Jen mi klarigas. Mi havas ĉirkaŭ saman aĝon kiel vi. Sed mia aĝo haltis, kiam mi estis dudek naŭ jara."

Rideto revenis al li. Jackson estis embarasita. 'Kion signifas la halto de aĝo? Kia homo li estis? Ĉu li vere povas legi mian koron?' li pensis kaj pensis. Sed la respondo troviĝis nenie.

"Ne konfuziĝu, sinjoro kapitano de usona armeo. Mi povas legi vian koron kaj tuj komprenas kion vi pensas, kvazaŭ vi vidas vin mem sur la spegulo. La respondon vi tuj trovos. Mi estas, ne, estis Kim Ĉunkhi, kapitano de la armeo de Korea Demokrata Popolrespubliko. Mi ja estas la viro mortigita de vi, sinjoro Jackson Thomas Hayama en la batalo de Koreio antaŭ dudek jaroj."

Lasinte varman rideton, Kim fantome malaperis antaŭ Jackson.

'85.1.31
(fino)

VORTOĈENO

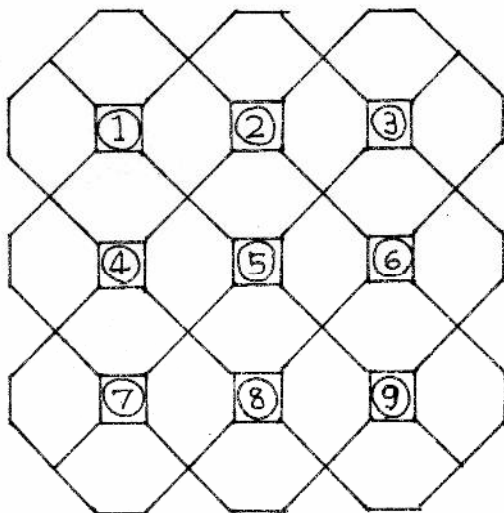
(やさしい単語つなぎ)

この Vortoĉeno (クロスワードパズル) は
9つの単語のくみ合せ。ひとつひとつの単語は、
どれも4文字でできています。

4文字の単語9つは、①、②、③・・・の番号
のまわりにそれぞれ書き込みます。その時、単語
の最初の文字は番号の直上のマスから始め、右へ
時計の針の方向へまわります。

【ヒント】

ヒントはエス文で書きましたが、がんばって辞
書をひいてください。ヒントの説明にくらべて、
答えはあっけなく簡単。でも、答えについての類
似語や、エスペラントでの概念をつかむのに役立
ちます。ただし、⑦と⑨は、答えそのまま。

- (1) Favora, feliĉa, ne malbona.
- (2) Konstruaĵo kun kelkaj ĉambroj sub sama tegmento, kie homo loĝas.
- (3) Trinkaĵo el rostitaj grajnoj de tropika arbo.
- (4) Mallonga skriba rimarko por memori.
- (5) Nedaŭra kaprica kutimo. Furoro. Ŝanĝema tendenco precipe pri vestoj.
- (6) Knabo de ties gepatroj. Vira ido.
- (7) T-O-N-O (pura muzika sono)
- (8) Preciza tago de iu okazaĵo. Tago fiksita per sciigo de jaro, monato kaj tago.
- (9) L-A-C-A (iu perdis siajn fortojn pro multa laboro)

解答おぼせ下さい!
正解者は
次のNo-54で
発表!

解答は→ 〒640 和歌山市北松原6-1-6
← 前田米美
あとにお送り下さい!!

みんな!
まってる
ぞ!!

Ĉar mi Stelis vian ideon el la malnova
"Kalejdoskopo", mi, redaktoro, tutkore
petas pardonon de la verkinto S-ano Colin
Quayle kaj la redaktorino Ethel Prent.

5

VOJAĜEME

Ŝipo
Maldeca

HASEGAŬA JOŜIFUMI

La 6-an de
septembro, 1975

Matene, mi forlasis
la hotelon Mauritania
kaj veturis ek de la
hotelo per taksio por

ŝanĝi monon ĉe alia granda hotelo kaj
plie al la stacio. La ŝoforo postulis al
mi 10.00 D.H.(Dirhamojn). Mi dubis,
ke tio estas tro multekosta. Pri

Limadet

LES LIGNES
MARITIMES DU DETROIT

TANGER - ALGECIRAS

TOURISTES B

07 00 00	
REMARQUES	
	T/A (No 109602)

A conserver pendant la traversée

tio mi anoncis al li, kaj tiam ĝi
fariĝis 5.00 D.H.

La trajno atingis la ŝiphavenon
"Tanger Port". Ĉe la akceptejo por
la ŝipo al "Algeciras", tre multaj
homoj atendis vice. Hodiaŭa lasta
ŝipo ekiros el la haveno je la 3:00
p.m. Multaj homoj ne povis veturi
per tiu ŝipo pro la superfluo de
la pasaĝera nombro, kaj ankaŭ mi,
ankaŭ unu alia japana junulo. Tial
ni devis tranokti hodiaŭ en Tanger.

Li ŝatis bonan hotelon. Li ne ŝatis
Marokon, ĉar li estis pur'maniulo.
Liaj horloĝo kaj mono estis perforte
rabitaj de marokano dumtage. Li
deziris tranokti en hotelo kun du-
ŝejo. Ni ektrovis la hotelon Bru-
tagne. Ni decidis tranokti tie. (daŭrigota)

por nur geplenaĝuloj! silente legu!

PLUVO DA SUKO

Novaj geedzoj mielvojaĝe ekveturas per litvagonaro.

Novedzino petas de novedzo ne seksumi sur la vagona lito dum veturado.

Novedzo diras : " Eble mi ne povos deteni min. Por ke aliaj pasaĝeroj ne rimarku nin, ni havu nian propran signalon, ekzemple ' ni ekmanĝu oranĝon. ' ĉu ne? "

" Bona ideo."

Dum ilia geiĝado, pasaĝero, kuŝanta sur suba lito, murmuras:

" Vi manĝis jam pli ol kvin oranĝojn. Tio ne gravas, sed atentu ke vi ne pluvumu tiel multe da suko sur min! "

単語を 自分の生活に 組み込む

1. おこづかい帳

普通の小さい日記式の手帳を使います。毎日買物したら、それをエスペラントで記入していきます。自分で自由に形式をきめればいいのですが、例えば：

- Fruktoj (Yamada Frukto) 780.-
- Cigaredo 220.-
- Taksio ĝis Ŝieki-Stacio 810.-
- Kafo (Blanko喫茶店の名前以訳) 280.-

など。少し怪しいと思われる単語も、強引に、合成などやって使う。連れ合いには内緒にした人の名や、ブツの名は、自分にわかるようエスペラント化する。大村さん (Vilaĝego), 山本さん (Montobazo, Monto-libro), パチンコ (Kugloludo, Pinglolido, Militŝipa marŝo, k.a)

どうしても浮かばない単語は、Kudamonoなどと Esp 式ローマ字で書いておく。(バレルソ)

日常生活用単語が(ちょっと人によって偏りはしますが)完全に頭に定着します。しかも、なんと印象深い単語たちでしょう。ただし、1日につき1単語は辞書で調べて正しいエスペラントを書きましょう。

月末に使ったお金を集計していると、なんとなくその日の自分の行動がわかって、ちょっとした日記。このおこづかい帳が毎日忘れずにつけられるようなら、ちょっと日記も書き加えましょう。Tagmeze, mi vidis Tanaka kaj kun ŝi babilis.

辞書で調べていると、日本あるいはアジア付近でしか理解されない単語があるのに気付く。Ŝiitake、コンニャク、パチンコ、など。自分でもいろいろ工夫して合成語を作る。外国人にはどう説明するかも考える。

おとなりさんロンドの「会誌」
ちょっとのぞいてみました。

◇木の国・紀州・熊野国・新宮エスペラント会報
「ARBOLANDO」marto, 1989. N-ro 4.

1. S-ino Pino の月1回のたのしい講座のこと
5月20日は夜7時から、市役所別館2階
で、Liza kaj Paŭloにはいります。歌もや
ります。

2. 前回講座で習った単語の一覧表
[緑丘会のきょうだいロンドです。みんなで応
援してあげたい。]

◇豊中エスペラント会会報
「La Lampiro」aprilo, 1989. N-o198

1. 例会出席簿。毎週火曜、初級3人中級4人
初級 La Teksto Unua 11課
中級 Privilegia Vojo 指導小西岳さん
2. 春の入門講座。5月9日から。講師・テキ
ストなど未定。

[KLEGのおひざもと。りっぱな veteranoj が
活躍。]

◇池田エスペラント会
「La Apro」marto, 1989. N-ro 3-154

1. El leteroj de Membroj
無漏田慶哉さん...「エスペラントの
世界」の会話講座を引き受けることに。
テレフォンセルヴオと運動。
坂本イク子さん... Faktoj kaj Fanta-
zioj読み終えました。4年かかりまし
たが、楽しかった。
2. 入門講習会 5月8日から9月30日まで
毎週月曜、全20回。 Teksto: 改訂 La
Teksto Unua。

3. 中級クラス: La Laŭta Vekhorloĝo
4. 上級クラス: Privatの Vivo de Zamenhof
5. その他: *世界の絵本集めの成果と整理
(池田の図書館へ寄贈。)
*例会記録。
*秋の山の合宿 今年はずひやりま
しょう。

[世界の絵本集めはすばらしい大事業、新聞誌
上にもよく紹介されました。]

◇堺エスペラント会 会報
「FONTEJO」1989年 2月 10 日発行

1. 1988年度活動報告
*毎週火曜 18:30~20:30 例会。初級クラスは
Ĉu vi parolas Esperante? 中級クラスは
Paŝoj al Plena Posedo. 参加5~8名。
*入門講習会 4月12日~6月21日、計10回。
参加 5名→2名。
*入会者3名。現在会員数14名。
2. 会計報告、例会出欠表。
3. 会員の近況
*黒田正幸さん
Ĉiutage mi verkas felietonan romaneton
por "Preludo".
*寺本元子さん
Mia dua generacio kreskiĝas sane.
*富田 富さん
現在病氣入院中。来春4月退院の見通し。
*桜井大二郎さん
KLEG組織部に復帰、la 12-a Perfektiga
Kurso の世話をしています。卓球にもこっ
ています。
*住吉勝也さん
堺エスペラント・クラブは、安藤武夫さんの
創設のあと、寺島俊徳さん、寺本元子さんの
御努力のおかげで立派に活動。今私は、バン
グラの洪水後の水の問題、ボルネオ・インド

・スリランカのポリオの問題などキリキリ舞い
毎日国際電話で夜中が忙しい毎日。
Esperanto は国際事業団、南ア医協力J.O.C.
S.の外務省連絡会で好評。WHO へも力が入り
かけてきました。

◇入門講習会：4月11日(火)～7月18日、
15回。18:30～20:30。堺市総合
福祉会館。

[堺市はまた和歌山からはずっと近いお隣りの
に、案外連絡は少ないのです。]

[PROPAGANDEME MONTETO VERDAS]

VERDA MONTETO 誌も、本号で53号になりました。
50号特集など、やってよかったかなとは思
ったのですが、何しろ当時は記事を集めるのが
せいいっぱい。考えてみますと、創刊号ともい
うべき Provaĝoを出したのが1980年の agosto
でしたから、もう9年ほどむかしのこと。

VERDA MONTETO 誌は機関誌かと尋ねられたら、
そうでもなくて、ただの「kluboの雑誌」と答
えることにしています。内容が固くならないよう、
気軽に読ませようというコタン。願いはただひ
とつ、国際語Esperantoへの理解を求め、その
普及を進めること。だから、世の週刊誌をまねた
りして、紙面がハテになるよういろいろ工夫して
いますが、ねらったほどの効果はいまひとつ？

読者層は、例会や講座に欠かさず参加して少し
でも勉強しよう、Esperantoで喋ってみよう
という方からはじめて、昔少しかじったことがあ
る、いや全然かじったことはないがEsperanto
には関心がある、趣旨は大賛成といった方まで、
(あとのほうの方が絶対大多数)、約80名。
残りの約20部は、国内のEsperanto諸団体や
国外版權者、会員と文通している各国の個人など
に送っています。

隔月刊で、第三種郵便物にはならないから、発

送費は1回約1万円前後、印刷費も1回(1号)
につき約1万円。年間6回出しますから、12万
円。これに対する収入は、会費1人年3000円
と、寄付、預金利子、関西連盟や日本Esperanto
学会の支部としての特典などでまかなっていま
すが、寄付金が多いので「不健全財政」。(勿論
上記ネライの趣旨で 営利を目的していません
が)会費を払って下さる方が40名あれば余剰金
も出てきますが、今のところ25名前後です。詳
細は12月号の会計報告をごらんください。

国際語としてのEsperantoは、使用人口から
見れば、英語や中国語にはかないませんが、世界
中というひろがりから見れば、英語が話されてい
ない国々の小さな町にでもEsperantistのク
ラブがあって、日本からのEsperantist旅行
者が、独特の親近感をもって迎えられ、親切に便
宜をはからってもらっています。勿論、英語国の
アメリカやイギリスにもEsperantistがたく
さんいます。Esperantistとは、思想や政治
宗教を越えて、ただEsperantoを話す人、ある
いは 世界のいろんな国々の文化や考え方を知っ
て、国際理解を深めていこうという人達のこと。
生まれつき英語を話している人と英語で話し合
う時の微妙なヒケメが、Esperantist同志には
全然感じられないから、一層の親近感があるわけ
です。

和歌山にもEsperanto・クラブがあるとい
うことを聞きつけて、はるばる訪れてくる外国の
Esperantistが年に2～3人はいます。最近ま
でに、ハンガリー、オランダ、アメリカ、イギ
ス、フランス、西ドイツ、ポーランド、中国、ブ
ラジルなどの国の人々が来訪し、会員宅に泊ま
っていきました。突然来る人もあり、また、以前か
ら文通によって連絡がとれていた人もいます。

和歌山緑丘会の現在の例会活動は、毎週月曜日
の継続講座と、毎週木曜日の Jaŭda Rondoの二つ
で、どちらも午前10:30～12:00です。
テキストとして、会話文が豊富にはいったものを
順番をきめて読んでいます。海外との交流は、主

として文通で、皆さん習いはじめてから10カ月くらいで始めています。今では返事のくるのがとても楽しみ...。時には苦にする人もいますが...。時々来訪する外国人と会話もできるよう、ゲームを交えたりして簡単なやりとりを練習しています。

例会の常連:

- [月曜継続講座] 唐妻尋子、楠見悦子、
小林充佐子、杉浦真実、辻本文昭、
福本信子、(連絡係: 前田米美、22-8660)
[Jaūda Rondo] 上中章子、亀井幸枝、
西原未佳子 (=連絡係 73-0687)、
松下享代、吉富相子。

お知らせ

★前号 (N-ro 52, Aprilo) の誤字訂正

P.5 右段 ↓2行 kanbo ⇒ knabo

P.9 ↓9行 per por

P.9 ↓13行 plenstrecis ⇒ plenstreĉis

P.9 ↑5行 svitego ⇒ Svitego

★今回「スホの白い馬」は お休み。

★月曜講座の夏休み

7月24日(月) → → → 9月4日(月)

従って 再開は 9月11日(月)より

午前10:30 ~ 12:00

けまり 3階

★エスプラント林間学校

日時: 8月12日(土) ~ 15日(火)

会場: 民営国民宿舎 「新和歌ロッヂ」

(〒641 和歌山市新和歌浦 2-3

TEL 0734 - 44 - 9000

JR和歌山駅または南海和歌山市駅から

バス20分「新和歌浦」駅下車徒歩

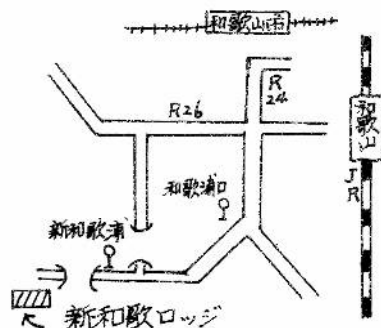
約3分、トンネルをぬけてすぐ。)

参加費: 全期 24,000円 (3泊8食と講習費を含む。第1日目夕食をとる場合は1,000円加算)

◎和歌山市民の為の一日入門通学クラス
8月13日(日) 8:00~17:00
参加費: 3,500円位 (昼食含む)
講師: 中道民広さん (神戸エス会)
テキスト: La Unua Kursolibro
500円 (送料 260円)
当日会場でも買えます。

◎一般クラス

- 子供クラス 1
入門クラス 3
初級クラス 3
中級クラス 4
上級クラス 2

申込: 参加申込書に予約金 2,000円 (または全参加費) をそえて、下記へ

「第21回エスプラント林間学校組織委員会」宛

〒561 豊中市曾根東町 1-11-46-204

TEL: 06-841-1928

振替: 大阪 3-7381

エスプラント林間学校

参加申込書その他、問い合わせ受付

「和歌山緑丘会」

〒640 和歌山市小松原 6-1-6

前田 米美

TEL: 0734-22-8660

1989年6月 (編集) 前田米美 〒640 和歌山市小松原6-1-6 TEL. 0734-22-8660

WAKAYAMA Augusto 隔月刊 1989

VERDA MONTETO

Redaktita de MAEDA Yonemi (dumonata) N-ro 54

Edmond
Privat
(1889 ~ 1962)

今年は プリヴァの年

大谷さんの翻訳「ザメンホフ伝」は今月お休みになりました。ところで、その「ザメンホフ伝」の原著者エドモン・プリヴァの特集が、今月のエスペラント各誌で組まれています。

UEA (Universala Esperanto-Asocio、世界エスペラント協会) の "esperanto" 誌8月号の表紙写真は、彼がどこかの会で熱弁を(彼はなかなかの雄弁家だったそう)ふるっている光景で、その左下隅の titolo には、

Ek de aŭgusto
la jaro de Privat
reaŭdigos profetan voĉon

プリヴァは 1889 年 8月17日、ジュネーヴで生まれました。ちょうど 100年前の 8月です。毎年夏に開かれる世界大会の頃、彼はよくなかまのエスペランチストたちに、お誕生日のお祝いをしてもらっていました。20才の誕生日には、ザメンホフ夫妻までやってきました。というわけで、この8月から来年の8月まで、「プリヴァの年」ということになっています。

エスペラントを学びはじめたのは 1903 年、お父さんからもらったエスペラントの学習書で。学生仲間に、ヘクトール・ホドラーがいて、殆ど同じ頃エスペラントを習いはじめていて、意気投合し、「Juna Esperantisto」という雑誌を発行し始め、後に UEA を創設することになります。

プリヴァは、16才の 1905 年、あの感激の第1回世界大会へ、スイスからフランスの北西海岸ブローニュ・スル・メールの大会場まで徒歩旅行で参加し、大会場では、その雄弁で人を驚かせ

ました。翌 1906 年のジュネーブでの第 2 回世界大会は、ホドラーと 2 人で開催の世話をしました。

1925 年、スイス Esp. 会と、UEA の会長になり、当時の国際連盟にエスペラントを学校で教えるという提案をもちこんだり、プラハの世界大会では初めて大会大学を組織したり、スイス短波放送局 Radio-Genève を開設し、エスペラントの講座や講演を放送しました。一方、会誌 "Esperanto" の編集に当って、数々の名文を発表するかたわら、Esp. に関する学習書 (Karlo は今でも使われている) や、論文、Eseo、詩などを発表しています。

『人は、エスペラントのことを Utopio だという。私はこの偏見と長い間闘い続けてきました。"Neniam homoj diverslandaj komprenos unu la alian per Esperanto pro elparolaj diferencoj" (エスペラントで各国の人がお互い理解しあうようなことはできないよ、各国人の発音のしかたがちがうんだからね)

とギムナジウムの先生が私におっしゃいました。ところが、エスペラントの世界大会は、そうでないことを立証しました。

(蓄音機があるのに、ラヂオで聴取料をとるなんて、企業として成功する筈がない)

と、Radio-Genève への融資をこたわったスイスの銀行家たち。でも、協同組合消費部と、スイスのエスペランティストたちの協力で、4 万フランの資金を集め、今や 予算何百万フランに成長しました。』

若くしてすばらしい才能をもったプリヴァの、広い分野での大活躍で、彼はたくさんの友人を持つことになりましたが、その中でも今日よく知られている人々に、アメリカのウィルソン大統領、カーネギー、ロマン・ローラン、マハトマ・ガンジー、ネールなどの人々があります。

今、スイスのショードフォンの図書館には、プリヴァの特別室があって、上記の資料や、彼の使っていた家具、文具が展示されていて、8 月 17 日の彼の 100 年祭を待っています。(前田)

VOJAĜEME

Maroka cigaredo ne vendata en la ŝipo

HASEGAŬA JOŝIFUMI

La 7-an de sept. 1975

Je la 6-a kaj duono, mi jam atingis la havenon "Tanger Port", sed jen multaj homoj jam amasiĝis tie. La nombro estis pli malmulta ol tio en la lasta dumtago. Mi kaj la japana samĉambrano devis atendi longan tempon por aĉeti bileton, ĉar la pasaĝeroj amasiĝis sen vicige

antaŭ la ĝiketo. Plie oni devis ricevi la stampon sur sia pasporto. Ni, alilandanoj, ne konis, kie ni povos ricevi ĝin. Pro tio ni finfine ricevis ĝin je la 7-a kaj duono. La ŝipo ekiros je la sama horo. Ni rapide direktis nin al la ŝipo kaj malfrue ol 7:30, ni povis en-

ŝipiĝi. Sed la ŝipo kutime ekiras post la 8-a !!

En la ŝipo mi volis aĉeti marokajn cigaredojn kiel donacaĵojn por japanaj konatoj. Sed oni ne vendis ilin en la ŝipo. Maroka junulo, apude staranta, donis al mi unu skatoleton da cigaredo. Kaj plie alia maroka mezaĝulo donis kelkajn marokajn alumetuojn al mi.

La ŝipo atingis la havenon "Algeciras" en Hispanio. Post la elŝipiĝo, la japana amiko iros al Cordova, kaj mi al Malaga por pluveturi al Madrid. Tial ni apartiĝis tie.

En la trajno, du hispanaj fraŭlinoj sidis apud mi. Ili loĝas en Ceuta, la hispana parto en Afriko, kaj estas instruistinoj de infanĝardeno. Unu el ili montris al mi sian japanan ventumilon kaj parolis anglan lingvon. Mi donacis al ili japanajn papersaketojn da verda teo. Ili elvagoniĝis survoje al Malaga.

De la stacio Malaga, mi veturis ŝanĝe per nokta senlita trajno. La kupeon 6-homan okupis nur tri pasaĝeroj inkluzive de mi, do mi povis kuŝi sur la seĝo.

De Kie Eniri?

Okaze de la parola ekzameno, iu medicina studentino penas por respondi al la demandoj de la ekzamenanto:

" Ĉe kiu flanko de virina korpo troviĝas cekumo? "

" Eble tio troviĝas ... ĉe maldekstra flanko. "

" Ĉu maldekstre!?"

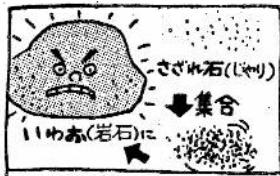
Kun malafabla mieno, la ekzamenanto prenas plumon por ion noti. Tion ekvidas la studentino kaj haste riparas sian eldiron:

" Ne, ne, ... mi volus diri ke ... maldekstre post la eniro! "

「さざれ石」は「いわお」になるか

「君が代」の

'89. 7. 8 朝日
歌詞に賛否

平成元年
7月8日の
朝日新聞朝刊
「語りあうページ」
からいただきました

写真の絵はがきも置いてあります。
説明によると、石灰分を含んだ水が小石をつなぎつなぎして成長する珍しい現象の岩なのだそうです。これは珍しいと思いい、説明書と方角一絵はがき数枚をもらって帰りました。投稿を見て古文書棚を探しましたが、大切に収納しすぎたためか今あいにく探し出せません。とにかく「さざれ石」も広い世界にはあるのでしょう。

大阪市 豊村 林蔵
元高校教員 77歳

ROKO KAJ ŜTONETO

Okumura-Rinzo

Ĉu roko kreskas el ŝtoneto? aŭ ĉu ŝtoneto naskiĝas el roko?

Jes, vi pravas. Science, fizike kaj nature roko dispeciĝas, post longa longa tempo, diseriĝas en ŝtonetojn kaj poste en sablerojn kaj en teron kaj kun akvo en koton. Ni tiel lernis en elementa lernejo kaj en meza kaj aliaj lernejoj.

Sed tamen, la nia nacia himno Kimigajo tekstas jene:

" La erao de nia adorata tennô daŭru longe, mil jarojn, okmil jarojn, ĝis ŝtonetoj(sazare-iŝi) kreskos en rokon(iúao), kaj musko ĝin kovros, senfine. "

Ĉu tio eblas? Ĉu ĝis nun oni kredis tion vera? Ĉu ..

Ĉu tio signifis, kiel laŭ mia supozo solvo, ke ĝi daŭru longegege, ke ĝi daŭru ĝis la neeblaĵo efektiviĝos?

Pri tiu malscienca frazo, iu protestis en la rubriko "VOĈO" de ĵurnalo Asahi, ke tian malsciencon kanton mi ne toleras akcepti kiel nian nacian himnon.

La opinioj kontraŭ la sankcio de Kimigajo, kiel nacia himno, dividiĝas en tri, mi pensas.

- 1) Ĝi kunportas imagaĵon, ke ĝin akompanas la kruela fi-ago dum-milita kaj la milito mem.
- 2) Nova konstitucio kaj nova Japanujo estas ne de tennō sed de la popolanoj.
- 3) Malscienca teksto ke ŝtonetoj kreskas en rokon.

Pri la 1-a kontraŭ-opinio, mi ne volas konsenti, ĉar malbonaj estis ne la kanto sed la uzantoj, la kanto estas kompatinda viktimo, komplicita.

Pri la 2-a kontraŭ-opinio, mi aprobas iom. Sed por anstataŭigi la nunan, ĉu iu alia taŭga kanto kandidatiĝos? Ĉu novan oni verku? Supozeble torento da kontraŭoj. Ĉu preni el naciaj popol-kantoj, ekzemple "Sakura sakura"? Vi eble sentos ...

Pri la 3-a kontraŭ-opinio, mi havas ion por diri.

Antaŭ dekelkaj jaroj, okazis al mi hazarde renkonto kun ekspozicio de Ŝtonoj kaj Roketoj, en iu magazeno en Osaka (se mia memoro ne perfidus min, en ĉiovendejo SOGO aŭ DAIMARU en Ŝinsai-baŝi.)

Multaj ŝton-amantoj kaj amuzantoj elmontris siajn trezorajn posedaĵojn, belajn, kuriozajn, strangajn, kolor-riĉajn, pejzaĝajn. Iuj ŝtonoj prezentis en si tutan universon. Ravite mi tramigris la ekspoziciejon.

Nu.

En unu angulo de la ejo, mi trovis strangan roketon, ŝtonetoj kuniĝas en roketon, iaspeca konglomeraĵo. Sur la apudmetata flugfolio presiĝas la klariĝaj linioj jene:

" Tio ĉi estas la legenda roko Sazare-iŝi, kantata en nia nacia himno Kimigajo. Ŝtonetoj kuniĝas kaj kreskas en rokon, pro la interveninta kalkeca akvo. Ne miro sed vero ke ŝtonoj kreskas en rokon. Ne neeblaĵo. La peco havis honoron akceptiĝi en tennō-a familio antaŭ jaroj.

Prezentanto: Gubernio ..., Vilaĝo ...

Oni donis al mi bele koloritajn bildkartojn, kiuj montras la omaĝan pecon al tennōa familio. Mi petis plurajn kartojn kun la flugfolioj, por atesto kaj memoro en estontaj tagoj.

Je lego de la "VOĈO" mi traserĉis mian arkivujon sed vane. Mi ne retrovis la bildokarton, nek la flugfolion. Supozeble mi metis ilin kun troa konservemo, ilin la raraĵojn.

Mi sendis mian sperton al "VOĈO", sen atesta bildokarto. La redaktejo donis respondon poŝtokartan kun simpla frazo:

" Ja raraĵo, ni vidas. "

Mia manuskripto estos jam en rubujo, mi certas.

La 8a de julio 1989.

P.S. S-ro Kakuohof el Tojama favoris al mi sciigi ke mia artikolo pri Sazare-Iŝi aperis sur ĵurnalo Asahi, la 8an de julio, kiun mi ne legis pro okupateco. Mi elfosis ĝin kaj trovis ke parto de mia skribo presiĝas sur Kata-ri-au Peeĝi. Gratulon al mi. (12 VII 1989)

Scienca Konkludo

Dum la lekcio de medicina fakultato, Sinjoro Profesoro demandas al iu studentino:

" F-ino Lino Saket. Kiu parto de homa korpo estas plej eraste multoble ŝvelas, ekscitite eĉ dekoble, de ties plejmalgranda stato?"

Lina ekstaras...hezitas...ruĝiĝas...kaj fine respondas balbutante:

" Vi estas tro malica fari tian demandon al mi. Ĉu mi devas respondi nun ĉi tie, Sinjoro Profesoro?"

" Nu, bone. Do, ĉu vi respondos, F-ino Roza Dorno?"

" Jes, Sinjoro. Tio estas pupilo."

" Bone. Vi pravas.

Nun mi deziras elmeti mian opinion al vi, F-ino Lina. El via malrespondo, mi povas dedukti tri konkludojn jenajn;

Unue, vi ne diligentis hieraŭ vespere pri via hejmtasko, eble pro tro da distraj aferoj.

♡ ~ ♪ ♪ ♪ <
- 6 -

Due, vi nun pensas pri maldecaj aferoj.

Kaj trie, vi estonte multe malesperiĝos post la geedziĝo."

VERDA MONTETO N-ro 53 を読んで

角 尾 政 雄

和歌山緑丘会の会員は何十人か何百人か、わたしは知らない。しかし会員が自分の緑丘会をほんとに愛するなら、VERDA MONTETO の編集にもっと協力すべきである。

わたしは VERDA MONTETO誌を読んで、その素晴らしい内容に感心した。“Reveno al la hejmo”など、わたしには、あんな立派なエスペラント文は書けない。文の内容も立派である。読んで非常によい勉強になった。その他和文の記事「単語を自分の生活に組み込む」も勉強の一つのよい方法を教えていて誠に結構。また肩の凝らないユーモア(?) な読み物 PLUVO DA SUKO も面白い。

ところで、編集者は原稿が集まらなると編集に困る。緑丘会の会員はどしどし投稿してほしい。投稿できるような実力がなとか、話題がないとか言って、投稿しないのは緑丘会会員として無責任である。いま、わたしが、ここに書いているような、V.M.誌を読んでの感想とか、批評とかは、誰にでも書ける。「面白かった」「難しかった」「ぼくは反対意見だ」など、なんでも書けばよい。そのうちに、その『反対意見』の反対意見を投稿する者も出て来るだろう。かくして VERDA MONTETO誌は賑やかになる。これが緑丘会を愛し育てる心につながる。そして例会に顔を出せば、話が弾んでくる。緑丘会はいよいよ活気に満ちて来る、ということになる。

ひとつ問題を出そう。エスペラント文はそれほど難しくはないが、内容はちょっと難しいかも知れない。要望があれば次の機会に解説を書こう。

小話とか笑話とかいうもの。どこがおかしいのか、が問題。

La forto de l'vero

Sinjoro eniras en hotelon kun juna virino.

“ Ni deziras belan ĉambron kun granda lito. Mia edzino ŝatus, ke tiu ĉambro havu ankaŭ banujon. Ĉu ne, karulino? ”

Respondas la karulino:

“ Jes, sinjoro.”

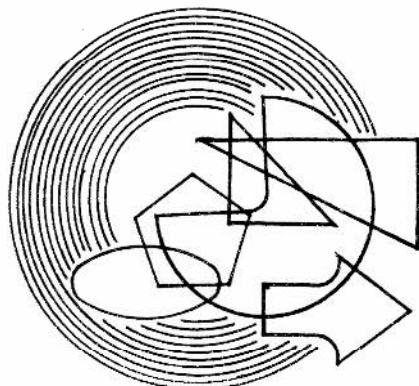
日本語でも笑話になるように訳すことができれば、上々である。

VORTOENIGMO

今月の問題：

H	A	M	L	E	T	S
E	Ŝ	A	T	U	T	A
B	A	Ĉ	A	B	E	O
A	R	A	M	A	Ĉ	E
Z	S	B	Ŝ	I	K	T
K	L	S	A	Z	Ĉ	A
S	N	A	L	D	A	M

Forstreku ĉiujn literojn, kiuj aperas pli ol dufoje kaj pli. Reordigu la restajn literojn por fari nomon de iu BIRDO.

Denove la redaktoro pardonpetas de la verkinto S-ano Colin Quayle kaj la redaktoro Ethel Prent pro la senkonsenta transigo de ĉi tiu gaja vortoenigma ideo el "Kalejdoskopo", 1980, SEPTEMBRO.

前月号の答え：

- ①BONA ②DOMO ③KAFO
 ④NOTO ⑤MODO ⑥FILO
 ⑦TONO ⑧DATO ⑨LACA

正解者：辻 千早さん、谷上 屹さん
 西原未佳子さん

単語を 自分の生活に 組み込む

2. なかなか寝つかれない人のために

Esp.で unu, du, tri ... と cent までかぞえる。unu, から dekまで覚えておれば、かなり単純作業。ducent unu, ducent du ... から、tri centくらいまでやると、大い寝られる。それでもだめなら、mil まで！！

lundo, mardo, merkredo,...でもいいし、januaro, februaro,... でもいい。忘れたら、

そのままほっといてもいいし、あれこれ思いつくそうと努力する。そのまま寝てしまう時もあるが、ガバと起きて、あるいは枕元のスタンドをつけて、あるいは、昼間書いておいたメモ・カードとか辞書でしらべる。しまいに疲れて寝てしまう。

元来単語というものは、印象深い場面(例えば、外国エスプレランチストとの会話中など)で

印象深く憶えると、なかなか忘れないもの。ですから、この方法は数十日間、毎晩くりかえすとか、昼間、暇な時に（仕事中、特に車運転中はいけな。寝てしまうから!？）一度やってみる、忘失単語、次に挑戦する単語を辞書で調べるなどしないと、頭脳に定着しない。

3. 更に眠れない人のための自己暗示催眠法
寝床の中で、一番楽な姿勢をとる。自分の体の各部に、自分で休息命令を出す。例えば：
『右手よ休みなさい。左手よ休みなさい。右足よ . . . 』という具合に。手、足、その他体の各部、内臓まで、休息命令を下す。命令を下した体の各部は、ぐったりと力をぬく。

はじめは日本語でいいが、少しづつエスペラント化する。dekstra mano, maldekstra mano, ... piedo, kapo, brusto, ventro, sidvango, から始め、だんだん体の細部まで細かくしていく。fingroj de dekstra mano, ...dikfingro, montrofingro, ...brako, ŝultro, dorso,

勿論、昼間とか、寝るまえに、辞書で単語を調べておく。"bildovortaro" という便利な本もある。

体全体への休息命令が終わったら、引田天功よろしく、日本語で、
『さて、ただ今より、unu から cent まで唱えます。唱え終る頃までには、私の体の疲れは、ずーっかりぬけてしまって、体があつたかーくなくて、ゆーっくり眠れますよ。では、唱えます。』

馴れてくると、tridek か kvardek くらいで寝てしまう。

勿論、個人差はあり、その夜の状況によっても眠りかたは違うでしょう。

また、単語記憶方法にも、上記提案を自由に変形させてくださっていいし、老若男女、仕事個性の違いによって、もっと変わったやりかたもあると思います。その中で、他の多くの人にもやれそうな方法があったら、編集生までお教えください。

★前号 (N-ro 53.) の誤字訂正

P.7 左段 ↑1. pinglolido ⇒ pinglolydo

エスペランチストの 新しい「別荘」(vilao) こんどはポルトガルに (西ドイツ・クレマン夫妻 から)

既に、フランスのボージェにあるエスペランチストのお城グレジヨンは、その国際的な交流・寄宿施設がすばらしい成果をあげていますが、これに刺激されて、こんどは、ポルトガルにもエスペランチストの別荘ができます。

場所は、ポルトガル中部、Mondega 河に沿った風光明媚なまち Penacova。大西洋岸を北上する暖流の影響で、この地方は気候温暖、春は2月から、秋は晩秋の頃まで、休暇を楽しむことができます。別荘は旧市街区の小高い丘の上にあって、ロマンチックな Mondega 河の谷や山々への眺めは格別です。

この別荘を買い取ったのは、ポルトガルのエスペランチストの Kooperativo "Saluton" で、5年前から、エスペラントに対する社会の偏見を解き、支持を求め、また、自然保護運動の活動の拠点としての、文化施設をつくらうと、資金集めなどでがんばってきました。

1989年の春、Kooperativo の会員数は270名となりましたが、そのうち、エスペランチストは約1/3、国際的には、ポルトガルを含めて、9カ国からの会員を集めています。まだ別荘は、内装などの手を加えなければならないので、世界各国エスペランチストや、その賛同者の支持協力を求めています。会員となって、将来宿泊などの便宜を得る資格をもらうためには、会費 2,500エスクード(約 30 ドイツ・マルク、日本円約 2,100円くらい)を1回払い込むだけでいいのです。会報は2か国語で隔月刊、Kooperativo の活動状況や、遠足、お祭り、学習などの行事予定が報告されま

尚、詳細問い合わせは：

Kooperativo " Saluton "
Rua do Miradouro, 12
P - 2735 CACEM
Portugalia

または：

Ges-roj Dieter kaj Yoshie Kleemann
Im Kirchspitzen 12a
7552 Durmersheim
FR.Germanio

月刊「エスペラントの 世界」誌と 太平洋ESP大会 について

「エスペラントの世界」という月刊雑誌が東京のエスペラント通信社から出ています。一時は廃刊かと危ぶまれましたが、ここ数年来すっかり立ち直って、経営内容共に充実安定しています。緑丘誌の読者の皆さんにもおすすめします。内容は殆ど日本語で、学習記事や、世界のエスペラント界の最新のなま情報など、多彩でいきいきして、大へん読みやすい。表紙とも16ページ、年購読料 3,000円。

発行を確実に安定させた、強力な協力者は、EK-AROK(日本エスペランチスト・アマ無線クラブ)の人達で、その関係情報の為にも1ページ割いていますが、全ページ中、特に目をつけたのは、誌上エスペラント会話講座。日本全国にあるエスペラント・テレフォンサーヴィス(大阪周辺なら 06-930-4481 ここの実はしょっぱい) [以前の ローニンサン。とは違います。注意!!] と運動して、電話講座のテキストともなっています。エスペラントは、アマチュア無線界でも静かなブームとなっていますが、この電話講座はもともと無線交信に必要なエスペラントを学習するために始まったものです。

「エスペラントの世界」誌は、昨年 1988 年のオーストラリア・ブリスベンでの太平洋エス

ペラント大会について、毎号シリーズで情報を提供し、karavanoの仲介など支援していましたが、次の太平洋大会は 1992 年に中国・青島市で開かれる予定で、和歌山港が青島港と姉妹港になっているということから、「エスペラントの世界」編集長の田中良克(ヨシカツ)さんから、和歌山の緑丘会の皆さんや、エスペランチストでなくても、ハムの方で、姉妹都市運動に協力できる方々へ、1992 年に青島への旅行団でも編成できるよう、今から文通や交信で準備しませんか。」という呼びかけがありました。

たのしみなお話なので、ここに紹介いたしました。

☆「エスペラントの世界」購読申込方法

郵便振替口座：東京4-151284

名 義：エスペラント通信社

購読料金・年：3,000円

[註] 連載記事があるので、その年の1月からのバックナンバーで申し込まれるよう、おすすめします。

☆見本誌のほしい方は

〒 123 東京都足立区興野1-14-6

齊藤賢一様方

エスペラント通信社営業部 宛

ハガキで「和歌山の VERDA MONTETO」で知りました と書いて申し込んでください。

FAX 03-880-2301

★短信：和歌山の皆様 お元気でしょうか。こちらに帰って2カ月になりますが、これが故里かとびっくり、もたもたの浦島太郎の心境です。

道路は一方通行ばかり、やっと見つけた道は道路上に「原付左へ守れ!」と書いてあり、後ろからピーピー!とやられます。信号待ちすれば、反対車線の車中からいっせいにこちらを見てくれるので、和歌山ナンバーが珍しいのかと得意になっていると、なんとこちらも一方通行でした。もう外出恐怖症です。

どなたでも、お電話下さい。

TEL 0792-23-3809 山野 晴美

1989年10月 (編集)前田米美 〒640 和歌山市小松原6-1-6 TEL 0734-22-8660

WAKAYAMA Oktobro 隔月刊 1989

VERDA MONTETO

Redaktita ĉe MAEDA Yonemi (dumonata) N-ro 55

も	UNIFORMO	1
	MIA UNUA UNIVERSALA KONGRESO	2
く	VOJAĜEME	4
じ	国名について	5
	サンタお爺さんへお喜ぶ	7
	LA NOMBRU DE HOMD	8
	Rara Interrikato	9
	SOLVO DE LA IASTA VORTDENIĜMO	9
	Blankĉevalo de Suho	10
	ザ・ホフ祭のお知らせ	12

" UNIFORMO "

Robert

1988年夏、ブラジルを旅行中のロベール夫妻。
奥さんのガイタが上を指さして「ブラジルにも
rododendroが咲いてましたよ。」

... Ankaŭ Majuko belaspektas en sia ruĝa vestaĵo, ne plu kiel knabino sed kiel junulino. Multe pli bele ol vestita per la lerneja uniformo. Kia neeleganta, severa, malgaja vestaĵo por juna knabino! ... En tio mi vere ne plu retrovas la delikatan kaj belartecan guston de la Japanoj. Eble ankaŭ Majuko sentas tion, ĉar fakte ŝi alprenas severan vizaĝesprimon. Ĉu en via lando oni finfine baldaŭ forlasos tian tradician regulon, kiu versaĵne datumas de la feŭda epoko! Ĉe ni oni konservas ĝin nur en la kazernoj, kaj en la iel militistparencaj altlernejoj ...

中・高校生のお子さんをお持ちの親ごさん、ならびに先生方、近ごろ私、このような手紙をフランスの親友からもらって、返事に困っています。なにかご助言いただければ有難いのですが。

話は、「日本の学生生徒の制服、なぜむりに着せるの」ということ。

私にわかることは、戦後は、貧困の中で生徒たちに、ひげ目を感じさせないよう、安価にできる制服をきめた学校や地域の親心があったこと。生徒たちに自覚と誇りをもたせ、『らしい』行動をとらせようとしたこと、『正しい』生活行動様式を身につけさせる為には、形から始めるということと、心を育てていこうという、二つの教育理論があったこと。その『形から』に頼りすぎ、また今は、戦後の貧困うんぬんの理由はかなりその根拠を失い、校則とはいえ、『形』が、不自然な強制・抑圧となり、生徒の反発心を起させている

こと。不良化防止ではなくて、不良化を見つける目やす？（本当に不良化しているかどうかは別として）みたいなものになっているように思うのですが、どんなものでしょうか。

手紙のフランス人 レオ・ロベール夫妻は退職小学校教員で75才と69才、2回来日し2回とも中高校生の制服姿を見て顔をしかめ、「なぜ？」と私に説明を求めてきましたが、私は2回とも「戦後からの . . . 」とお茶をにごしてきました。近ごろではもうこの説明では、理解してもらえないと思います。

レオからの手紙の抜きがき。Majukoというのは、私の上の孫、中1で、今年3月の小学校卒業と、4月の中学進学の時、それぞれ写真をとって送ってあげたものについての、彼の感想。

MIA UNUA UNIVERSALA KONGRESO

生れて初めて世界大会に参加しました。私はまだ Esp. の amatoro. そんな私の原稿が、日本の雑誌にのせてもらえるなんて、とてもうれしい。

ポーランド・ SŁAWOMIR SZYMALAさん

Kiam mi ekkonis Esperanton, mi tre deziris partopreni en la plej granda Esperanta renkontiĝo, sed mi devis atendi al la jaro 1987. En la jaro 1987, la jaro de la jubileo 100jara de Esperanto, Universala Kongreso de Esperanto okazis en Varsovio. Mi memoras, ke kiam mi veturis per tramo al Varsovio, mi rigardis la diafanaĵon, sur kiu estis skribitaj salutoj al partoprenantoj de la 72-a U.K. en Varsovio.

En la unua tago en la kongresejo mi ricevis kongresajn materialojn, sed precipe la kongresan insignon kun mia kongresnumero 3365, kiun mi alkroĉis kun fiero sur mia jaketo. Per ĝi mi povis vojaĝi en Varsovio senpage. Do, mi jam kiel 'oficiala' kongresano komencis ekkoni la tutan kongresejon kaj aliajn kongresanojn.

Mi precipe devis trovi miajn gekorespondamikojn, ĉar mi sciis, ke ili ankaŭ partoprenos en la kongreso.

Precipe mi ne sciis, ĉu mi povos interparoli Esperante kun eksterlandaj esperantistoj, ĉar mi nur havis eblecojn interparoli kun miaj bone konataj geklubanoj el nia E-klubo.

Poste mi ekkomprenis, ke mi senbezone emociiĝis, ĉar mia unua renkontiĝo kun mia korespondamiko el Finnlando estis tre sincera. Dum ĉiuj tagoj de la kongreso mi estis tre okupita, ĉar mi volis rigardi kaj aŭdi plej multe el la kongreso. La tuta kongreso estis por mi tre interesa kaj mi ne povas skribi pri plej interesaj kongresaj renkontiĝoj, artaj aranĝoj, ktp., ĉar ĉio estis por mi nova.

Dum la kongreso mi ankaŭ ekkonis miajn novajn gekorespondamikojn el la tuta mondo.

Kiam la kongreso finiĝis, mi tre malĝojis. Mi tre volis, ke la kongreso daŭru ĉiam. Hodiaŭ mi malpacience atendas novajn eblecojn por partopreni en aliaj universalaj kongresoj en estonteco.

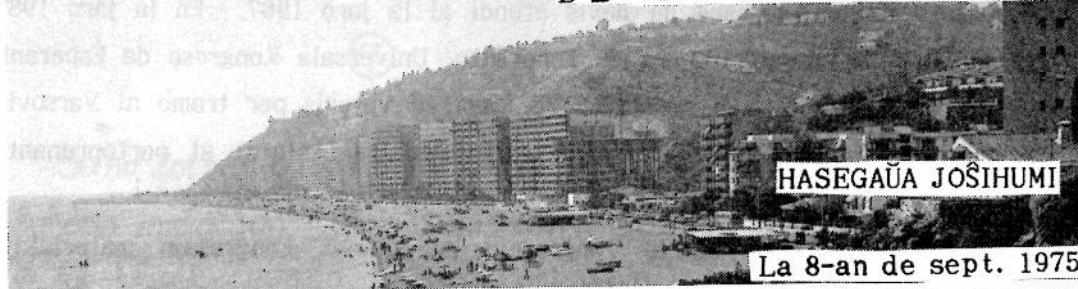
SŁAWOMIR SZYMALA

/ Pollando /

VOJAGEME

POŝTOFICEJO SIESTAS

DE 1:00 ĜIS 4:00

HASEGAŬA JOŝIHUMI

La 8-an de sept. 1975

Hieraŭ nokte mi ne povis sufiĉe dormi en la vagono pro la malvarmo. Matene la trajno atingis stacion Madrid-Atocha.

Hodiaŭ mi estas iom okupita, ĉar mi devas ekveturi per la trajno je 2:30 p.m. al Barcelona. Ĝis tiam mi devas aĉeti ion memorigan pri Hispanio por sendi al Japanio, kaj devas telefoni al mia familio. Kaj plie mi devas sendi aĉetaĵojn de Maroko al Japanio.

Mi povis trovi telefonejon telefoneblan al Japanio. Mi povis paroli kun mia patrino. Laŭ ŝi mia fratino bone naskis virinan bebon.

Post tio mi aĉetis hispanajn memoraĵojn en granda magazeno sur la plej pompa strato Jose Antonio. Tie mi demandis, de kie mi povos sendi aĉetaĵojn al Japanio, sed ili ne sciis. Mi iris al granda poŝtoficejo je 1:00. Bedaŭrinde oni ne povas sendi tie de 1:00 ĝis 4:00 pro siesto.

Mi reiris al stacio Madrid-Atocha. Mi intencis aĉeti bileton al Barcelona, sed mi eraris grave, ĉar la stacio ekiri al Barcelona ne estas ĉi tie, sed en stacio Madrid-hamartin. Mi tuj iris per subtera vojo kaj aŭtobuso al la stacio, sed jam estis malfrue. Mi devis multe ŝanĝi mian planon. Mi decidis denove uzi noktan trajnon, sed kun la lito en ĉi tiu fojo.

Mi intencis ŝanĝi marokan monon en banko, sed ial oni ne konsentis ŝanĝi ĝin.

国名について

角尾政雄(富山県高岡市)

奥村林蔵先生から、緑丘会の VERDA MONTETOに投稿してくれないかという依頼があったが、わたしが先生に送った随筆は、すべて発表済みなので、上記の表題でここに何か書いてみようと思う。

国際文通していて、封筒に *adreso* を書くとき、*Francujo*; *Japanujo* などと書くよりはむしろ国名を *Franco*; *Japano* として書いたほうが、英語の *France*; *Japan* によく似ていて、エスペラントを知らない郵便局員は事務上困らないだろうと思ったことがある。

英語では、国名の *Japan*, *France*, *China* に対して *gento-nomo* を *Japanese*, *French*, *Chinese* という。そこで、エスペラントでは *japanano*, *francano*, *ĉinano* を民族名にすれば、エスペラントの文法に反することもなく、郵便局員に対してエスペラントの宣伝にもなり、毎日のように投函される手紙を見ては、エスペラントを習ってみようかという気を起こさせるかも、と思ったわけである。

そして同時に、あんなに世界各国語に通じていたザメンホフが、エスペラントを創造したとき、こんな事くらい当然考えただろうのに、と思った。

ところが、ナンと、たくさんの国際語案の中からエスペラントだけが世界に広がってもう 100年、各民族語と共存しながら、しっかりと地に根をおろしている、というこんな素晴らしい言語を創造したザメンホフ博士は、さすがに、国名の問題についても実に見事な解答をしているのであった。*Lingvaj Respondoj* の *Pri la nomoj de landoj* に詳しく述べられている。原文をそのままここに転記しよう。

De la komenco ĝis nun mi ĉiam uzadis la nomon "Egipto" ne por la lando, sed por la (popolo); la landon mi nomadis "Egiptujo". Mi tion faradis ne pro nesufiĉa pripenso, sed tute pripensite kaj intence. En la novaj landoj (ekzemple en ĉiuj landoj Amerikaj), la lando fakte kaj morale apartenas ne al ia difinita gento, sed egalrajte al ĉiuj siaj loĝantoj; tial estas afero tute natura, ke tie la lando ne uzas por si (per "uj"), la nomon de ia gento, sed kontraŭe, ĉiuj ĝiaj loĝantoj uzas por si (per "an") la nomon de la lando. Tute alia afero estis (kaj tradicie restis) en la landoj malnovaj: ĉiun pecon da tero okupis ia speciala gento, nomis la landon sia speciala genta propraĵo kaj ĉiujn aligentajn loĝantojn aŭ ekstermis, aŭ permesis al ili vivi en la lando kiel "fremduloj"; tial la landoj malnovaj preskaŭ ĉiam portas la nomon de tiu aŭ alia gento, kaj en Esperanto, ĝis la tempo, kiam ni havos nomojn pure geografiajn, ni tion esprimas per la sufikso "uj". La apud-Nila lando en la tempo de sia plej grava historia val-

oro estis lando antikva, aranĝita laŭ la principo “lando apartenas al unu gento”, ĝi sekve nepre devas havi la sufikson “uj”, por ke ni povu esprimi la tre gravan por antikva lando diferencon inter la gento-mastro kaj la gentoj-fremduloj; ni scias ja el la Biblio, ke tiu diferenco en Egiptujo estis tre granda! Ĉiuj novaj landoj, ne aranĝitaj laŭ la principo “lando apartenas al unu gento”, neniam devas uzi la sufikson “uj”; ni devas sekve diri “Usono”, “Kanado” k.t.p. Se mi dum longa tempo uzadis “Brazilujo”, “Ĉilujo” k.t.p., mi konfesas nun, ke tio estis eraro. Ni povus diri “Brazilo, Ĉilo” k.t.p., tamen mi ne konsilas tion fari, parte pro tio, ke por la Slavoj kaj la Germanoj, kiuj al kutimiĝis al “Brazilia”, “Brazilien”, “Ĉilieci”, la vortoj “Brazilo”, “Ĉilo” ĉiam sonus kiel nomoj de popoloj, parte pro tio, ke la longatempe uzitaj formoj “Brazilo”, “Ĉilo” en la senco de popolo donus nun grandan konfuzon, se la samajn formojn ni uzus nun en senco de lando. Sed tute oportune eviti samtempe ĉiujn tri malbonaĵojn (t.e. eraron, kontraŭkutecon kaj konfuzon) ni povas tre bone, se ni de nun uzados por la diritaj landoj la formojn “Brazilio”, “Ĉilio”; kaj tiel mi konsilas agi. Tiel same ni neniam devas diri “Meksikujo”; ni devus diri “Meksiko”, sed, por fari diferencon inter la urbo kaj la samnoma lando, mi konsilas fari tion, kion ni faris kun aliaj similcirkonstancaj landoj, t.e. nomi la urbon “Meksiko” kaj la landon “Meksikio” (kiel Alĝero-Alĝerio, Tuniso-Tunisio k.t.p.). — Nun restas la demando pri la landoj Eŭropaj. Pli aŭ malpli frue venos eble la tempo, kiam ĉiuj Eŭropaj landoj ricevos nomojn neŭtrale geografiajn; sed tiel longe, kiel ni uzas por ili nomojn de gentoj, ni devas ĉiam uzi tiujn nomojn kun la sufikso “uj”. Estas vero, ke ekzistas tri Eŭropaj regnoj, por kiuj la sufikso “uj” estas ne tute logika (Aŭstrujo, Belgujo kaj Svisujo), kaj se la Akademio trovus necesa anstataŭigi en ili la “uj” per “i”, mi tion ne malkonsilus; sed fari propravole escepton por tiuj tri regnoj mi al niaj verkistoj ne konsilus, ĉar la Esperantistoj jam tro forte al kutimiĝis al la ĝisnunaj, neniom ĝenantaj nomoj de tiuj tre gravaj kaj ofte citataj regnoj, kaj por fari rompon en tiu al kutimiĝo mi ne vidas ian gravan neceson. Ĉar la tuta esenco de lingvo estas bazita antaŭ ĉio sur interkonsento, tial komuna ĝisnuna uzado devas ludi en lingvo pli gravan rolon, ol seke teoria logikeco; oferi la unuan al la dua mi konsilus nur en tia okazo, se nia Lingva Komitato tion postulus.

なにも 에스เป란토가 一國語「英語」の書き方を真似る必要はないわけだ。

S-ro R. Okumura
prezentas la aŭtoron
de ĉi artikolo:

Li estas D kaj FD en Takaoka; ge-
edzoj Kakuo estas instruistoj ĝis
antaŭ jaroj, ambaŭ esperantistoj.
Li plumnomis Kakuohof imitante
Zamenhof, japane 荷尾芳風.

サンタお爺 (い) さんへお手紙を

奥村林蔵

サンタ・クロースのお爺さんへ手紙を出しまし
ょう。お爺さんの贈り物がクリスマスに間に合っ
て届くように、すこし早めがよろしいね。

あて名は：

S-ro Avo Sankta Klaŭzo
Joulumaa-Santa Claus Land
Santa Claus' Post Office
Arctic Circle
96930 Rovaniemi, Finnlando
フィンランド行き

用語はもちろんエスペラントです。

エスペラントで書くと3つの得があります。

- ① 書き手のあなたの勉強になる。
- ② 贈り物を郵便屋さんから受け取った子供たち
や孫たちが喜ぶ。
- ③ サンタ爺さんも、子供たちも、エスペラント
を勉強しようと思うでしょう。

返信料や贈り物の代金はおりません。贈り物の
届け先の子供たちのアドレスを、一覧表にして添
付すれば、全員に個別に届きます。

ただ、今は贈り物は、フィンランド語や日本語
や数カ国語で説明がありますが、エスペラントは
使われてません。どんどんエスペラント文で手紙
をかいて、いつかエスペラント文の説明が入るよ
うにしたいものです。

前に私の孫たち7人へ届いた贈り物への礼状、
それをお見せしましょう。

Kara Avo Sankta Klaŭzo!

Danke ni, mi kaj miaj 7 genepoj,
ricevis vian belan donacon, kiu sur-
prizis ilin, ne informitajn pri tio
antaŭe. Mil dankojn.

Mi esperas ke estonte vi afable
(kun ĝeneto kredeble) afrankus per
karakteriza finnlanda poŝtmarko, espe-
reble kun desegno de Avo Sankta Kla-
ŭzo, emisiita de nacia poŝta ministe-
rio.

Tio asertus 100-procente ke la
donaco venis el fora Finnlando, el
la lando de Avo Sankta Klaŭzo, kaj
ke ne tiu de iu enlanda presejo
japana.

Kun kora danko kaj peteto estonta,
mi restas

Via _____

フィンランドがサンタ・クロース入りのエスペ
ラント切手を発行してくれると嬉しいですね。

LA NOMBRO DE HOMOJ

H.M.Faritarte

あなたには、必ずお父さんお母さんがいる。そのお父さんお母さんそれぞれに、2人の両親がある。その両親にも、それぞれ両親があって、 $2 \times 2 \times 2 \times 2 \dots$ 。だから、昔の方が人口が多かった??

Ne; la nombro de homoj en antikvo estis malgranda.

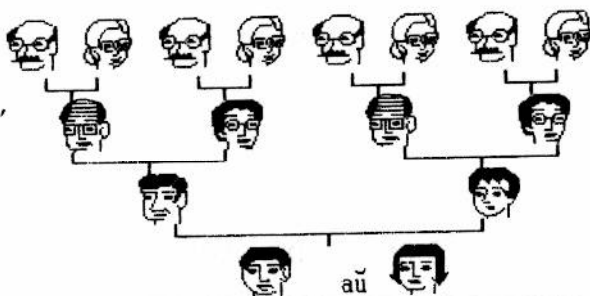
Gepatroj naskas kelkajn gefilojn, kiuj naskas kelkajn gefilojn, kiuj ankaŭ naskas kelkajn gefilojn, kaj tiamaniere la nombro de homoj sur la Tero grandiĝas pli kaj pli, kaj senlime ... Sed la vero estas ne tia. Iuj mortas antaŭ maturiĝo, iuj naskas nur unu aŭ neniun, kaj tial la nombro de homoj kreskas ne senlime, iam egalas, aŭ iam okazas mal-kresko.

Tamen, kontraŭe, unu homo havas certe du gepatrojn. Du homoj havas kvar gepatrojn, kvar homoj havas ok gepatrojn, kaj ... Do la nombro de ge-pra-pra-pra-pra----patroj estis senlime granda? $2 \times 2 \times 2 \times 2 \times 2 \times 2 \dots$ Ĉu vere?

Ne.

Ĉiu homo havas tutcerte paron da gepatroj, pro la universala leĝo, escepte la monogeneron. Sed du homoj ofte povas havi unu saman paron da gepatroj, kvar homoj okazas havi nur unu saman paron da gepatroj, ok homoj hazarde povas havi nur unu paron da gepatroj ... Do la nombro de gepatroj estas pli aŭ malpli aŭ egala al la nombro de gefiloj. Tial la nombro de gepatroj povas esti ne tiel granda. La teoremo de mate-

matiko, pri la sumo de
aritmetika kaj geometria
progresio, ne taŭgas ĉi tie,
ni komprenu.

Rara Interrilato

Du sinjorinoj ĝuas posttagmezan kafon en iu beleta kafejo.
Ili konatiĝis reciproke dum ĉeestado ĉe iu 'kultur-centro'.

Abrupte unu el ili krietas:

" Jen, vidu! "

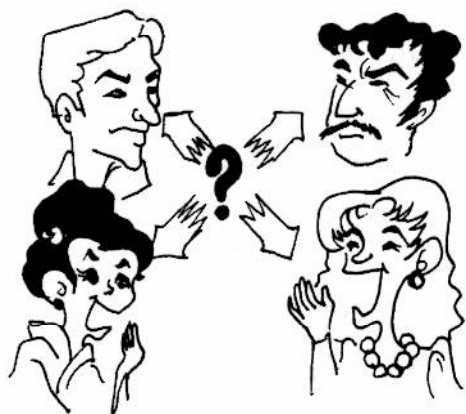
Sur aliflanka trotuaro promenas du viroj.

" Al mi estas ege strange, ke ili konatiĝis unu kun la alia, ĉar
unu estas mia edzo kaj la alia estas mia amato! "

" Strange! "

En la kafejo, nia alia sinjorino krietas kun paliĝinta vizaĝo:

" Mi ĵus pensis same! "

SOLVO DE LA LASTA
VORTOENIGMO

[HIRUNDO]

Redakcio ricevis ĝustan solvon de
jenaj du legantoj:

谷上 吃さん 湯瀬芳洋さん

Blankĉevalo de Suho

⑦

PINO

Suho forte kunpremis siajn dentojn por elteni sian profundan malĝojon kaj eltenis enpikiĝintajn sangojn el la korpo de la blank-ĉevalo.

El la vundoj, sango multe elŝprucis.

"Blank-ĉevalo! ho, mia blank-ĉevalo! Ne mortu!"

Sed ĝi estis grave malfortiĝanta.

Ĝiaj spiradoj kaj la okulbriloj iom post iom svenis.

En la sekvanta tago la blank-ĉevalo mortis.

En kelkaj noktoj Suho ne povis dormi pro ĉagreno kaj malĝojo. Sed, en iu nokto, kiam li dormetis, li songis pri la blank-ĉevalo. Suho karesis ĝin, kaj ĝi proksimiĝis sian korpon al li.

Ĝi milde alparolis al Suho:

"Ne tiel ĉagreniĝu, mi petas. Preferu elfari muzikilon el miaj ostoj, feloj, tendenoj kaj haroj. Kaj mi ĉiam povas esti ĉe vi kaj konsoli vin."

Suho vekigis el sia songo kaj tuj komencis fari la muzikilon. Laŭ la maniero, kion la blank-ĉevalo antaŭe sugestis, li absorbite muntis muzikilon el ostoj, feloj, tendenoj kaj haroj.

La muzikilo estis ellaborita.

Ĉi tio estas ja "ĉevalkapa-violo".

Suho ĉiam kaj ĉien kunportis ĉi tiun ĉevalkapa-violon. Ĉiufoje, kiam Suho ludas ĝin, li rememoris la domagŝon

pri la mortigita blank-
ĉevalo, kaj la ĝojon pri la
ĉirkaŭkurad sur ĝia dorso
tra la stepo.

Kaj Suho sentis sin kvazaŭ
la blank-ĉevalo reale vivas
apud li.

Tiam la muzikilo pli
kaj pli bele sonoris, kaj
skuis la koron de aŭskult-
tantoj kun admira emocio
----- fino.

福音館書店発行・大塚勇三再婚の久々の白い馬より。
大塚勇三氏の了解を得て traduki しました。
今回おは幸いです。Kore, PINO dankas al ciuj!!

★ VERDA MONTETOは
読者の皆さんにより開かれた
雑誌でありたいと思います。
バテレンの放の記事も大へん
勉強になりますか あなたに
とっては如何でしょうか。会費
を拂っておられなくても、例え
ば、こうして下さいは「ありがた
いとか、「私の現状はこうです。」
とか気楽なご投稿がほしいと
思います。 編集部

[速報]

日本エスプラント大会は、JEI創立70周年
記念総会を兼ねて、

11月25日(土) 午後から

11月26日(日) 午後まで

東京で開かれます。

第1会場 早稲田奉仁園セミナーハウス
新宿区西早稲田2-3-1

第2会場 JEI エスプラント会館
新宿区早稲田12-3

両会場間は徒歩10分 どちらも

地下鉄 東西線 早稲田駅下車

ことしも

ザメンホフ祭

で

1年ぶりの お話 しませんか

1. 日時: 12月 3日 (日) 午後2時 ~ 4時
2. 場所: 喫茶「けまり」、3階洋室
市役所前バス停 北へ約300メートル (会場案内図参照)
3. 会費: 1000円 (お飲み物 など)

☆当日会費1000円と、緑丘会1990年度会費3000円(学生・家族は1人につき1000円)を、当日会場で、会計係 牛島美恵子さんにお渡しください。

☆緑丘会費 郵送の場合:

郵便振替口座 大阪 6-3630

名 儀 和歌山緑丘会

をご利用ください。

☆その他の会費

1990年度 JEI 会費 4800円

// KLEG会費 3200円

も、会計係さんがまとめて受け付けます。

★

今年のフライング大会直後、グラスノチの国ソビエトがUEAに加入しました。「モスクワニュース」の12月号11頁に試作号が載っています。〒153 東京都目黒区青葉台2-15-10、梅田善美さん宛。送料共500円で申しこんで下さい。(郵便振替 東京5-114711 名儀: 梅田善美)。かなり思い切った記事が。読まれたら、短い感想を S-ro Vladimir SAMODAJ, % Moscow News, Gorki str. 1/2, SU-103829, Moskvo, USSR. ソビエト に送ってあげること。E版継続発行をささぐ、Esp. の世界化に有かな支持となります。

★

YAMABE NO AKAHITO (?-736?)

Trad. MIYAMOTO MASAO

朝波→海を無み sekiginta plago malaperos

Alluso kreskis
jam nun en Golfo Waka,
al bord' fragmita
transflugas gruoj, do sen
sablaĵ', kun krio graka.

Ni sincere bedaŭras la forpason de
nia granda majstro, S-ro MIYAMOTO MASAO.

1989年11月 (編集) 前田米美 〒640 和歌山市小松原6-1-6 TEL 0734-22-8660
WAKAYAMA Decembro 隔月刊 1989

VERDA MONTETO

Redaktita ĉe MAEDA Yoneji (dumonata) N-ro 56

VOJAĜEME

"TALGO" kaj "TEE LIGURE"
estis
luksaj ekspresoj

HASEGAŬA

JOŠIHUMI

La 9-an de sept. 1975

Mi ellitigis matene en la trajno apud Barcelono. Antaŭ la 8-a horo ĝi alvenis al Barcelono. Mi havis multan libertempon, ĝis kiam la internacia ekspreso Talgo ekiros je 10:35. Tial mi skribis b.k.-jn al japanaj amikoj.

La ĉambro de la ekspreso Talgo havis tre bonan desegnon kaj koloron. En la vagono tage apuda hispana mezagulino donis al mi ĉokoladon kaj biskviton. Mi estis malsata, kaj ili estis tre bongustaj. Plie multe ŝi donis al mi post mia rapida mango. Por tio mi ne havis bonajn dankdonacojn, sed donis japanajn moneron kaj p.m.-jn.

Ĉe la hispana landlima stacio "Port Bou" la doganisto venis en la vagonon. Sed li postulis nur montri pasporton. Mi devis ŝanĝi trajnon ĉe la stacio Avignon en Francio. La trajno havis nur 2

vagonojn. En tiu vagono mi parolis kun usonaj turistoj, unu pastro kaj la alia virino.

En Marseille mi denove ŝanĝis vagonon al TEE Ligure. La ekspreso kuris laŭ la maro. Sur la marbordo palmoj estis multaj, kaj ili estis belaj. Mi volis veturi rekte al Milano per ĉi tiu trajno, sed en tiu okazo mi atingos ĝin tre malfrue. Tial mi decidis tranokti survoje en la urbo San Remo, konata kiel muzika festo.

Je 9:00 nokte mi atingis San Remo. Mi decidis tranokti en pensiono La Palma. Apud ĝi mi vespermanĝis spagetojn kaj aliajn. La spagetoj estis ne sama kun mia antaŭa penso, sed bongusta. Post tio mi manĝis glaciaĵon. Ĝi estis tre bongusta.

Palmo sur marbordo

(daŭrigota)

<p>ザメンホフ祭 お忘れなく!!!</p>	<p>1. 日時: 12月3日 (日) 午後2時 ~ 4時</p>
<p>★ジョエルさんも 来られますヨ!</p>	<p>2. 場所: 喫茶けまり、3階洋室 市役所前バス停 北へ約300米</p>
	<p>その他詳細 前月号 参照</p>

単語を 自分の生活に 組み込む

[例会の席の雑談の中で、エスペラントの独習法の話が時々出ます。皆さんそれぞれ自分に合ったやり方をよく工夫しています。よいと思った工夫もなかなかうまくいかない時もあるようです。ここにご紹介するやり方も、ほんのヒント (sugesto) になればいいと思っています。

前田]

4. Karto aŭ slipo

単語帳・単語カードというと、印象アサク、人によってはイヤな思い出が付きまといまいます。学生時代は試験がすんだら、いそいで(?)忘れてしまい、単語カードには二度と手をふれないが多かったのは私。でも少なくとも、自分の手でカードに書き込むという手の運動による印象は残るのですが

いっそやるなら、もう少しなにか書き込んでおいて、もう一度役にたてたらと思うのです。講座テキストや、今読んでいる本や雑誌の中から、印象深かった単語といっしょに、その単語を含む文章を1~2行書き抜いておいて、暇を見つけてはそれを読み、しまいに暗記してしまうのはどうでしょうか。その一文がもっている雰囲気、物語のすじ、作者や登場人物の感情、読んだ時にあなたの気持ち、読んでいたあなたの場所環境などが、印象としてその単語をくるんでいるのです。単語をひとつだけポツンとおぼえるよりはずっと印象的です。

若しこんな文章カードを一週間に一文ずつ暗記していったら(はじめの頃のカードの文を忘れていても)一年間に大体40~50!! スゴイ! 上達メキメキです。(なんて、昔、中学校の英語の先生がおっしゃったっけ。)

5. 外国文通を自分の生活の中に。

エスペラントの講師は、講座が始まるとまちな

く講習生に希望を書いてもらって外国文通を始めようように手配する人が多い。.. のはやはり見知らぬあこがれの国の人からもらう手紙の強烈な印象をねらっているのです。文字の形も見なれないし、文の組立も変わっている。でも辞書をひいてみると、わかる! 相手の気持ちが!

わかった時、その短文がずっと頭に焼き付いて離れない。Praktiku kaj lernu! です。

自分の一日の生活の中で、その手紙読みと(これは大い夢中になって時間を超越していますが)、返事書きにどの時間を充てようかと真剣に考えてしまいます。

この場合、文通相手は、自分のエスペラント力とあまり差のないような人を選べたらとてもいいのですが、むつかしい文を長々と書く人は初等の人々の意欲をそいでしまいます。世界には初級者でエスペラントを praktiki しながら勉強したい人がたくさんいます。また一方、かなり進んだ人でも、日本人なら初等の人でも根気よく相手になってみようという人もいます。KSM (世界エスペラント協会の中の組織のひとつ。Koresponda Servo Mondskala. Komisiito: S-ro Robert Llorens, "Les Hortensias 2", 121bis Boulevard Napoleon III, F-06200 Nice, Francujo) はこの点、行き届いて、文通相手をさがしてくれます。

考えてみて下さい。単語カードや短文カードに書き込む時とくらべて、見知らぬあこがれの国の、生きた人に手紙を書く時のあなたの手、あなたの気持ちはずっと興奮してふるえています。

印象深く憶える。

印象深いもの、興味あるもの、必要あるものは、深く頭脳に刻まれる。

日本エスペラント学会 JEI. 0月刊「エスペラント La Revuo Orienta」11月号は国際文通のすすめを特集しています。

あのサンフランシスコの大地震のあと、
かの地に住むエスペランティストたちの
運命や 如何に。

1-an de novembro 1989

Estimata Sinjoro Maeda,

Estas iom draste aranĝi tertremegon por ricevi vivsignon de tiom da karaj geamikoj - eĉ por konstati ke ni havas tiom da amikoj.

Inter aliaj John Wells telefonis el Londono, D-ro Stevens Norvell el Halifax, Kanado, Margarita Najera el Meksiko Urbo; pluraj el trans Usono kaj aldone la leteroj - al tiuj ni nun respondas.

Unue, ni povas raporti ke ĉiuj Esperantistoj en la San Francisco-regiono feliĉe estis ekster danĝero kaj ni bonŝance eskapis seriozan damaĝon. Neniu Esperantisto suferis pli ol timEGon. Kalifornianoj al-kutimiĝas al tertremoj - eĉ ŝercas pri ili - sed ne TIAJN!

Mi bedaŭras la prokraston respondi sed mi devis atendi ĝis ebleco iri al presisto por havi sufiĉe da kopioj de tiu ĉi letero.

Mi tre dankas al vi pro via penso pri ni.

Kun la plej sinceraj bondeziroj,

Bill kaj Cathy Schize

410 Darrell Rd., Hillsborough
CA 94010 USA

.....
Iuj el vi petis informon pri la venontsomera kursaro. Jen kelkaj detaloj.

SAN FRANCISCO STATE UNIVERSITY

18-junio ĝis 6-julio 1990

INSTRUISTARO:

D-ro Grant GOODALL,
Stefan MacGILL (Hungario),
Jovan ZARKOVICH (Jugoslavio)

KURSOJ:

baza, postbaza, meza, supera,
instrumetodiko,
sendependaj Esperanto-studoj.

VOJAĜ-SUGESTOJ:

Ni esperas ke pluraj Esperantistoj venos al SFSU, poste 7-julio ĝis 12a usona (ELNA) kongreso en MEKSIKO-URBO kaj poste 14-21 julio la UNIVERSALA KONGRESO en Havana, Kubo.

サンフランシスコ大学での19日間のエスペラント夏期講座及びそのあとの、北米大会(メキシコ・シティ)、世界大会(キューバ・ハバナ)への巡回カラバーノの詳細は、前記 S-ino Cathy Schulzeさんに問い合わせてください。(詳細決定は、来年1990年の初め頃と思われる。)

西ドイツで出ている、政治経済文化的に
自主中立のエスペラント総合雑誌

[MONATO] 1989-8月号

編集長ステファン・マウルさんの巻頭挨拶

* * * * *

訳 前田米美

読者の皆様

もしあなたが今年のブライトン大会に参加されたのなら、多分ソビエトから例年にも増して多くの、そしてはじめての仲間に会われたことでしょう。そして彼らが自国の発展について語る話にすっかり引き付けられたことでしょう。たとえば、ウルリッヒ・リンズ博士の「危険な言語、Dan-gera Lingvo」が、モスクワで再出版されるという話は初耳で、それも、ソビエトで多くのエスペランティストが迫害されたことをこの本が詳しく述べているにもかかわらず、まさに、そのために再出版ということになったという。

私たちにとってまた別に重要なことは、MONATO誌が今年1月から、ソ連国内の個人宛にすんなり届いているということ。実状は、本誌を受け取った人が更にその友人の手から手へと回し読みをしたあげく、最後にあつた人は、本誌がボロボロになっているとなげいているとのこと。ソビエトの人達が、本誌の内容にすっかり魅入られてしまったのは、グラスノスチで情報が公開されているとはいえ、国内雑誌では、国外の情報がほんの少ししか得られないからです。ソビエトは今や自分の国の状態を批判的に見ようとしています。しかし、国内問題がおびただしくあって、外国のことについては多くの紙面を割くことができないのです。

本誌をちゃんと予約できるソビエト人はまだごくわずか。最大難関は、どうして西側へ送金するかという問題。だからいつも西側の仲間の助けをまたねばならない。それは必ずしも無料進呈ということではないのです。ソビエトからは、それと同じ価値のものが近ごろよく代償として送られて

Sincere via
Stefan Maul

Stefan
Maul

きます。また、もし計画が成功すればの話ですが

将来例えばエスペラント文の "MOSKVAJ NOVAJOJ" という時事雑誌と交換することもできそう。(これについては、本誌 [MONATO] 6ページ参照) むかし本誌が大損害をうけた問題がひとつ、今ここでもう解決されそうです。ソビエトから本誌に直接レポートを送ってくれる協力者が、この地にもだんだん増えていくことになるでしょう。

どうか、ソビエトのエスペランティストと私たちとの連絡がますます密になって、お互い助け合えるよう、そして、この前向きの進展が、過去の歴史で数回あったように再び停頓してしまうようなことがないよう、祈りたいものです。

8月号目次より

◇読者からの手紙

◇時事短評

◇報道記事

1. ポーランド：明るく笑うワレサとマソビエッキー
2. ポーランド：クリニカで開かれたサン・マリノ国際科学アカデミーは大成功
3. イギリス：サッチャー後退、緑の進出
4. ベルギー：重い議席変動
5. ハンガリー：再埋葬
6. 韓国：非公認教員組合
7. 西ドイツ：ソビエトから驚きの情報
8. カナダ：ヌナビックで歴史的選挙
9. ハンガリー：サラミ戦術・変わる政党勢力

10. イギリス：オックスフォードの新大英辞典

11. フェローズ（スコットランドの北にある島国。デンマーク領）：捕鯨批判

◇エッセイ：みんな芸術家、レット・コルセティ

◇世界の料理：夏向きソース三種 カワカワ

◇小説：入信のキッス、中国 Shi Chengtai

◇Krucenigmo（カクワフ）

◇辛口短評 など

◇公示：エスベラント・アカデミーの公式発表、
国名標記法

月刊「MONTETO」誌（A4、32ページ）購読料

航空便 5685 円

航空便 6460 円（カレンダー手帳 La Jarof付）

船便 4625 円

船便 5255 円（カレンダー手帳 La Jarof付）

JEI. KLEG.に申込を受け付けてくれます。

詳細 前田まで

Familio

(Nepino Poezias)

Paĉjo amas monton.

Sed li pli amas min, mi kredas.

Kaj li pli amas franjon, mi supozas.

Sed tamen, li plej amas panjon, mi certas.

Panjo amas tenison.

Sed ŝi pli amas min, mi kredas.

Kaj ŝi pli amas franjon, mi supozas.

Sed tamen, ŝi plej amas paĉjon, mi certas.

Mi amas paĉjon,

kvankam severa je mia misfaro.

Mi amas panjon,

kvankam rigora je mia etiketo.

Mi amas franjon,

kvankam kverelema iom ofte.

Ho ve, pardonu!

Avĉjo, avnjo.

Mi prokrastis nomi vin.

Mi amas avĉjon kaj avnjon, elkore.

-- O-R --

Duobla Pago

Mezaĝa sinjorino, kun eleganta kostumo, vizitis S-inon MakEduardo ĉe la vestiblo kaj petis monoferon:

" Ekzistas multaj publiklinoj, kiuj, post pentado, decidis revivigi sin en ordinara vivo. Ni kolektas monoferon por helpi ilian reviviĝon. Ĉu vi bonbolus oferi iom ajn da mono? "

S-ino MakEduardo respondis kun kolerega mieno:

" Mi malakceptas! Ĉar mia edzo jam delonge monoferas rekte al ili! "

国名について

奥村 林蔵

ビルマが、すこし前に英語名 Burmaをやめて、ビルマ語名の Myanmarと公称すると関係各国に通告したそうである。

ザメンホフ博士はエスペラントを創めるとき大失敗をしたのではないかと思う。英語式国名の France, Lapan, Chinaなどを民族名と誤認(?)して、Francujo, Japanujo, Ĉinujoなどと 国名 sufikso を濫用してしまった。したがって、それを正流としている現在に、Akademioが Koreoは国名だと言い出したものだから、韓国の Esperantisto 達から Koreo - Koreujoとなるべきだと反撃をうけている。

日本もこの頃ビルマの如く Japanでなくて Nipponと、国際試合出場選手は胸に国名をつけている。Nipponを使うならエスペラント字では Nippono となり、これが日本人で、国名はNipponujoかNipponioとなる。もしこれが国名なら日本

人は Nipponanoとなる。

高岡の Kakuohof 先生は、『Nipponという語が使えるなら japana の代わりに nipona を使ったらよいと思う。Nippona はどうもいただけません。`pp` と p が2つ重なることはエスペラントに全然とっていいくらい無いからです。』とおっしゃってます。私は、重なっていい、他になければ今から前例を作ればよい、Pollando, Finnlando などの例もあると思ってます。

又先生は、niponoを日本人、Nipponujoを日本国とすれば、エスペラントの文法に合います。ni-ponoを日本国とすれば、日本人は niponano とせねばならないでしょう、と私と同意見ですが、さて、では、Nipono (私は Nippono) を国か人か、あなたはどちらにされますか?

なお、Japana Konstitucio は日本人憲法であって、日本国憲法は Japanuja Konstitucio となる——と言ったら、へ理屈に過ぎますか。

28/X/1989

HARMONIO DE LA NATURO

H.M. Faritarte

太古、神は、天と地を創られ、植物・動物そして人間を創られた。
ところが、一番かしい人間が また一番わるさもいたします。

Dekomence regis sur la Tero la Natura Leĝo, kaj tiel nuna evoluo ekzistis, kaj sur la tero ĉio harmonie progresis, ĝis nun.

La harmonion de naturo nun ni homoj detruas per nia homa perforto, per nia, sia egoisma ideo, por sia miopa profito.

Pro tio, pro la homa egoismo, pro la interveno de homa forto en la naturan harmonion, ĉie, en multaj lokoj kaj fazoj sur la tero, ekestas malharmonio diversspeca.

Ekzemple:

Medikamentoj por vegetaĵoj mortigas insektojn, kio malhelpas semiĝon de la plantoj kaj malmultigas la kvanton de la plantoj.

Kapto de birdoj permesas multiĝon de fi-insektoj, kiuj terure detruas la vegetaĵojn.

Tro da kapto de balenoj, trutoj kaj aliaj fiŝoj, detruas la kvanton de fiŝado kaj kondukas al neniigo de tiuj specoj.

Por eviti, oni malpermesas kapti sovaĝajn birdojn, kio rezultigas la tromultiĝon de la birdoj, kio kondukas al la malmultiĝo de rikolto el kampoj.

Malpermeso kapti cervojn kaj aprojn kondukas al tromultiĝo de la specoj, kio kondukas konsekvence al la difekto de vegetaĵoj kaj junaj arboj en arbaroj, montoj kaj en kampoj.

La multaj musoj, serpentoj ja satmanĝas ovojn de birdoj kaj malmultiĝas birdoj, kiuj formanĝas fi-insektojn for de la utilaj plantoj.

Ili, malmultiĝinte, multiĝas fi-bestetoj kaj aliaj, kio konsekvenca al malmultiĝo de rikolto de vegetaĵoj kaj plantoj.

Homoj sur la tero tromultiĝas pro la senkonsidera nasko, kaj komenciĝas manko de nutraĵoj.

Kun severa naskolimigo, la solinfanoj dorlotiĝas senlime kaj detruos la socian vivon.

Bonaj medikamentoj kaj taŭgaj kuracoj multigas malfortulojn kaj maljunulojn, kaj ili kovros la tutan terglobon.

Tial estu iam furoro de malsanoj kaj inundo de epidemioj sur la tero, kaj limigu la superfluajn homojn de sur la tero, moderigu la nombron de la homoj.

Militoj mortigu homojn reciproke kaj moderigu la nombron de homoj sur la tero.

Eksplode multiĝas homoj sur la tero. Por tion harmoniigi, eksplodu bomboj nukleaj aŭ hidrogenaj sur la tero. Kaj la Tero reakiros sian trankvilan harmonion por eterne. Ĉu?

Jen estas la konkludo de frenezulo en ebrio.

MATEMATIKA ENIGMO

Per la ekzemploj de la unuaj du linioj, vi trovas la vojon por solvi la sekvantajn matematikajn demandojn.

Metu matematikajn signojn inter kvar ciferoj por ke la aritmetika kalkulo estu ĝusta.

kondiĉoj: Uzu ciferojn `4` nur kvarfoje.

Aliajn matematikajn signojn vi

povas uzi libere, ekz:

$+ - \times \div () \sqrt{\quad} =$ k.t.p.

$$(4 + 4) \div (4 + 4) = 1$$

$$4 \times 4 \div (4 + 4) = 2$$

$$4 \cdot 4 \cdot 4 \cdot 4 = 3$$

$$4 \cdot 4 \cdot 4 \cdot 4 = 4$$

$$4 \cdot 4 \cdot 4 \cdot 4 = 5$$

$$4 \cdot 4 \cdot 4 \cdot 4 = 6$$

$$4 \cdot 4 \cdot 4 \cdot 4 = 7$$

$$4 \cdot 4 \cdot 4 \cdot 4 = 8$$

$$4 \cdot 4 \cdot 4 \cdot 4 = 9$$

$$4 \cdot 4 \cdot 4 \cdot 4 = 10$$

1989年 会計報告

S. 63. 11. 17 ~ S. 64. 11. 16

収入の部

項目	金額	摘要
前年度繰越	124,237	
会費	121,000	乙祭等当日会費36人
会費割り戻し	5,720	JEI- ¥4,320
	/	KLEG-¥1,400
寄付	76,550	奥村、前田
預金 利子	2,338	
	/	
計	329,845	

支出の部

項目	金額	摘要
通信費	31,088	切手・送料
事務用品費	90,792	汎用印刷・封筒他
交際費	5,000	会館事務所管理人寸志
会議費	2,900	乙祭7 祭、茶菓子
	/	
計	129,780	

収入の部	329,845
支出の部	129,780
	/
次期繰越	200,065

和歌山緑丘会会計係 牛島美恵子

本上記 ENIGMO の解答はサマシキ様へお持ち下さい。正解者はお喜び！

* 最近の kunsido して、すこゝ interesa なのヨ! Estas praktika! Vi kuraĝe venu!
おもしろい おもしろい エッセイ-テキダシヤ オム 15-1115!

* Ni skribu kaj alroku al ĉiuj geamikoj (kun Esperanta amo.)
電名、声かけた、手紙書いた、しよう(エッセイ-の集りて...)

* Kio estas Esperanta amo? N! Iu respondu! P. Petegas!
エッセイ-の集って何なのヨ? っ! 誰か答えて! 否、おもしろいから!

(P)

estas kvazaŭ bildo. Mi surpriziĝis, ke aŭtoj ne kuras en la urbo. Anstataŭ tio la ŝipoj kuras.

La butikoj de vitraĵoj estas multaj sur la stratoj. La vitraĵoj estas tre belaj, sed mi ne devus kunporti la vitraĵojn ĝis Japanio pro la pezo kaj la rompiĝemo.

Vespere mi iris al la stacio por rezervi la liton de la trajno al Bari(suda Italio), sed ĉiuj litoj estas jam plenaj, kaj mi devis veturi en vagono sen lito.

[再び-日本の『制服』論議]

denove " UNIFORMO "

◆フランスから見たら

前田宛 '89.12.8 着便

**制服は
封建システムの遺物**

フランス退職教員

レオ・ロベール
Léo Robert

みんながやるからという随順癖はキケン

Ankaŭ pri uniformo vi elmetas netradiciajn ideojn. Kaj la prezentmaniero en la oktobra "Verda Monteto" vere surprize, kaj samtempe grandhonore, impresis nin: Vi dediĉas al niaj personoj la kovrilpaĝon, tio estas la ĉefan! Kaj tiamaniere reliefigas mia komentario pri enlerneja uniformo. Granda honoro por ni! Cetere mi bone komprenas, ke por vi estas rimedo atentigi la legontojn

pri io, kion ili ne rimarkas ĝuste pro la fakto, ke tion ili vidas ĉiutage. Viajn komentojn mi tralegis tiom pli atente, ke ili koncernas rimarkojn miajn. Mi tre dankas, ĉar dank' al viaj klarigoj eblas al mi iom pli intime enpenetri la japanecan animon, kompreni almenaŭ parte reagojn de viaj samlandanoj, foje iom strange nebulajn al ni anoj de alia civilizacio. Sur la tuta terglobo ĉe homoj ege malrapidas ŝanĝoj en la viv- kaj pens-manieroj, forte ankriĝas la jarcentaj moroj kaj tradicioj; necesas multaj generacioj, pluraj jarcentoj, foje jarmiloj, ĝis kiam eblas noti verajn kaj difinitivajn ŝanĝojn. Nu, via lando malfermiĝis al la elektera influo nur en la lasta jarcento; kaj la feŭda sistemo pli malpli daŭris ĝis la dua mondmilito. Ne mirige, ke la homoj senpripense akceptas uniformon! En niaj Eŭropaj landoj, laŭdire plej evoluintaj, tradicioj en realo ankoraŭ nun havas grandan influon; por ekzemplo, en nia Francia respubliko laŭkonstitucie strikte laikeca - tio estas ekster ia ajn religio - oficialaj ferioj, lernejoj, libertempoj estas regataj de la katolika religio; okaze de gravaj oficialaj ceremonioj la registaro invitas ekleziajn eminentulojn, eĉ ofte okazas oficialaj diservoj kun ĉeesto de la Respublikprezidento en sia funkcio. Kaj la granda plimulto el la popolo tion trovas tute normala; nur malpli multo prijuĝas tion nekontestebla perforto kontraŭ nia konstitucio. Eĉ ateistoj senpripense akceptas tion ... Nia sociorganizo estas ensorbita de la kristan-katolikismaj principoj, ankaŭ de la kapitalismaj, kiuj tre komforte kunvivadas subtenante unuj la aliajn; la via de la konfuceanismaj, sur kiuj baziĝas la feŭda sistemo. Nur la aplikmaniero ŝanĝiĝas, tute ne la efiko sur la popola animo.

Submetiĝemo ne estas specife japaneca karaktero; mi nur notu, kiel facile Hitlero kaj Musolini sukcesis fanatikigi la germanan kaj italan popolojn. Proksime al nia lando en Hispanio diktatorece regadis Franko dum pli ol kvardek jaroj. Germanoj, italoj, hispanoj apartenas al Eŭropaj malsamaj etnoj, la unuaj al nordanaj, la aliaj al sudaj latinidaj. En nia historio damaĝis Napoleono, kiu daŭre estas konsiderata, kiel iu el niaj plej respek-tindaj herooj, eĉ ankoraŭ nun. Kaj nuntempe pro sociaj problemoj fontantaj el ne bone kontrolita enmigrado, jen leviĝas kaj ŝvelas rasismo ekscitite de fanatike naci-ecaj kriaĉaĵoj fare de faŝistaj politikuloj; kaj senpripense pri la konsekvencoj jam relative multe da homoj subtenas tiujn aĉulojn, eĉ referencante al la abomeninde memorinda nazia reĝimo. Ve! Ĉiuj homoj similas unu la alian; sub-metiĝemo ne specife apartenas al aparta gento!

[制服は封建的?]

『制服』についても、新しいお考えを書いてくださいました。Verda Monteto 10月号には、私たちのことを表紙のトップ記事として載せてくださり、私の『制服』評論が引き立てられていて、ほんとに驚き、かつ名誉に思いました。私たちには大へんな光栄です。読者の方々が毎日見慣れていて、よりよいあり方に気付いていなかったことについて、もっと注目してもらおうというあなたの意図、よくわかります。

あなたの解説も、私の意見に関することなのでより注意深く読みました。ご説明のおかげで、私は、日本的な心情の中に深く入りこみ、日本の人達の反応を部分的ながら理解できました。異った文明の中にいる私たちには、それは時に、少々不思議でわかりにくいものなのです。

全地球上、何百年もの間、深く根付いた人間の風俗、習慣、生活様式、思考形式の変わりかたは、

非常にゆっくりしたものです。ほんとに変わってしまったなどわかるまでには、何世代、何世紀、時には何千年もかかることでしょう。日本では、外部からの(変革を求める)影響は、まだ前世紀に始まったばかり。封建システムは第二次世界大戦まで、多少続いていました。人々が制服を無意識に受け入れているのは、別に不思議なことではありません。

ヨーロッパの各先進国でも、現実には伝統が今でも大きな影響力をもっています。たとえば、フランス共和国政体で、憲法上厳密に laika—即ちどの宗教にも無関係—ということになっているのに、国の休日や学校の休暇は、カトリック教に左右されているのです。国の大きな儀式の時には、政府は宗教の要人を招待していますし、また宗教的祭事には、大統領が公式に出席しています。国民の大多数はそれを全くあたりまえのように考え

ています。これは憲法への許しがたい侵害だと思っているのは、少数の人だけです。無神論者でさえ、なんとなくこれをうけいれているのです。

フランスの社会組織は、キリスト教カトリックや、資本主義的な原理にすいこまれていて、それが実にうまく、お互い支えあい共存しています。日本での、儒教に根ざす封建システムのように。ただ、形が変わっているだけで、国民の心への影響効果は全く変わりません。

みんなが行くから私もという傾向は、取り分け日本だけのものではありません。ヒトラーやムッソリーニがドイツイタリーの国民を、いかにうまく熱狂させたかを考えるだけでわかります。フランスのおとなりのスペインでも、フランコは40年以上にわたって独裁政治をやりました。ドイツ

人、イタリー人、そしてスペイン人は、ヨーロッパでは違った民族で、前者は北方、後者は南のラテン系です。フランスの歴史にナポレオンは汚点を残しましたが、彼は今でもまだ、フランスの最も尊敬される英雄の一人と考えられているのです。そして今、移入外国人受け入れについて、政府の不手際が社会問題となり、昔のファシスト政治家どもの狂信的愛国主義の怒号に刺激されて、民族差別が起こり、ふくれあがっているのです。その結果がどうなるのか、深くものを考えない比較的多数の人々が、あのいまわしいナチスのことまでも引き合いに出して、ファシスト政治家たちを支持しているのです。悲しいことに、人間はお互いにみなよく似ていて、随順癖はどこかの特別な民族だけのものではないのです！

レオ・ロベール（フランス、ポルドー）

〔写真説明〕1989年7月27日 フランスはアングレームの近く、ヴェイ・エ・ジシという村で、『エスペラントの木』の植樹祭がありました。村長が会を司会して、50人ほど（この地のエスペランチスト含む）が参加し、お祝いのワインをいただきました。写真、左

からこの地のエスペランチストとイザベラ・マルチネス。そして全く都合のいいことに、次の4人は、外国から丁度旅行で来ていたエスペランチストたちで女性2人はポーランド、男性2人はハンガリーから、そして右端が私、と国際的な雰囲気も少し、...

制服は
個性をつぶすか

26才 中学校の先生

[Ĉu "uniformo" dispremas memstareman personecon de studentoj?]

* Iu japana mezlerneja instruisto, 26 jara, elmetis sian opinion, iel konsente al "uniformo", sur iu tutlande konata ĵurnalo, kiel sube:

Ekzemple, ĉiu el niaj profesiaj basbalistoj surmetas laŭregule uniformon teaman samkolora desegnitita, kaj ĉiuj el la sama teamo vidiĝas preskaŭ samaspekte. Sed dum ilia ludado, des pli reliefigas, eĉ elstaras, iliaj unikaj lertoj karakterizaj el la samaj uniformoj.

En ĝenerala socia vivo, multaj laborejoj reguligas surmeti uniformon al la laboristoj. Tio efikas ĉe la laboristoj ekhavi solidarecan senton, sed ŝajnas al mi, ke tio tute ne dispremas la personecon de la laboristoj.

En japana edukada medio, laŭ la slogano "Respektu la personecon de studentoj", oni nun penas forigi unuformecajn lernejajn programojn, tamen mi dubas, ĉu estas necese forigi ankaŭ eĉ uniformon.

Ĉiu el studentoj havas malsaman devenon, kreskadon kaj karakteron. Ju pli sama estas la uniformaj aspektoj, mi kredas, des pli sukcese ili rimarkas kaj ekkonscias, en la komparo kun aliaj samuniformaj kolegoj, kia estas diferenco, kia estas sia propra personeco kaj karaktero. Kaj tio multe helpas al ni realigi la celon de la slogano "Respekto al la personeco de studentoj" ĉu? Mi neniel povas konsenti ke la personeco de studentoj ĉiam aperas sur iliaj vestaĵoj libere malsamaj kun aliaj, aŭ sur iliaj okulfrapaj eksteraĵoj.

Reformadoj de edukado estas akcelataj sinsekve kaj en tio ni devas, ne preterlasi, sed atenteme esplori la esencan temon, kiel ni povos kreskigi memstareman perosnecon al studentoj.

見かけの方が
大事なの？

17才 女子高校生

[Ĉu eksteraĵoj estas pligravaj?]

* En alia tago, du tagojn poste, aperis jena opinio de iu studentino duajarklasa, 17 jaraĝa, de altlernejo, sur sama ĵurnalo.

Instruistoj avertas nin :

" Permesite plekti hararon per tri faskoj, sed ne per multfaskoj."

S-ro Instruisto, Kiel diferencas tiuj du plektmanieroj?

Kial vi limigas nian harrubandon je nur nigra aŭ malhelblua koloroj kaj malpli ol 3 c.m.?

Vi ofte diras:

" Studentoj devas hardi sin je la fundo de la koro, sed ne je la eksteraĵo! "

Ĉu vi ne rimarkas ke tia diro tute kontraŭas kun via alia diro:

" Gravaj estas eksteraj aspektoj"...?

Vi ankaŭ diras:

" Tio helpas vin okaze de via estonta labortrovo, ... nome helpas vin mem. "

Vian bonintencan mi ankaŭ komprenas. Sed ĉu vi scias ke multaj studentoj ne sufiĉe konvinkiĝas pri tio? Multaj sentas sin premataj de la lerneja reguligo. Nun rigardu ilin. Ili neniam kuraĝas agi memvoleme. Ĉi tiu malagemo eble koncernas al la malviglo en studado. Se vi, instruistoj, insistas je la reguloj pri uniformo, pri harformo,

tia aĉa stato de lernejo neniam ŝanĝiĝos. Ĉi tiu mia aserto estas eble valida ankaŭ pri la pensmaniero de gepatroj, eĉ ankaŭ de nia ĝenerala socio.

北アイルランドの 小林富美子さんから 久し振りに

Feliĉan Novjaron

昨年ブライトンでの第74回世界大会に親子3人で参加致しました。大本分科会では、主人マイケル・ラムが講演中、3才半の彪悟は舞台上上がり、父親の顔をじっと見上げたり、舞台中央で踊り出したりして愛敬を振りまき人気者になりました。

5年前の里帰りの時、緑丘会の例会に参加致しましたものの、2人共、第50回東京大会以来、この北アイルランドで私たちの回りにエスペラン

チストがいないこともあって、遠ざかっていたエス語でしたが、マイケルは、S-ro Diccon Masterman, Prof. John Wells, Prof. Hamphrey Tonkin, S-ro Y. Umeda等と旧交を暖め、エス語の力の衰えていないことに本人は満更でもなさそうだったし、改めて主人を見直したのは私だけだったでしょうか。

私の方は子供連れゆえ、エスペラントの世界に充分浸ることは出来ませんでした。エス語の魅力を再認識、今年こそ真実に勉強しなければ、そして、いつか又、親子3人で大会に参加出来ればと思っています。

ポートラッシュ

富美子・ラム

パソコン通信 PC・VAN でみつけた エスペラント情報

フォーラム

1. INFORMO (情報) 2. PEGOJ (喫茶室)
3. BIBLIOTEKO (図書室) 4. LERNEJO (学習室)

#1035/1038 INFORMO (情報)

★タイトル (ESPERO) 90/1/13 11:59 (11)

INTER: どうもどうも> 藤巻さん/石井

★内容

さっそくのお申し出ありがとうございます。

沼津エスペラント会の会報は、いつも読むのを楽しみにしています。特に、PCVANのことが載っていると同じ箇所を何回も読み返しています。

もし、会報の全文を掲載していただくようなら、前の通り、BIBLIOTEKO (図書室)の方に掲載していただいてその旨をINFORMOの方に書き込んでいただければ結構ですが、...

宜しくお願いします。

ところで1月号は書き込んでいただいたでしょうか?

12月号までは覚えているのですが、..... 石井義章

#1726/1733 PEGOJ (喫茶室)

★タイトル (PND67012) 90/1/17 22:47 (11)

ラーメン: eo Esperanto ... / 広高正昭

★内容

日エス辞典によれば、

- ・ラーメン c'ina vermic'elo
- ・うどん udono
- ・素麺 someno, japanaj maldikaj vermic'eloj
- ・そば fagopiraj'o
- ・チャンポン (c'ina) mikspoto

vermic'elo とは何でしょうか? バーミセリという料理(イタリア素麺、と書いている辞書がありました)を食べたことのある方教えてください。

udono はPIVに採用されているんですね。知らなかった。

★パソコン通信 } お持ちの方で電話につながる方はせいぜいご利用下さい。利用が
ワープロ } 少くないと、Esperantoのコーナーがなくなるそうです。

Valora Donaco

S-ro MakEduardo havas filon, nomatan Johano.

Johano estas 18jara, tre klera junulo, aparte eminentas en kemio.

Iun tagon la patro, S-ro MakEduardo, vizitas la laboratorion de la filo. Sur la planko, la patro ektrovis strangan aĵon. Tio ŝajne estis ligna bastoneto.

" Kio estas tio? "

La patro demandas kaj la filo respondas:

" Ĝi estis lumbriko. Mi ŝmiris ĝin per likvaĵo, kiun mi ĵus inventis. La likvaĵo malmoligas ĉion ŝmiritan tre rapide. "

La patro, kun afabla mieno, petis al la filo:

" Volu doni al mi iom da tiu likvaĵo. "

" Volonte. " " Dankon! " " Ne dankinde. "

En la sekvanta tago, la patro donacis al la meritplena filo enciklopedion kaj belajn rozflorojn.

" Mi danke donacas ĉi enciklopedion por via hieraŭa afablo kaj "

" Kiu donacis al mi tiujn florojn? "

" Nia servistino. "

P.S.

Ĉu vi ne ridis? Vi estas homo tre bona.

Ĉu vi ridis? Vi estas homo malica.

Vi do, legu ĝin refoje iom laŭte kaj la lastan frazon vi legu iom mallaŭte, atenteme, malrapide. Kaj vi estos multe pli malica.

今年 1990 年の大会

- 日本大会： 8月24日～26日 横浜
 ○世界大会：
 UEA 7月14日～21日 キューバ、メキシコ
 SAT 8月 4日～11日 オーストリア、ロシア
 ◇参考までに：
 ☆サンフランシスコ大学夏期講座
 6月18日～7月6日 サンフランシスコ

☆北アメリカ大会

7月 7日～14日 メキシコシティ

(UEA世界大会へ旅行直結)

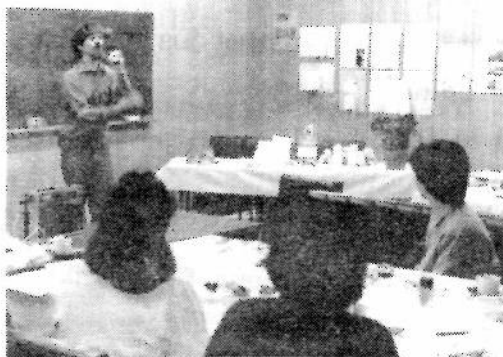
☆POSTKONGRESO (北米 ESP連盟主催)

7月21日～28日 南メキシコ

—詳細問い合わせ 前田まで—

★前号 (N-ro 56) の誤字訂正

P. 4, 右段 1 1 Schize ⇒ Schulze
 P. 7, 左段 1 12 Lapan ⇒ Japan
 P. 10, 右段 1 2 S. 64 ⇒ H. 1

ザメンホフ祭

[写真説明]

ザメンホフ祭は毎年12月、ザメンホフの誕生日の15日前後に、世界中のエスペランチストが、いろいろな形であ祝いの会合を持ちます。

和歌山緑丘会は、12月3日(日)の午後、いつもの月曜会の会場「けまり」で開きました。

例によって、参会者の自由な自己紹介。続いて木曜夫人 Ĵaŭda Rondo の「お絵かき歌」と「Banano Foren.」をうたって茶話会にはいり、松下享代さんのスライド物語「Blankŝevalo de Suho」のあと、飛び入りは江川さん、そしてジョエル・ブロゾフスキーさん指導の、単語ビンゴ・ゲームとお手玉 Jonglo の練習をわいわい言いながら楽しみ、LA ESPERO を歌って散会しました。Ĵaŭda Rondo のみなさんや牛島さんのよく行き届いた会場設営のおかげで、ずい分もりあかりました。参会者は20名でした。:

[略敬称] 上中章子、牛島美恵子、江川治邦、亀井幸枝、小池ちえ、小林元佐子、斉藤久美子、田中正美、谷上 聡、辻千早、殿井梅子、西原未佳子、西原久仁美、長谷川好史、福本博次、福本信子、前田未美、松下享代、宮本勝正、Joel Brozovsky の皆さん。

1989年ザメンホフ祭

臨時会計報告

1989. 12. 03

収入の部

項目	金額	摘要
当日会費	18,000	18人出席

支出の部

項目	金額	摘要
会場費	2,000	けまり へ
飲み物	5,600	〃
持込茶果	5,500	Ĵaŭdaj Sinjorinoj
雑費	1,833	lampe de projekci-
	/	ilo
本会計へ繰入	3,067	緑丘会会計へ
計	18,000	

VERDA MONTETO

Redaktita ĉe MAEDA Yonemi (dumonata) N-ro58

VOJAĜEME

HASEGAŬA
JOSIHUMI

Mi erare

elvagoniĝis!

降りる駅を間違えた!

La 12-an de sept. 1975
Matene mi vekigis en la lito de la trajno kuranta apud Bari. El la fenestro mi vidis verdan kampon. Iam antaŭe mi pensis, ke en suda Italio dezerto estas multa. Tamen almenaŭ apud Bari, ne estis dezerta. Multaj arboj de olivo kaj vinbero troviĝis.

Mi antaŭpensis, en Bari turistoj estus eble malmultaj. En ĉi tiu urbo vidindaj lokoj por turistoj

1900年余り昔の、ローマのまち並の、高い文化がのぼれる。

estus malmultaj. Mi ne sciis, kien mi iros.

Sur la strato mi prenis unu paperon pri la foiro de Bari. Tial mi decidis viziti ĝin. Ĝi estis apud la maro. Bedaŭrinde tio ne interesis min. En ĝi japana angulo troviĝis, sed tre simpla kaj malgranda.

Vespere tondris kaj pluvis forte, sed ne daŭris dum longa tempo. En somera Eŭropo tre malofte pluvas kaj tondras.

写真右：ポンペイのまちは、西紀
79年、ベスビオ火山の爆
発でうずまってしまった。

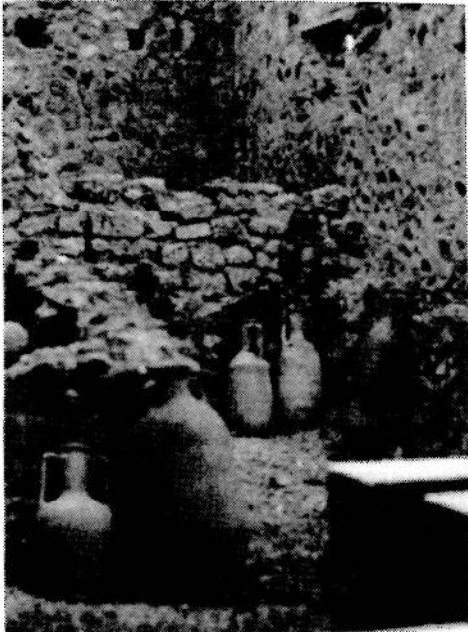
写真下：当時の人々の生活の
あともなまなましい。

La 13-an de sep. 1975

De Bari mi veturis per
trajno al Napoli. Post la
tagmezo ĝi atingis Napoli,
kaj mi tuj serĉis hotelon.

Sur la strato unu viro vokis min,
kaj prezentis al mi unu hotelon.
Mi volis tranokti apud la stacio,
kaj devis frue trovi ĝin, ĉar mi
volis iri tuj al Pompei. Tial post
rigardo de la ĉambro kaj kelkaj
demandoj mi tuj decidis, ke mi

tranoktos tie.

En la sama tago mi veturis per
trajno al Pompei. Tamen mi erare
elvagoniĝis en stacio, ne de
Pompei. Tiu stacio estis post
Pompei. Mi do devis paŝi 30
minutojn al Pompei.

Sur la vojo mi levis mian manon
por petveturi. Post kelkaj aŭtoj,
juna italo afable haltigis sian
aŭton por mi ! Mi tre ĝojis. Per lia
aŭto mi povis tuj iri al Pompei.

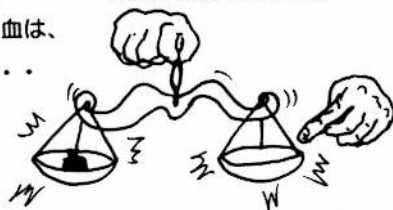
Pompei estis tre granda, kaj tre
interesa por mi. Mi fotis multe. En
restoracio mi trinkis kaj manĝis,
kaj tie iu servisto de la
restoracio demandis al mi, kiom
kostas mia fotilo. Ankaŭ en
Maroko kaj Hispanio mi estis
demandita same. Tio signifas, ke
japana fotilo estas bona. 3 horojn
mi promenis en Pompei.

El Kortumo Venecia
parto 1
Parolas Shylock

異説『ヴェニスの商人』

胸の肉 1ポンド どうやって計る？ 肉の中の血は、
肉についたものだから、当然貰う権利がある！...

H.M. Faritarte

Alte Estimata Juĝista Moŝto!

Dian benon al ĉiuj sur la tero!

Mi kore dankas al la Juĝista Moŝto pri la justa verdikto, ke mi prenu ĝuste 1 pundon da karno, sen guteto da sango, for de la brusto de la ŝuldanto, la nobla sinjoro Antonio. Mi estas jam plene preta kun pesilo kun mi. Ĝuste 1 pundon da karno sen sango. Jes, Estimata Juĝista Moŝto, 1 pundon da karno sen sango de la brusto de sinjoro Antonio. Ĝuste 1 pundon, mi juras.

Alte Estimata Juĝista Moŝto.

Dian benon al la justa Juĝista Moŝto.

Pri la pes-maniero, mi volas konfirmi, kiamaniere la honestaj komercistoj de nia urbo pesas la viandon, sukeron aŭ pipron. Oni unue prenas ĉirkaŭ 1 pundon da ili, iom multe aŭ iom malmulte, kaj metas ĝin sur la pesilon. Atente observante la montrilon, oni aldonas iom, aŭ forprenas iom por ke la montrilo venu ĝis la ĝusta loko. Se la unuafoja operacio ne sukcesas, oni faras la operacion duafoje, kaj triafoje kaj tiel plu, ĝis fine oni havas ĝuste 1 pundon da ili. Tio estas la maniero de honestaj komercistoj.

Estimata Juĝista Moŝto.

Mi, kiel honesta komercisto de honorinda urbo Venecio, je permeso de Honorinda Venecia Juĝejo, mi pesos la karnon de la ŝuldanto s-ro Antonio laŭ ĉi tiu maniero, aldonante aŭ deprenante iom post iom, ĝis la pesila montrilo havos ĝustan lokon.

Alte Estimata Juĝista Moŝto.

En okazo kiam la pezo iom mankas, ordonu tuj al mi ke mi aldonu, kaj en okazo kiam la pezo superas, ordonu tuj al mi ke mi forprenu, por ke mi povu havi ĝustan pezon, 1 pundon.

Estimata Juĝista Moŝto.

Mi volus aldoni iom pri la sango de la karno. Mi supozas ke via Juĝista Moŝto ŝatas bonan vinon de Italujo. Supozu ke via Moŝto sidas en bona famekonata restoracio kaj mendas la plej bonan vinon. Al kelnero vi mendus, "Vinson, ĉi tien!", montrante la tablon. La kelnero alportus vinon kaj li verŝus ĝin sur la tablon, botelon renverse.

Estimata Juĝista Moŝto.

Kio okazus? Ĉu la kelnero estas puninda, aŭ la mendo de vi estis neĝusta? Vi ne mendis ke oni alportu vinon en glaso aŭ en botelo, sed vinon vi mendis sur la tablon. La kelnero fidele obeis la ordonon de la mendanto.

Alte Estimata Juĝista Moŝto.

Mi petas, Estimata Moŝto, permesu al mi, al humila sklavo de Dio, peti al vi etan servon. Ĉe via dekstra flanko, jen troviĝas kandelo kun flameto. Mi petas, Estimata Juĝista Moŝto, ke vi estingu la kandelon. Jes, dankon. Sed, mia Alte Estimata Juĝista Moŝto, la flamo certe estingiĝis, sed la kandelo, kiun mi petis estingi, restas tute same kiel antaŭe. Mi petis ke vi estingu la kandelon, sed vi estingis ne la kandelon sed la flamon.

Estimata Juĝista Moŝto.

Kiel vi vidas, kaj mi pensas, ke la vortoj, paroloj kaj eĉ juraj sentencoj kaj leĝaj tekstoj estas malperfektaj, kaj la malperfektajn esprimojn honestaj homoj uzas senerare, kun homeca koro simpatie kaj harmonie.

Estimata Juĝista Moŝto.

Pri la sango, estas same. En la kontrakto inter mi kaj s-ro Antonio, ne troviĝis prinoto pri sango, sed la teksto inkluzivas, memkompreneble, iom da sango en la karno. Do, mi havas rajton povi havi iom da sango, laŭ la kontrakto pri la 1 pundo da karno.

Alte Estimata Juĝista Moŝto.

Mi kredas ke vi havis plenan komprenon ke mi havas rajton havi 1 pundon da karno kun iom da sango, de la brusto de s-ro Antonio. Sed tamen, Estimata Juĝista Moŝto, mi, kvankam malaltranga komercisto en angulo de la urbo, ne havas eĉ etan intencon mortigi sinjoron Antonio. Male mi ĉiam estimas lin, lian personecon kaj noblecon. Mi, kvankam malpura judo, ne havas guteton da malica intenco vundi lin. KREDU MIN, Via Estimata Moŝto.

Alte Estimata Juĝista Moŝto.

Mi esperis kaj esperas ke la homoj en la urbo Venecio, altrangaj kaj malaltrangaj, komercistoj kaj politikistoj, infanoj kaj maturuloj, nobeloj kaj popolanoj, kristanoj kaj judoj, ĉiuj kontaktu reciproke kiel homo kontraŭ homo. Nur tion mi esperis kaj esperas.

Alte Estimata Juĝista Moŝto.

Dio benu nin ĉiujn honestajn, honestajn kristanojn kaj judojn egale! Sankta estu lia nomo.

Alte Estimata Juĝista Moŝto.

Kun via bona verdikto, mi estos ĉiam preta nuligi la ŝuldon de sinjoro Antonio, forigi la akuzon al li. Harmonio inter homoj superas ĉion.

Estimata Juĝista Moŝto.

Al via dispono, mi restos ĉiam obeema.

『がはは！』はどがは はがゆく ナヤマしい テニヲハの「は」と「が」考

前田 米美

1. Kiu vi estas?	あなたは 誰?
2. Mi estas Maeda.	私は 前田.
3. Sur la tablo estas libro.	テーブルの上に 本が あります.
4. Sur la tablo estas la libro.	本は テーブルの上に あります.

主語には「は」をつける。中には「が」のつくものもある。「は」と「が」のつくものは主語である。(??)

人に エスペラントを教えることになっても、長い間 単純に そう思いこんでいました。が、.

5. ほくは 豚肉が きらいだ.
6. ほくは 豚肉は きらいだ.

を エスペラントになおす時、日本語の「は」と「が」は、タダモノではないと 気づきました。

6. の例文には、「は」が二つもあって、ほくは の「は」と、豚肉の「は」とは、どうもちがった意味をもっているようです。

こうして、エスペラントを いじくっている間に、いえ むしろそのおかげで、日本語の文法の本を ひっくりかえして、見直すことになりました。

このことに気がついたのは、実は 大野 晋(すずむ)さんの「日本語の文法を考える」(岩波新書 黄版 53, 1978 年)を本屋さんで衝動買いして、喫茶店で読んでいた時。いいかげんな日本文法の知識では、ほんとうにエスペラントはつかめないと。

ところで、昔中学校で、居眠りしながら退屈な日本文法の授業をうけたが、今どうなっているのか。特に、助詞テニヲハは どう教えられているのか、復習してみようと思いい立ちました。いかめしい文法書よりも、手っとり早いのがいいと思って、文英堂の「くわしい国文法、中学1~3年」を買って、調べてみました。

こうして、助詞テニヲハの中の「は」と「が」について、以上の二冊の本からの受け売りで、エスペラントの主語や目的語などとの関係をさぐってみようというのが、本稿のねらいなのです。うまく説明できるかどうか、自信はありません。どうか、お気づきの点、ご遠慮なくご指摘をお願いいたします。

まず、「が」にとりかかりましたが、これが早速「を」(エスペラントの目的語、-nのついたヤツ主語でない!)に、つながっていくので、アワテテしまいます。外国人に日本語を教える時、日本人として、この「が」の複雑さをしっかりつかんでいないと、ハジをかいてしまいそう。

また、くどいようですが、「が」の立場からまとめますと、「が」のかこみ記事の終りの補足説明：「これが」は「これを」ともいえることができ、述語「ほしい」の対象を表している．．．のですから、日本語の「が」のついたことばは、「主語」をあらわすほかに、欧米語の「目的語」をも表す意味をもっていることになります。

(みちくさ) 1. 助詞「が」は、また別に、「けれども」という接続の役目もする。

2. 欧米語というのは、私の貧しい言語知識で使っていることばです。英語、ドイツ語、フランス語など．．．という位のイミです。

しかし、日本語では、「これを ほしい」といういい方は殆どしません。「これがほしい」で、ひとつのまとまった文とされています。

ではなぜ、「私は これが ほしい」という風に、「私は」と主語を入れてはじめて日本語文としてまとまった正しい文になるといわないのでしょうか。こうすれば、「私は」が主語で、「これが」が対象目的語と説明できるのに。「私は」がないために、「これが ほしい」がまとまった文だと説明する時、「これが」が主語で、しかも「ほしい」の対象だと、欧米語から見れば苦しい説明をしなければならないハメになるのではないのでしょうか。

たしかに、「私は これが ほしい」という文も、まとまった文として使えます。これは、何人かの人がいて、いくつかの物があって、(それを買う などの時)「あなたは どれが ほしいですか」と尋ねられて、「私は これが ほしい」と答える場面は現実であり、それでまとまった文ということになります。勿論、この場合でも、「これが ほしい」だけで答えることもできます。

「これが ほしい」というような、欧米語から見て、主語のない言い方は、日本語の一般的な傾向のようです。なぜ、日本語に主語がよく省略されるのか。

「こんにちは、どちらまで？」 「ちょっとそこまで」 「では また」

主語は全然出てきません。

日本語で主語がよく省かれる理由については、大野さんの「日本語の文法を考える」p.13~19に、面白く、且つ明快に説明されています。要約しますと、西欧語と日本語は、根本的に構造がちがっている。西欧語では、一人称、二人称、三人称、複数、単数、性をはっきり区別し、それによって動詞の形も変化させているが、日本語には、それがない。(この点、Esp.は日本語とほぼ同じ) 日本語に主語がよく省かれ、西欧語では主語が重視されるのは、社会の成立と深い関係があって、日本の社会は農村社会が中心で、ひとつの輪の中でずっと定着して住んでいて、村人の誰かががすっかり知りつくされていたのに対し、ヨーロッパでは、日本と対比してみると、比較的個々に分散し、移動が多く、placo (広場、市場)に集まってきて、知らない人同志で人間関係をつくり、契約を結び、とりひきをし、そこでは、私か、あなたか、第三者かなどの区別が大切であったから、主語も、それにつく動詞も、区別をはっきりさせる必要があったのだろう．．．と。

(未完)

Poemoj de Jim

KAKUO Masao

Jim, mia sveda amiko, demandis min, "Kiel vi nomas la penison en la japana lingvo?" Mi respondis, "ĉin ĉin." Li versis.

Ĉin ĉin

Ĉin ĉin,
etan ĉarman lin
tentas la virin'.

[Amo も seksoも世界共通。これがわからない人、... 偽善者。]

Ĉin ĉin
kontentigas ŝin
kaj same sin

Ŝprucas "kremon",
enpafas semon
faras ĉin ĉin
en la fendon de virin'.

Hipokritulo grimacas, kiel se li multe abomenas. Jim ne estas amoristo sed estas sincera kaj serioza homo. Mi prezentas plu aliajn poemojn.

Stelokuloj

Kvazaŭ magneto
ŝiaj okuloj
tiris la miajn
en ŝiajn.

Okuloj iom vualitaj
kvazaŭ steloj
brilas.

La koro ardis
kaj devis diri mi:
-- kiajn belajn
okulojn havas vi.

La okuloj brilas
alloge
kaj diris petoleme:
-- tion mi scias
tute bone.

samon diris amiko
rigardis tro profunde
kaj eta Pia estiĝis.

[おわりの3行について、編集子の
蛇足的出しゃばり：「ボク友達
も同じようなこと言ってたけど
あんまり見つめすぎ」で、かわいい
Piaちゃんが生まれちゃった]

Vivmelodio

Ĉarma virino
kun varma sino,
sunflava hararo,
lagoblua okulparo
kaj eta buŝo ruĝa
-- jen mia kara.

En ĉiu faro
en mia ĉambro
ŝia sindona amo
per karesa mano.

Sen ŝi la vivo neinda,
kun ŝi vivinda.

Krokodila kongreso

Kolektiĝas el foraj
proksimaj landoj
esperantistoj
en kongreso
semajne daŭran
por interkomunikiĝi
per esperanto,
lingvo internacia.

Sed la internaciistoj
nacicgrupe ariĝis
interbabilante
la lingvon gepatran.

[でも、世界共通でないものから、のがれられない、人のさがも、
世界共通。エスペラント世界大会への痛烈な風刺。]

おしらせ

【関西エスペラント大会(第38回)／京都】

◎大会は6/30, 7/1(土,日)の2日間で、
京都市右京区仁和寺御室会館と立命館大学
でひらきます。会場近くには仁和寺だけで
なく金閣寺や竜安寺もありますので、大会
前観光として地の利をいかしたハイキング
を考えています。大会プログラムは3本柱
の構成になります。ひとつは講演・分科会

・コンクールなどを主体にした一般プログ
ラム。ふたつめは初心者や日頃会合に出席
できない人のためのE基礎講座。そして、
旧友とおしゃべりしたい人たちのためのサ
ローノです。

(光川澄子／第38回関西E大会組織委員会)

[JEI LaRevuo Orienta, 1990. 3月号より]

VORTOLUDO

福本 博次

辞書と鉛筆をご用意。単語遊びをいたします。

下のます目に入れた単語をごらんください。

B	E	N	K
E	G	A	L
N	A	C	I
K	L	I	N

◇ 1段目の Horizontale (水平に、よこに) BENK (長いす・ベンチ)

左はし1列目の Vertikale (たてに) BENK と同じ単語。

単語は語尾の -o, -a などをとった 語根 (radiko) だけを使います。

◇ 同様に、2段目と、左から2列目の縦は、EGAL

= Egal-a (等しい)...と同じです。

3段目と3列目も NACI-o (国民)

4段目と4列目も KLIN-i (傾ける)...と同じです。

では、下の空いたます目に、たてよこ同じ単語が並ぶように、文字をうずめてください。語尾をとった語根だけの単語を使って、考えてください。

①

B	E	N	K
K	R	I	M

では、
少し
むずかし
くします

②

B	O	M	B
	F		
		N	
			L

③

B	O	M	B
			N

★出来なかった方、月曜又は木曜のkunsideoへおこし下さるか、又は22-8660へTELどうぞ。☺

--- ひさびさに --- ちかごろ ---

★誌面の都合で「ちかごろ」を割愛(ほんどイネキキに)しておりました。ご無沙汰です。

割愛は rezigni, ご無沙汰は longa silento.

★月曜 講座は、のまわりもちで「私語では？」の出題者になって、毎週誰かが問題を作ります。②カルガも作ります。できたら、Ni ĝoje ludu. ぜひおこしを!!

★木曜日 Jauda Rondo は、詩の勉強を始めます。nova kasanino も作れましたか? コレはいつも本格的なコーナーです。PTAに限らず 参加は歓迎♡

★土曜日のメンバーは、現在 時間の都合合せがつかない方が多いため、皆様それぞれ、ご自分で研究。

★ところどころ、とこで、読んで下さってる方々、この頃何だかつれなりのじゃないの? エ、そんなことないって!?

葉書でも 電話でも いいからくだこい。Ĉu sana?

Ĉu onda? Ĉu vi vivas? Ĉu vi memoras Esperanton?

Ĉu VERDA MONTETO estas en via koro daŭre?

★Prajne, ĉu! と思ったらあつた(aranco)って知ってる? (P)

VERDA MONTETO

Redaktita ĉe MAEDA Yonemi (dumonata) N-ro 59

フロレンス (フィレンツェ) では、何かのデモを
やっていました。 1975. 9. 14

VOJAĜEME

ナポリーフロレンスー
ミラノースイスーバリー
カレーロンドン

...
旅は快適に
...

HASEGAŬA JOSIHUMI

La 14an de sept. 1975
Matene mi forlasis Napolon kaj
celis Florencon tra Romo. La
domoj de Florenco havis ruĝajn
tegmentojn, kio estis tre bela.

En Florenco tage mi trinkis
kafon en Bar. Itala kafo
(espresso) estis servata en tre
malgranda taso, ĉirkaŭ je kvarono
de la ordinara taso, kaj sen
lakto, sed ĝi havis tre bonan
aromon.

La 15-an de sept. 1975

Mi plu iros al Milano. En la stacio
de Florenco mi atendis longan
tempon por malfruiganta trajno.
Dume iu itala grupo trinkis
botelon da vinon rekte. Unu el ili
proponis trinki vinon al mi, sed
mi ne ŝatis trinki alkoholaĵon
bedaŭrinde.

Post Milano mi iris al Parizo tra
Svisio. Kiam la trajno kuras en
Svisio, jam estis vespere kaj
nube. Sed la lago estis tre bela.
Mi atingis Parizon noktomeze.

La 16-an de sept. 1975

Mi vizitis faman muzeon Louvre, sed hodiaŭ estis fermata. Kaj mi promenis sur strato Champs-Elysées. Malgraŭ estis septembro, en Parizo estis malvarme. Plejmultaj homoj vestigis per vesto el lanaĵo aŭ supervesto. Sed nur mi vestigis per ĉemizo, tial mi estis hontema. Escepte de ĉemizo nun mi havis nur veŝto, aliajn, pro la varmo, mi jam antaŭe, resendis al Japanio.

la 17-a de sept. de 1975

De Parizo mi iris al Londono per trajno kaj ŝipo.

En la trajno mi sidis kun hispanaj studentoj en sama kupeo. Ankaŭ ili iros al Britio, sed fine al Londono. Ili lernos anglan lingvon en Londono. Ili manĝis multe da pano, frukto, kaj trinkis

vinon. Ili havis japanajn produktaĵojn, magnetofonon de Standard, kaj unu el ili havis horloĝon de Orient. Mi estis mirigita, pro ke japanaj produktaĵoj estis eksportataj en diversajn landojn. Unu el ili donis skatolon da hispanaj cigaredoj al mi. Kaj mi donis kokesi-pupon al li.

En franca stacio Calais ni ŝanĝis trajnon al la ŝipo. La brita viz-inspektoro demandis detale al ni, por kio ni iros al Britio, kiom da tagoj ni restos, kiom da mono ni havas. Tamen li ne kontrolis niajn valizojn. En la unua brita stacio mi kaj hispanaj junuloj apartigis.

De tie mi denove veturis per la trajno al Londono. De Parizo mi ekiris post la 8-a horo matene, kaj mi atingis Londonon je 3:40 tage. Tiam mi sentis, ke eŭropaj

パリ シャンゼリゼ

1975. 9. 15 ~ 16

landoj estas
tre proksimaj
unu al la alia.

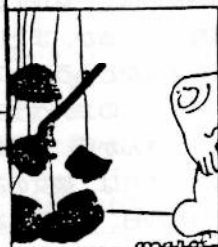
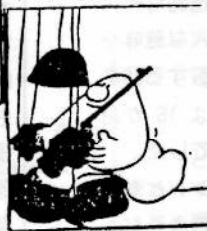
カレーの港を出て、
ロンドンへ向う。

1975. 9. 17

daurigota

良心的兵役忌避の苦悩

今、世界は核均衡平和から待望の軍縮平和に転じていますが、それでもヨーロッパでは強制的兵役義務はまだ続いているきびしい現実です。日本の65~6才以上の男にとっては、もう遠い暗い昔話。兵役忌避は殆ど死を意味していました。第二次世界大戦を前にして、血のにじむような兵役拒否の手記を綴ったイギリスのエスペランチストの話が、

Section III. — Objecteurs de conscience.

Art. 41. — Les jeunes gens qui, avant leur incorporation, se déclarent, en raison de leurs convictions religieuses ou philosophiques, opposés en toutes circonstances à l'usage personnel des armes, peuvent être admis à satisfaire aux obligations du service national dans les conditions prévues par la présente section, soit dans une formation militaire non armée, soit dans une formation civile assurant un travail d'intérêt général.

ここにあります。

ボルドーのエスペラント・ロンドの会誌「LEGI」に、ガイタ・ロベール(レオ・ロベールの夫人)の講演要旨が載っていました。

訳・前田

.....
ガイタの講演要旨

兵役（へいえき）って何のことなのか、若い頃の私には何もわかりませんでした。父は心臓が悪かったので兵役には行きませんでした。1933年頃兄が兵役に行き、良心のいたみに耐えかねて、とても苦しんでいました。その後、私にとって兵役とは、何か不思議な、若者の頭の上ののしかかる宿命のような、不安なものでした。

兵役制度について、なおよく解ってきたのは、1950年代に、Gibeauの「Allons enfants」という本が出たとき。そのあと出版されたLouis Lecoinの「Le cours d'une vie」という本が、フランスに於ける良心的兵役拒否運動の原動力になりました。著者は12年間投獄され、獄中でこれを書いたのです。

その後、フランスで、1971年6月10日の法令が出ましたが、その抜粋を次のページに掲げます。 [訳注：フランス語で訳せず、省略]
[この記事のタイトルは一部省略済み]

1972年、デンマークのオールフスで、兵役拒否者の世話をしている、ある女性公務員に会いました。デンマークでは兵役拒否者は、1933年以来、公認されていて、1971年にはその数6000人に及んでいます。この小さな、しかも先進的な考えをもった国にとっても、この人数は重大な意味を持っています。当時この国で、兵役に服する時の条件は、12か月軍隊にはいるか、または16か月農林業の奉仕作業をするかということでした。

1984年、私は、イギリスのエスベラントともだち ルート・ロバーツさんから、別記のような手記を手にいれました。これは、彼女のご主人ボブさんが1940年、11月20日、即ち第二次大戦中に発表したものです。ちょうど彼の裁判が始まるすぐ前のことでした。裁判官は軍の将校2人と、文官裁判官1人で構成されていました。この異常な裁判が、実にむずかしい状況の中で、どうしてボブを戦争拒否者として認めたのか、読んでおわかりいただけたと思います。

R. ロバーツ：戦争を拒否するイギリス人の手記
(英語よりガイタ エス訳)

1940年11月20日

まもなく 私の良心を裁く裁判が開かれます。この際、私の良心とは何であるかを、私なりに申し上げたいと思います。私の良心とは、私の理性と感情の総合であり、心の中の裁判であり、善と悪との問題を裁くための心の働きであります。この心の中の裁判で、私は、多くの問題について、何の決断も下せませんでした。ただひとつ、何の疑いもさしはさめない、はっきりしたことがあります。それは、私は人を殺したくないということ。戦争で人を殺したり、人が人を殺すのを助けたりしないこと、戦争目的のために国が作ったどの機関にも参加しないということです。人間は、そのことばよりも、その行為を見ることによって、より正しく判定できると思うからです。以下、この15年間の私の行動の要約です。

私は、戦争に対して嫌悪感を持ち、平和のために働こうという願いを意識し始めたのは1935年、//反戦連盟//の人達と接触をもった時からでした。どうしたら私個人として、最も有効に平和建設運動に協力して働けるか、模索しました。そして、戦争の起こる根深い原因のひとつとして、世界の人々に共通の言葉がないため、相互理解が出来ないのだとさとりました。また、人間の願い求めているものは、基本的には同じひとつのことであり、それをさまたげているのは、国家主義だけでなく、国民性・民族性そのものにもあると感じ、以来私は世界市民になろうと心にきめました。

1925年、私はエスベラントを学び、2年後「Salford エスベラント・グループ」を作り

そこで3年間、会の書記並びに講師として働きました。その後、世界市民という考えを広く世に広げようと、ほんとに何千時間費やしたことでしょか。1930年に SATに加入、イギリスの労働者エスベラント運動に参加しました。1933年、その団体の SAT部の書記、「エスベラント労働者」誌の編集者、マンチェスター労働者エスベラント・クラブの会長をつとめ、それが 1940 年まで続きました。この活気に満ちた数年間、私は、平和に関する会合を何回も開き、講座の講師をつとめ、反ファシズム・平和についての展示会をやり、平和に関する記事を書き、寸劇の脚本をつくりました。今私たちに、のしかかっているこの破局を回避するため、実に多くの時間とエネルギーを捧げました。

こうした私の努力の多くは実を結びませんでしたが、私には、勗ましの言葉は不必要でした。いつか人々は、人を殺し、または人殺しをほう助するようなことを、個人的に絶対拒否し、戦争をなくすることができるだろうと、そして、全世界の人類はひとつだということ、完全に意識するようになるだろうと確信していたからです。この信念は、私自信も強くもっていましたし、ほかの人にも、わかってもらおうと努力しました。うれしいことに、私が教えた生徒たちの中で、40人ほどの人々は、心の底から平和主義者となり、そのうちの6名は、今この法廷にも顔を見せています。

ファシズムの悪については、私もよく知っています。1932年、私は初めて反ファシズムの話をし、以後も反ファシズム行動を続けてきました。しかし、戦争はファシズムよりもずっと危険です。若しファシズムが私たちの住むこの土地を征服しても、私は力の限り、ずっとこの抵抗を、続けていきたいと思っています。人間は、自由な精神をもってこそ、暴力に訴えることなく、どこであろうと、私

がやったような抵抗を続けていくことでしょか。

この戦争のために、多くの同胞が苦しんでいることも私にはよくわかっています。私にはそれを放置しておくことはできません。だから私は、マンチェスターに // Servo-Gruppo por paco // (平和のための奉仕グループ) ができた時、その数日後それに参加しました。このグループは、空襲の最中でも、その後も、政府機関の奉仕活動と同じことを、別個に自主的にやっています。

私には、技術家としての経験から、戦争状態の中に、何の経済的なプラス面を見出すことができません。私の今の仕事にしても、週給はずっと3ポンドしか得られず、以前の地位にいた時よりずっと少なくなっています。

成人して以来、私の生活はずっと戦争反対の道をたどって参りました。戦争を肯定することは、今や、自分の内なる気持ち、理想・信念をすべて捨てざることになるのです。そして、そのためにこそ、この15年間、心をくだいてきたのでした。

以上の理由をもって、私は、誠心以下のことを、拒否します。

1. 徴兵名簿に登録すること
2. 軍人の義務を遂行すること
3. 戦場で戦う義務を遂行すること

以上：私の主張を この地方裁判所が登録されることを お願いします。

(日 付)

(サイン)

1988年 11 月、私(ガイタ)はドイツで18才の、ある青年に会いました。(訳注：ヨシエ・クレエマンの息子、トマス・クレエマン) 彼は、いろんな役所をまわって手続きをした上、今まで

の自分の生活のことや、兵役をしないで市民奉仕の仕事を目指す理由を書きました。ロバーツの手記とくらべて、それがたとえ//おさない//ものであろうとも、この青年の手記には、かなりのきびしさと成熟が見られます。

数日前、彼が兵役拒否者として承認されたことを知りました。今彼は、6月1日以前の時点で、ラシュタットの病院での奉仕作業を始めたいと申し出ています。その日以後だと、規則上、奉仕期間が18か月より24か月にのびてしまうからです。

(講演の要旨をまとめるため、マルセルのノートを見せてもらいました。ガイタ)

ガイタの感銘深い講演の後、参会者のうちから12名が残って、2~3のテーマについて、意見を交換しました：

兵役拒否についての分科会報告

1989年 2月 28 日

◇フランスのような国では、軍隊なしで国が存続できるだろうか？

◇もし、市民奉仕の期間が、兵役期間と同じだったら、若者は市民奉仕の方へ行ってしまわないだろうか？

この2つの問題については、ここでは意見を文章化することは、さしひかえます。

このほか、特に興味深かった2人の発言：

○捕虜になった体験を話した Milu さん。

○何年もドイツの青年を助けて、兵役拒否者として公認されるよう、必要な書類をととのえてあげた Fredo Boehringerさん。

○それに、最近エスペランチストで、市民権を放棄して処罰された Jean Marc Verger さんのニュースが、話題にのぼりました。

El Kortumo Venecia parto 2 Parolas la verkinto

H.M.Faritarte

異説『ヴェニス』の商人』

前号に引き続き「parto 2」と「parto 3」を経て

Ĝis iam antaŭe, mi pensis ke Shylock estas malica judo, kaj ke Portia estas sprita junulino kun talento de Oooka Eĉizen.

Poste iam, en mi ekaperis la penso ke la dramo estus ekzemplo de rasa diskriminacio. Se Shylock estus kristano kaj Antonio estus judo, kiamaniere la juĝisto Portia verdiktus?

Jen estas la motivo verki la parton 1, "Parolas Shylock" de "El Kortumo Venecia".

Pli poste mi relegis la dramon iom precize, kaj mi trovis,

kun honto, ke mia ĝisnuna kompreno devenas de mia obskura lego de la skizo de la dramo. Kaj tio min instigis verki parton 3 "Verdiktas Portia" de "El Kortumo Venecia", kiu sekvos.

El Kortumo Venecia
parto 3
Verdiktas Portia

Atentu, ĉiuj ĉeestantaj civitanoj.

Aŭskultu la juĝiston.

Akuzanto Shylock, akuzato Antonio, atente aŭskultu la juĝiston.

Ĉi tie ni, la Venecia Kortumo, resumas la hodiaŭan proceson.

La akuzanto Shylock pruntedonis monsumon al la akuzato Antonio; la akuzato Antonio prunteprenis monsumon de la akuzanto Shylock; sub la kondiĉo ke je la fiksita limdato la akuzato redonos la pruntitan monsumon kun rentumo al la akuzanto, ke se eventuale la akuzato ne povos redoni la promesitan monon je la limdato al la akuzanto, la akuzanto prenos 1 pundon da karno for de la brusto de la akuzato. Kaj jam pasis la limdato. Sed la akuzato ne redonis la sumon, tial la akuzanto prenos 1 pundon de karno, laŭ la promeso.

Ĉu la akuzanto agnoskas? Jes, vi agnoskas la resumon.

Ĉu la akuzato agnoskas la resumon? Jes, vi agnoskas.

Nu, ni, la Venecia tribunalo, demandas al la akuzanto.

Ĉu la akuzanto intencas mortigi la akuzaton pro la monprunto, deprenante 1 pundon da karno for de la brusto de akuzato? Hm, vi diras ke vi neniom intencas mortigi la akuzaton.

Depreni 1 pundon da karno estigos morton tujan aŭ tre baldaŭan de la akuzato. Ĉu la akuzanto kredas ke ne?

Se vi ne celas mortigon de la akuzato, vi devas prepari la prizorgon de kuracisto, ĉu ne, kaj la kosto pri tio kompreneble apartenas al vi, ĉar kvankam vi diras ke nenie la dokumento menciigas pri tio, vi diras ke homaj vortoj, paroloj, eĉ la juraj sentencoj kaj leĝaj tekstoj estas malperfektaj, kaj la malperfektajn esprimojn honestaj homoj uzas senerare, kun homeca koro simpatie kaj harmonie. Do, se vi ne intencas mortigi la akuzaton, vi, kiel homo honesta, devas prizorgi la kuraciston venigi en la juĝejon. Ĉu vi ne pensas tiel?

Vi, la akuzanto, diras ke vi ne intencas mortigi la akuzaton, do tiam via celo estas tute alia, nome havigi al si monon kun procentego pro la prunto.

Ĉu la akuzanto agnoskas tion?

Tiuokaze, la akuzato preparis, kun la helpo de sia amiko Bassanio, monsumon por redono kaj proponas interezon duoblan eĉ trioblan, sed vi tion ne akceptas, kaj vi insistas severe la plenumon de la kontrakto. Plie la akuzanto ne kompromisas per la interveno fare de la juĝejo pri la sumo, favora procento de la rento. La akuzanto nur insistas la plenumon de karno-forpreno, pro la paso de la limdato.

Kiun la akuzanto celas, la mortigon de la akuzato aŭ la gajno de rentmono?

Se la akuzanto celas la unuan, la kortumo devas puni lin pro la celado de hom-mortiga krimo.

Se la akuzanto celas la duan, li devas esti preta akcepti la redonon kun favora procento.

Kiun la akuzanto preferas? Kaj kion la Venecia tribunalo verdiktu?

Nu, temas nun pri alia grava afero, kiu subfluas profunde sub hodiaŭa proceso, nome pri la bedaŭrinda fenomeno de homaj kondiĉoj.

La akuzanto, devena je judo, kaj liaj samgentanoj, suferis ĝis nun ne-imageblan mizeron pro la legenda historio, tradicio kaj diskriminacio en la mondo. Judoj, sen patrujo, sen ia aŭtoritato, kiu protektas la gentanojn, devis protekti kaj defendi sin mem per sia propra forto. La ekonomia forto kaj talento kaj rimedo estas ilia unua, sola aŭ la plej efika kaj utila rimedo por gardi sin en la diskriminacia medio. La mon-avideco de la judoj, kion la kristanoj malŝatas kaj abomenas, estas ilia plej utila kaj efika kaj necesa vojo por sinteni en la diskriminacianta mondo.

Ni kristanoj, ni civitanoj de la honora urbo Venecio, ĉiuj devas kompreni la realan situacion de gentoj kaj homoj. Estas klare ke tiu malbenita sento en profundo de nia koro vole-ne-vole estigas malbonan mondon, kaŭzas la obstinon, malicon kaj mon-avidon ĉe la flanko de judoj; ekskludon, egoismon kaj aroganton ĉe la flanko de kristanoj.

Homoj devas reciproke respekti kaj estimi kaj ami unu la alian, kiel en unu familio. Ni ĉiuj devas toleri je la sinteno de la akuzanto kun plena kompreno.

La Venecia Kortumo deklaras ke homoj estas denaske egalaj en ĉiu rajto kaj devo, spite de diverseco de sia deveno, religio, aĝo, sekso, profesio, raso, metio, kredo kaj ĉio ajn.

La verdikto de tiu ĉi proceso estos decidota kaj publikigota en la sekvanta tribunalo.

Nun ni fermas la kortumon.

-fino-

『がはは！』はとがは はがゆく ナヤマしい
テニヲハの「は」と「が」考

「かほは！」
……の2……

前田 米美

【クソ几帳面、まだ「が」の話】

前回は、「は」と「が」考 といながら、結局、「が」の話ばかりになってしまいました。

「が」は、主語のほかに、目的語（Esp. で-n のつくことば）をもあらわすので、日本語の、目的・対象をあらわす「を」が、話の中にまぎれこんでしまいました。

また、日本語では、主語がよく省かれるのはなぜかのお話も付け加えました。

そこで、「は」の話に移りたいのですが、どうも私、クソ几帳面な性格でして、「が」は、まだまだそんなに単純なものでないことが気になって、しかたがありません。ホントに、「が」はタダモノでなく、はがゆいのです。

前回 「くわしい国文法、中学1～3年」の「が」の説明をかこみ記事で出しましたが、そのかこみ記事の下の のところは以下省略していました。その のところがタダモノでないところなのでして。

初めから再掲しますと：

「が」

【意味】●その文節*2が主語であることを示す。

{例} 花が さく。

主語

これが ほしい。

主語

右の例文で、「これが」は「これを」とも いかえることができ、述語「ほしい」の対象を表している。

.....

文法は、とかく退屈でむずかしい。でも、文法なしでやる人は遠くへ行くのに、歩いていく人。ゆっくり、確実ですが、-at- が何か、-ind-は何かを知らずに、単語をひとつひとつ まる覚えでいく人です。もし、この人が、文法を知ったら、遠くへ行くのに、自転車を手に入れたようなもの。乗り方練習に少し時間がかかるでしょうが、歩くよりはずっと能率的です。

外国へ行って、そこで生活しながら、その国の言葉を勉強する人は、ちょうどバスに乗って行くようで、自転車よりはずっと早いでしょう。あまり文法の必要は感じないでしょうけれど、でもその人が文法を手にいれたら、ちょうどマイカーを手にいれたようなものです。運転にはちょっとナヤマでしょう。例外、不規則を一々覚えねばならないので、Esp.とくらべたら、かなり苦しいでしょうけれど、結局、バスより早く、自分の好きなところへ行けるでしょう。即ち、文法とは、便利なもの、便利ないように考え出されたもの。

【いろいろな主語】

ここまでが、前回掲げたところ。このあと、この中学文法参考書は、「が」が、どんな主語のあとにくっついて（接続して）いくか、4つの例文をあげて、説明しています。

わかりやすくするために、原文の形を少し変えてみました。

7. 色が きれいだ。	体言（名詞など）の後に つながる。
8. 泳ぐが よい。	用言（動詞など）の連体形につながる。
9. 泳がせるが よい。	助動詞の連体形の後に つながる。
10. 泳ぐ <u>の</u> が じょうずだ。	助詞「の」（準体言助詞）につながる。
- 10の助詞「の」は、それがついた語を、体言と同じ資格にする助詞（準体言助詞）である。

さて皆さん、以上 7. 8. 9. 10. の「が」は、Esp.では どう対応していったらいいでしょうか。ホントに、なやましいですね。

【動詞が主語になってる】

色とか 泳ぐ などのあとに「が」がついて、それで主語であることを示す のですが、そして 8. と 9. の例文では 泳ぐ、泳がせる、という 日本文法でいう連体形（泳ぐ人、泳がせる道員、などのように、名詞などの体言へつながっていく形。文章を終らせてしまう終止形「泳ぐ。」と同形）の動詞が主語となっておさまっています。

10. の例文の「の」は、泳ぐという動詞を名詞化しようがんばってる感じ。この「の」は、「事」ということばと置き換えることも出来るようですが、それ以上に何か意味がありそうにも思われます。

7. の「色が きれいだ。」を そのまま Esp. にすると

La koloro estas bela. と、原文の主語が名詞なので、Esp.になおしやすい。何となく Laをつけてしまいましたが、その気持ちは、この文を言った人も聞いている人も、何かの物、例えば、花とか着物とかを見ていて、それについて言ったのだから、即ち、本人も相手も共通に知っている特定の、ある物の色だから . . . という気持ちなのですが、私の読みすぎでしょうか。もし「元来、色というものは、きれいなものだ。」と読むなら、Laをつけずに、でも、何か他のことばを少し補って訳して、相手に理解してもらうことになりましょうか。

文法を説明するための例文ですから、不要なことばは出来るだけ取り除いて、わかりやすくしているので、Esp.訳にはムリがあるようです。若し、この例文の前後に長い文があって、その文脈で推測できるのなら、もう少し楽に訳せるのでしょうか。

【原文にない主語がほしくなる】

8. 9. 10. は、例によって、Esp.から見たら、主語がないのです。

8. そんなら あなたは 泳ぐがよい。私は それを 見てるよ。

9. 体の弱い子供なら、あなたは その子を 泳がせるがよい。

真犯人をつかまえたいのなら、警察 (polico) は その容疑者を 泳がせるがよい。

10. 彼は 泳ぐのが じょうずだ。 走るのはダメだけれど。

かわうそは (lutro) 泳ぐのが じょうずだ。 走るのも早いけれど。

Esp.に訳する時、主語を あなたは とか、警察 (polico) は とか、彼は とか、かわうそは などとしたところで、やっぱり なんとなく ナヤマしい。日本文の主語は、この場合どれも動詞で、普通そのままエス訳する時は、~i (動詞の不定形)を使うのですが：

Naği estas bone. (Esp.では 動詞 naği や、形容詞、副詞をかざる時は、bone と副詞にする。bona と形容詞にははいけません。)

と訳した時、「泳ぐのは、もともとよろしい。いいことだ。」という、一般的な原理原則とか、道理をいってる感じにもなって、「泳ぐが よい。」と言ってる具体的な場面にぴったりしないように思いません。即ち、上のエス訳文は、前後の文脈がない日本語の原文が、じゅう分エスペラント式に、こなされていないということが出来ます。さっき主語をくっつけて作った例文のように、主語や、前からのいきさつがわかっているならば、エスペラントのくせ(文法)を足場に、エスペラント式にこなして、訳しやすい日本文に言い直す . . . (これ、かなり練習が必要であるかも. . .)。そして、何回かやってる間に、いちいち別の日本文に言い直さずに、すぐエスペラント的に発想して、エスペラント文をつかむという、習練を積み上げていく必要があると思います。

[主語選択の自由、アハハン]

もうひとつ、説明を付け加えますと、エス訳する時、Naği を主語にするか、Vi などを主語にするかを、自分の Esp. の力に応じて考えてきめることも、必要になってきます。エスペラントのくせが、よくのみこめていると、どちらを主語にしたらいいか、早くつかめてくるように思います。

8. の例文は：

Naği estas bone por vi (tiuokaze など) Naği が主語。

(この際、あなたにとっては、泳ぐが よい。)

Vi prefere naĝu, mi ... (Vi preferu naĝi.)

Vi volu naĝi. など

Vi が主語。(Esp.では命令文に Vi を省くこと

(あなたは 泳ぐ方をとりなさい。私は. . .) が多い。これも Esp. のくせ)

と、主語の選び方によって、二通りに訳せます。どちらをとるかは、その人の気持ち次第で、自由にきめればよいと思います。

9. の文は、8. の文から、少し変化させるといけます。泳がせる は igi naĝi, naĝigi と考えてみます。igi (させる) は、あとに、誰に、何を (させる) ということばを、くっつけてほしがります。

Naĝigi lin estas bone. (por lia sano.など) (彼を 泳がせるのが 彼の健康によい。)

Vi preferu igi lin naĝi.

Vi volu naĝigi lin. など (彼を泳がせるように しなさい。)

Esp.のくせをうまく利用すると、こんな簡単なやり方も。

Li naĝu, prefere.

Li naĝu, mi volas. など。

まだこの他に、変わった訳しかた、あるいは、日本語の 別のイミのとりかたがあるかも知れません。

[ギゴチない主語]

10. の文で、泳ぐこと は こと と考えるとしても、この文の主語は誰でしょうか。泳ぐこと を主語にしたら、8. 9. の時のやりかたから、勢いづいて、

Naĝi estas lerte.

Naĝado estas lerta.

とやると、泳ぐこと という「事柄」自体が、自分で何か行動して、... じょうずにやる ... というような意味にとられてしまわないでしょうか。10. の文には、誰か人間が重大にかかわっています。文中には誰とははっきり言明されていませんが、これは、8. 9. の例文についても言えることです。日本語の特長：「主語の省略」にひっかからないように注意して、主語を設定してみますと、

Li povas naĝi bone. Mi naĝas lerte. Ŝi estas lerta en naĝado.

Lutro estas lerta naĝi. などなど。

Naĝiを主語にした場合は：

Naĝi estas lia lertaĵo. Naĝado estas mia spertaĵo.

と こんなものでしょうか。

[欧米語、それに中国語にも、「は」と「が」にあたる単語はない]

元来、Esp.にも、欧米語にも、日本語の「は」や「が」に、ぴったり相当することばはないようです。

本 があります。 Libro estas. Libro troviĝas. Libro kuŝas.

Libro のすぐあとに、「が」にあたるものは ありません。

犬 が 走る。 Hundo kuras.

花 が 咲く。 Floro floras.

ほく は 豚肉 が きらいだ。 Mi ne ŝatas porkoviandon.

Hundo, Floro, Mi という 主語には、「は」や「が」にあたることばは、ついていません。

豚肉 が きらいだ の場合の「が」にあてはまるのは、Esp.で porkoviandon の -n にあたるのですが、英語の場合、-n がないので、またナヤマしいのです。

欧米語では、主語をあらわすのに、文の中の位置とか、語順であらわすようです。そして、「を」の意味をもった「が」の場合、英語では、代名詞の時だけ、その形を変えて、

I → me, You → you, He → him, She → her などと、不規則に変化するもので、私たちはその

形をひとつひとつ暗記しましたが、普通名詞となると、主語と同じ形になっているので、単語の形からは判別できません。

エスペラントなら、代名詞の私 *mi* でも、あなた *vi* でも、彼 *li* でも、また普通名詞の 猫 *kato* でも、かわうそ *lutro* でも、みな *-n* をつければいい。 *min, vin, lin, katon, lutron*これには絶対例外不規則はないのですから、ありがたい。

【「けれども」というイミの「が」】

すみません。「が」の話、まだ終わりません。1回目の「みちくさ」に書いたように、「が」は、「を」以外に、まだ別の意味をもっています。これも知っておかなくては、「が」をエス訳する時や、外国人に「が」の説明をする時、こまります。主語を表わす「は」と「が」の話からは少しズレます。「が」は、「しかし」とか「けれども」というイミに使われた場合、「接続助詞」という文法名がつきます。ほんとに、筆者のクソ几帳面さ、恐縮します。ところが . . .

【「しかし」「けれども」だけじゃない】

例の中学校の文法の本を、また引っ張りだします。著者にはお気にいらないと思いますが、読者の皆さんにわかりやすく読んでいただくために、少し順序をかえたり、()の中に、筆者の意見や注釈をいれさせてもらいました。(??)は、原文通りのカッコ注釈です。

「が」

{例 1} 雨は 降ったが、 少しだった。

[意味] その文節(「降ったが」)が、接続語になる。

確定の逆接を示す。

(「降った」とはつきりきまっている事柄に、「が」がつくことによって、あとにくる文のイミが、逆の事柄になる。)

{例 2} その 話ですが、 私も 聞きました。

[意味] その文節(「話ですが」)が、連用修飾語になる。

(「聞きました」にかかっていく かざりことばになる。)

単純な接続(前置きなど??)を示す。

{例 3} 君も 健康だが、 ほくも しょうぶだ。

夏は 日が 長いが、 冬は 短い。

[意味] その文節(「健康だが」、「長いが」)が並立語になる。

並立・対比を示す。

(あとの文との関係が、逆のことでなく、並べたり、比べたりして、述べている。)

{接続(のしかた)}

用言(終止形??)に・・・寒いが、外へ 出よう。

助動詞(終止形??)に・・・行きたいが、行けない。

(この接続助詞「が」は、形容詞、動詞、助動詞の、終止形
<降った、話です、健康だ、長い、寒い、行きたい>の後につく。)

[参考]「が」と「けれど、(けれども??)」とは、意味用法や接続が
ほぼ同じであることに注意しよう。

{例 1}の「が」をエス訳するには、まず sed という接続詞が考えられます。

{例 2}は、ちょっとナヤミます。いろいろエスペラント式に、くたくことができます。
sed ではないようです。

その 話ですが⇒その話については Pri tiu temo, Rilate al tio など。
日本文法の連用修飾語というのは、エスペラントでは、副詞か副詞句のことになるようです。

{例 3}上の文は、kaj, ankau など。

下の文は、逆接みたいな気もします。 sed ??

*しかし、解説に述べられているように、対比とすれば、単に kaj で逃げるか、
あるいは、並立・対比という気持ちをもっと出すならば、kompare kun tio, とか
dume(一方では)などを間にはさむのは如何でしょう。

*「日」がクセモノ。日本語の「日」は、tago, suno,の他に、いろんな意味を持たせて
います。(本日はお日からもよくて、若き日の思い出に) 幸い、エスペラントの tago
は「一日二日の日」と、「昼間」(夜に対する)の両方の意味に使えます。

だから、tago estas longa,あるいは mallonga ということができますが、日照時間
という意味を強調したい時は、日本語エスペラント辞典に、sunluma tempodaŭro とあり
ました。これを使うのは、ちょっとやりすぎ。科学論文調。

*夏は、冬は、の「は」は、「は」がついているからといって、すぐ主語と考えるよりも、
「夏に於ては」「冬に於ては」⇒ en somero, vintre などと、エスペラント式にくだ
いて考える方がいいようです。

*夏や冬を主語にして、Somero havas longajn tagojn とやるのは、エスペラント式
というよりも、あまりにヨーロッパ式?。Someraĵoj tagoj estasの方が、私としては
好みです。

*と、このように、ひとつの例文でも、いろいろな訳しかたがあるようで、それは、文法的
に正しい、よくない ということもありましょうが、うまいか下手か、ぴったりかやはず
れか、詩情か野暮か、などなどの見方に、さらに、訳者の個性・性格もかかわってくる
と思うのです。

では いよいよ「は」の話に移りたいと思います。 . . . やっと!

(次号へ)

★前号で、角尾政雄さんからご紹介いただいた
Jim Hornó さんの、他の詩をお見せします。

Mia ŝarĝazeno

Azeno mia multjarhava
sed laborema ŝi
kaj ege ege brava ---
kara ŝi al mi.

Ŝarĝata multope
per farboj tapetoj
ŝi kuregas galope
sur stratoj vojetoj.

Ŝi modesta griza estas,
nur postulas iom da "aveno"
kaj kontenta nokto nestas
en ekipejo la azeno.

(Dediĉata al mia olda transport-
biciklo, kies motoro estas mi mem)

ŝarĝ-azeno 荷役ろば
mult-jar-hava 年とった
ŝarĝ-ata 荷物をのせられて
farbo えのぐ tapeto 壁紙
kontenta nokto 満ちたりた夜は(前に en
を補って読む)
nest-as 巣をつくる、巣にはいって休む
 ekip-ejo 用具小屋

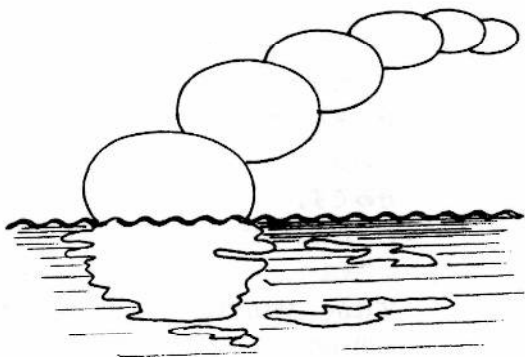
MELANKOLIO

Jim Hornó

Senĉese senĉese antaŭen
mi pene trenas min
tra la zigzaga tunelo
de la vivo.

La korpo montras cikatrojn
multenombrajn
pro la malglataj muroj
en la tunelo mallarĝa
kaj novaj vundoj sangas.

sen-ĉese 絶え間なく
pene trenas min 自分を引きずっていく
montras cikatrojn きずあとがついている
pro la mal-glataj muroj 壁がギスギスして
いるから
sangas 血をながす

Ĉu Sennacieco Pledinda?

Jim Hornö

Sur sennacieca fundamento
baziĝas SAT ---
Pledas persiste fervore
por ekstermi
la nocion nacio
el koroj animoj.

Por teritoria sendependado
sangante batalas popoloj
subpremataj ---
la nocio nacio
sprono por liberiĝo.

Gajnis prozelitojn SAT
por sia ideo
en necelata kategorio ---
sennaciece agas Kapitalismo
mondskale ekspluatante
per konzernoj multnaciaj.

Nur en mondo tute socialisma
sane funkcias sennacieco
la nocio nacio
tiam absurda senrola.

無民族主義は提唱に値するか？

Jim Hornö

SAT は「無民族主義」という
基本理念を基盤にしている ---
そして、人々の心から
民族という概念をとり去ろうと
熱心に根気よく
説きつづけている。

領土ともども独立をかちとるために
抑圧された人々は、血を流して
たたかっている ---
民族という概念は
自由への拍車だ。

SAT は、その思想への転向者を
たくさんつくった
それも、予期せぬところで ---
資本主義は多国籍コンツェルンで
世界的規模で手をひろげて
無民族的な活動をしている。

全く社会主義の世界でだけ
無民族主義は、すこやかに
生きつづけることになるう ---
とすると、民族という概念は
つまらない、役立たずだ。

【こんな詩を訳する時は、（詩はとりわけ訳しに
くいのに）、訳者のひとりよがりの思いこみから
なかなか脱けられないもの。ましてスエーデンの
人の詩、風習文化のちがいが、思い違いもある
ことでしょう。

でも、思いきってやってみました。もし「あなた
のことば」で訳したら、もっと変わったうまい
訳詩もできると思います。

私の訳詩の一部でもけっこうです。お気付きの
事があつたら、ハガキでお知らせください。何か
お礼をさしあげるつもりです。 前田 米美]

ちかごろ

★ 月曜日に勉強している面々。
もっか詩集にもえてます。Esp詩もつくるのでなく
和訳と。

- ・ 4 は、国籍不明、年々も不明と自榜される京府の
田平正子さんが、関西大会へのおこせいを。
- ・ このグループからは、2名、行きますン！

★ 木曜日のご婦人方。

ここも詩の勉強。VERDA MONTELOの中のスーパ
HASEGAWAの旅行記を練習問題やり(?)に
和訳したりします。

★ 土曜日のグループ。

- ・ 毎月1土曜日、市駅前の英国屋で、kunsido、
- ・ 6月2日は、7名参加者あり、久しぶりに音ながはまじりし。
- ・ 前半Espのみ、近くには、小学校の先生らしいカセグループ
が、チラチラとEspを音なが気になる様子で……。
- ・ とまたな辞書の類に存るためだけに……「正界流」に
のたかと思うと、低空飛行って具合。アパルト飛行です。
- ・ Esp会すの低空飛行は、イカ、カ?

■ひさびさに・・・ちかごろ の呼びかけに、
ひさびさにちかごろのご様子、お便りいただき
ました。

◇やや旧聞に属する話で恐縮です。実は 1988 年
の夏、パリにいた時のことです。フランス語に慣
れるためにラジオをつけっぱなしにしていたとこ
ろ、何かエスペラントのような言葉が聞こえてく
るではありませんか。どうも夏休みだけのエス
ペラント語講座みたいでした。ウイークデーの毎朝
15分程度のものでしたが、時々、聴取者と電話で
のやりとりが放送されたりしていて、ああいうの
が和歌山放送（ローカルすぎますかな）なんかで
できたらと、思ったことでした。

和医大紀伊分校 石井 三記

「ひさびさに・・・ちかごろ」にこれが載るこ
ろは、①国家試験の発表（5月16日）も終ってい
ることでしょう。合否にかかわらず、和歌山生協
病院（有本143）の院内をうろうろしております。

②『エスペラント』は毎月買ってますが、いじる
時間はありません、というより使ってません。

③緑丘誌、ワープロは良いですが、明朝体よりゴ
チック体の方が、日本語文字が柔らかくて、読む
気になります。

④エスペラントを広めるために・・・？ 実体験
を語ること。「一民族語（英語・ロシア語）が世
界を支配して良いのか」といった理論面を強調す
ることでしょう。 '90.4.16記

三谷 晃

◇ Mi denove transloĝiĝis al la urbo Wakaya-
ma. Mi estas maldiligenta Esperantisto, sed
mi almenaŭ simpatias kun la spirito de Espe-
ranto, nome Esperantismo. Mi aktivos per ia
rimedo, per Esperanto, pro Esperanto, aŭ por
Esperanto, depest nun.

Mia fako estas librotenado kaj kontoscien-
co, nome, se diri tiel, unu kampo de ekono-
miko aŭ administrado. El tiu starpunkto, mi
nun studas nian lingvon.

和歌山大学 齊藤 久美子

S-ro HASEGAŬA が } んな novaĵoj を みつけた //

パソコン雑誌 PC-VAN で }

#1097/1098 INFORMO (情報)

★タイトル (PND67012) 90/ 5/28 21:21 (11)

環境 : 国際雑誌発刊の試み /HIROTAKA

★内容

“Sunradioj” という名の雑誌の見本号が出版され
た。ねらいは自然・環境保護運動に取り組むエスペランチスト
や緑の党に所属するエスペランチストたちの相互交流や共同行
動に資するためである。

住所 :

EXOLOGIO-ESPERANTO,
38 rue Jean Moulin,
F-33220 Ste Foy la Grande,
Francio,

(MONATO誌5月号による)

1/ 1

#1093/1098 INFORMO (情報)

★タイトル (HKE71837) 90/ 5/23 9:59 (51)

来日情報 : チェコの2人 (再掲)

★内容

#2427/2491 PEGOJ (喫茶室)

★タイトル (UBD64102) 90/ 5/ 5 0: 3 (48)

KTP:Gastigantojn por eŭropanoj/HIRAI Hiro

★内容

mi ser'cas,

lli, kiuj estas 'Ge'haj mia amikino kaj amikio de 'si,
volas voja'gijapanion en septembro,

Voja'goplano,

1/ 4

atingos 1990/09/20 al Jokobama per 'sipo for-
veturos 1990/10/17 de Jokobama per 'sipo

lli amba`u deziras, interesi'gas pri, sporto ekz. Judo
Karate Sumoo

viziti Espernt-grupon, belan japanan naturon 'Kioto,
ie ajn

'Car ili ankora`u nebooe komprenas pri Japanio, ne
povas montri precezaĵn 'siajn deziraĵojn.

Nomo

Vlasta Pistikova lo'gas en Praha en Ĉeĥoslovakio
2/ 4

Jana Burianova * Brno *

Viza'go

Ambaŭ ili estas belaj, Me! Sed belegaj europaj fra-
urinoj, mi kredas.

Ili deziras(esperas) trovi gastigantojn en Japanio, Ĝar,
Ili komprenas Ĉeĥan kaj Esperanton kaj Jana, ionete
anglan, Ili estas malfacila gajni sufiĉan Jenon(¥)
por resti veturi en Japanio,

3/ 4

Ili devos formi'gi plu, laŭ via propono kaj helpo,
Antaŭ dankas! Kaj mi petas,

1990/05/05 HIRAI Hirobumi el Kagaŭa

4/ 4

#1092/1098 **INFORMO** (情報)

★タイトル (ESPERO) 90/ 5/22 16:26 (14)

来日情報: スイスより/石井

★内容

Dniel Rothacher (男, だと思う)

期間: 6/5 (火) 成田着-6/25 (金) 成田発

目的地: 第1週-浜松, 京都, 奈良

第2週-日本海, 東北方面

VORTOLUDO

福本 博次

同じ単語が、たてよこ どころの同じ行で交叉しあうようにする vortoludoです。

辞書を使うとき、Bではじまり、Kで終るなら 多分あれかなと見当をつけて、ひいてみて、
見付からなかったら、そのあたりを根気よく探すのです。 なんとも のんびりした時間つぶしのよう
ですが、まあ そう 仕事にアクセクしないで、ゆとりをもって、エスペラントをいじくりましょう。
語根で4文字の単語って、そうたくさんありません。そして、単語を楽しく覚えられます。

前号の こたえ:

①

B	E	N	K
E	R	A	R
N	A	C	I
K	R	I	M

②

B	O	M	B
O	F	E	R
M	E	N	U
B	R	U	L

③

B	O	M	B
O	F	E	R
M	E	N	U
B	R	U	N

では、次の問題です。

④

F	O	R	K
	F		
		V	
			C

⑤

F	O	R	K
			B

そんなに初めからしりごみしないで。

前回の問題も、参考になります。ほら、
O・Fときて、4文字の単語って、そう
たくさんありません。

VERDA MONTETO

Redaktita ĉe MAEDA Yonemi (dumonata) N-ro60

VOJAGEME

HASEGAŬA JOSIHUMI

La 18-an de sept. 1975
Hodiaŭ unue mi ekiris al la plej
pompa strato "Piccadilly Circus"
por aĉeti bileton de aeroplano al
Japanio.

Mi havis libron pri kompanioj,
kiuj vendas malmultekostan
bileton de aeroplano. Mi vizitis
pli ol 10 kompaniojn. La plej
multekosta bileto kostis 200

funtojn, kaj la malmultekosta 165
funtojn al Tokio. La bileto en la
studenta societo estis relative
multekosta.

Tage mi manĝis en ĉinstila
restoracio en ĉina strato "Soho".
En Londono mi povis kelkfoje
manĝi manĝaĵojn el rizo, ekzemple
rizon kun kareo aŭ fritrizon. Pri
mango ni, japanoj, povas facile

vivi en Londono, kom-
pare al aliaj eŭropaj
urboj.

Post promenado de
1a strato Piccadilly
Circus, per subtera
trajno, mi vizitis jun-
ularan gastejon, ĉar
laŭ mia libro oni
povas tie vidi aviz-
panelon pri malmulte-
kostaj biletoj. Tamen
tio ne troviĝis tie.

[写真説明]

この辺では、安い航空券を売る代理店が、たくさん並んで、競争しています。

当時、ロンドン・東京間、185ポンドで、かなり安かった。

En la gastejo mi vidis 2 japanajn junulojn. Laŭ ili, fotilo de unu el ili estas ĵus ŝtelita. Kiam li duŝis sin dum 10 minutojn, la fotilo, kiu estis en lia sako en la lito, estas ŝtelita. Ni, 3 personoj, iris al policejo por la deklaro.

En alilanda vojaĝo japano devas atenti pri ŝtelo, ekzemple dum dormado en komuna ĉambro, dum nur kelkaj sekundoj da malatento al sia valizo en stacidomo.

Alia unu el ili sciigis min pri avizpanelo, kie troviĝas afiŝoj de diversaj informoj. Kaj mi vizitis

ĝin.

Tie troviĝis multaj utilaj informoj, ekzemple tranoktejoj, laboroj, biletoj de aeroplano. El ili mi elektis japanajn agentejojn, ĉar tie mi povas paroli japanan lingvon. Jam estis vespere tial mi vizitis ilin en la sekvanta tago.

En Londono vojaĝaj agentejoj estis multaj, kaj ili konkuris pri la prezo de la bileto. Tio estas tre utila por vojaĝantoj. La vendejoj estis plejparte malgrandaj, kaj laboris 2 membroj.

Studo pri 三保の天女

鴉 忠 郎

Dum mia vespera bano, mi ekrememoris la banantan ĉielulinon de 三保の松原, kaj esploris diversajn fazojn de la legendo.

1. 天女は一人で来たか? Iam junulinoj agas solaj, sed plejofte ili grupe vizitas diskon, grupe gustumas bieron. Do, ankaŭ la ĉielaj OL-oj venis grupe, mi certas.

2. 彼女は美人であったか? Kompreneble junulinoj estas senescepte belulinoj eĉ sen belo. Mi legis sur ĵurnalo iam antaŭe, ke polico trovis senkapan kadavron de belulino 首無し美人 Sen kapo, oni plene povas certi, ke la kadavro estas de belulino.

3. 彼女は若かったか? Certe ŝi estis juna. Se ne, ŝi sidadus antaŭ la televidilo, sen intenco veni teren.

4. 彼女は水着を持っていたか? Ne, neniel. Ĉar ŝi, kaj ili, hazarde estis ravitaj pro la bela pejzaĝo de la loko. Ili venis sen boston-bag por naĝvesto.

5. では、彼女は ? Jes. Memkompreneble ŝi naĝis tute nuda.

6. 友達は 裸の彼女を 残して行ったのか? Jes, Ili ne havis rezerve aliajn vestojn. Plie, ili devis frue trapasi la ĉielan pordon, antaŭ ĝia fermiĝo, kun timo mortiĝi per interpremo, kiel en la Kobe-a Takacuka Kōtōgakkō.

7. 漁師は 老人だったか、若者だったか? Laŭ la nomo 白龍 li estis maljunulo kun blanka hararo. Se li estis 伯龍, ankaŭ li estis maljunulo kiel pli-aĝa onklo. Do ambaŭ-kaze li estis maljuna. Plie la faktoj, ke li permesis ŝin alflugi ĉielen, ke li post-sekvis ŝin okule kvazaŭ ŝi estas amata reĝino sur ekrano, tion atestas.

8. が、一説には --- Alia legendas, ke ŝi edziniĝis al li kaj naskis du infanojn. Laŭ tio, li estis juna, almenaŭ sufiĉe juna.

9. 彼女は 裸のまま漁師に話しかけたか? Jes. Kompreneble. Ĉar ŝi ne havis alian veston kun si. Plie, ĉieluloj estas neniom malpurigitaj de tera rusto, tute 天真爛漫, kaj ne necesis kaŝi sian belecon de koro kaj korpo, nenial devis honti.

10. Jam estas tempo fini la banon. Iu vokas min al vespermanĝa tablo.

ちなみに、鴉 忠郎 って、誰? Kara suĉuloでしょ?

1990-07-16

『がはは！』 はとがは はがゆく ナヤマしい
テニヲハの「は」と「が」考

…の3…

前田 米美

〔「は」は ヒヤめしを食わされてる？〕

今回、やっと「は」の話にうつります。

「は」と「が」は主語をあらわす . . . という話が、この駄文のとっかかりでした。ところが、文法の本を見ると、「は」の方は、「が」と比べて、なんだかヒヤめしを食わされているような感じ。といったら、この本の著者から文法オンチと笑われそうですが。

「が」は、助詞の中でもトップタイトル「格助詞」の、しかもその最初に出てきます。格助詞というのは、資格を与えるということで、主格、連体格、連用格などという格があって、欧米語の主格、目的格. . . の格とは、少しおもむきがちがいます。そして、「が」は格助詞の中で、主格だけをあらわす助詞のひとつです。「が」は、この格助詞の中にある他、接続助詞という別のグループの中にもその一員として顔を出していて、それが、例の「けれども」という場合の「が」です。

「は」は、やっとその次のタイトル「副助詞」(副というからには、やっぱりヒヤめしかな?)のはじめに出てきます。「は」は、使われる回数では、「が」と殆ど同じくらい多いのに。

〔「は」は主格をあらわす . . . という説明はない!〕

といういい方は、ちょっと言い過ぎかもしれません。でも、読者の皆さんだって、この駄文を書いている私だって、「は」は「が」とは、ほんとによく使っています。むしろ、「は」の方がたくさん使われているような気がします。いえ、ずっとずっと多いのです。「が」は、格助詞のなかでは、主格専用ですが、「は」は、主語にもつき(接続し)、そのほかのさまざまなことばにくっついているのです。

〔元来、副助詞とは〕

文英堂「くわしい国文法、中学1~3年」の説明を引用させていただきます。この本には、副助詞を皆で17コ挙げています。「は」、「も」、「こそ」、「さえ」、「でも」、「しか」、「まで」、「ばかり」、「だけ」、「ほど」、「くらい(ぐらい)」、「など」、「きり(ぎり)」、「なり」、「やら」、「か」、「だの」。
[参考]「なり」は接続助詞にふくめることもある。

この副助詞たちは、どんなことばにつながっていく(接続していく)かということ:

『[接続] 体言その他いろいろな語に接続する。用言・助動詞には、その連用形に接続する。』

『主として体言につく格助詞(が、の、に、を、へ、と、から、より、で、や)や、主として用言・助動詞につく接続助詞(ば、と、ても、けれど(けれども)、が、のに、ので、. . . .)とちがって、副助詞は、いろいろな語につく。たとえば、「一つだけ しか」や、「役割など も」のように、副助詞どうしが続く場合もある。』

ほんとうに頭痛がしそうな文法用語が次々とあらわれてきて、申し訳なく思いますが、どうかご辛抱ください。

[助詞は日本語の表現を豊かにする (EFFRORULO!?)]

ここでちょっとダッセンさせてください。

「いくら呼んでも、返事がない。」このでもは、接続助詞。

「教師にでもなるか。」のでもは、副助詞。

「わずかでもよいから、ください。」のでもは、形容動詞「わずかだ」の連用形+副助詞「も」

「私の家でも、体操してる。」のでもは、格助詞「で」+副助詞「も」

「空は晴れている。でも波は高い。」のでもは、「しかし」などと同じ接続詞。

これ、ワカル？ でも私たちは毎日なにげなく使って、日本語独特の微妙な言いまわしを上手に、あまり間違ひもせず喋っているのです。お気の毒なのは、受験生たち。文法というものは、人がなにげなく使っていることばに、あとから理屈をつけたもの。『くわしい国文法、中学1～3年』p.193 には「シグマ要点」として、この見分け方をくわしく説明してくれていますが、中でも『やっかいなのは、「でも」である。』としています。

芭蕉「一つ家に 遊女も寝たり 萩と月」

「一つ家に 遊女と寝たり 萩と月」×

朝日俳句和歌山版 「米洗う 前に蛸が 二つ三つ」

「米洗う 前へ蛸が 二つ三つ」

「米洗う 前を蛸が 二つ三つ」 この3句のエス訳どなたか挑戦しませんか。

私も、この駄文を書きながら、こんな日本文法とEsp.の間にはさまって、目を白黒させているのです。とにかく日本語は、Esp.から見ると、華麗微妙複雑怪奇。

[「は」の持っている4つの意味]

さて、上記中学文法参考書には、「は」について、4つの例をあげて解説をしています。

{例 1} 私は 行きません。

[意味] 他と区別して、とくに取り出してという意味を示す。

Esp. から見たら、主語をあらわしています。しかし、主語をあらわすのに加えてこの「は」は、「他の人は行きますが」、「他の人が行っても」などというニュアンスがあって、「私」をとくに取り出していっていますから、エス訳する時、その配慮が要るようです。

{例 2} ばくは 泣きは しない。

[意味] 強調してという意味を示す。

この、あとの方の は は主語についたものではありません。強調ですから、Mi ja ne ploras. と、強調の ja をつけ加えることになりましょうか。ja のかわりに、ne ne とか neniam などでもいけそう。

本稿初回の冒頭例文6

ほくは 豚肉は きらいだ。

の、豚肉についた は は、どうもこれとよく似てるようで、日本文法では とくに取り出していうあるいは 強調 と説明する（私にはどちらかわかりません）ことになるでしょうが。しかし、一方、訳されるエス文の中では、porkaĵon と n のついた目的格にあたり、そして何か強調したことは aparte など添えてやることになりそうに思います。

{例 3} 公園へ 行っては 遊ぶ。

[意味] 繰り返しを示す。

この は も主語付きではありません。そして、この例文には主語は見付かりません。繰り返しですから、ĉiufoje kiam とか、kutime などが考えられましょう。

{例 4} 富士山は、姿が 美しい。

[意味] 題目を示す。

題目ですから、主語となりましょう。{例 1} とよく似ているようですが、とくに取り出した という感じは弱く、「これからお話し申し上げる話の題目・主題は」という感じが、あっています。文法書での、副助詞「は」についての説明用の例文は、以上の4つですが . . .

[まだ あるよ]

ここでまた、タノシイ「みちくさ」。

前に、「が」は接続助詞で、「けれども」の意味もあるという話しの、その終りの方の「註」を思いだしてください。

「夏は 日が 長いが、冬は 短い。」の 2つの「は」は、上の例文 { 1~4 } のどれにはいるのでしょうか。{例1} のとくに取り出していうのは、ちょっとちがうカンジ。では、{例4} の題目主題のなかまだとすれば、やっぱり「夏」「冬」は、主語として訳すべきだった? いやいや、やっぱりあの時書いたように、En somero, vintre とした方がエスペラントらしい?

日本文法は、そんなエスペラント訳のナヤミなど全然配慮してくれていません。でも、私個人で主張したいのは、日本文法にも、

{例 5} 夏は 日が 長い。 [意味] 時や場所や場合を示す。

などと、一項目加えてもらいたいものです。日本文法の国際化?? それほど大そうなことでもない

でしょうけれど、外国人に「は」の説明をする時、つけ加えたい気がします。

明日は、次男が試験を受けに行く。

ここは、冬、雪がたくさん降ります。

バレンタインデーは、お菓子屋さんの書きいれどきです。

などなど、かなりこのイミの「は」が使われています。

まだこの他の「は」があるかも。私はまだそこまで調べていません。

さてこの怪論文、いつまで続くの？ お気の毒さま、もう1~2回、喋らせてください。難しいことをくどくどと...外国人はこんな難しいこと知らないでも、ペラペラやってるのに...たしかに、そうなんです。でも、この駄文への反応は殆どありません。わずかに、奥村先生から、こんなお便り：

たしかに、「が」は悩ましい問題。

① 私はコーヒーだ。

② 私がコーヒーだ。

③ コーヒーは私だ。

④ コーヒーが私だ。

みな日本語として、それぞれニュアンスをもっている。それをEspに訳せたら —
Kelnero のどの問いに対して、どの答えになるか。

今回は、たくまけんじさんの「は、が構文」の紹介。「は」は既知情報、「が」は未知情報、いや、そうでもない、という話などに取り組んでみたいので。このあとの方のことについては、いろいろ本が出ています。でも、私はまだ大野 晋さんの「日本語の文法を考える」以外は読んでいません。どうか、ご批判、未知情報をお寄せください。

[ひさびさちかごろ]

江川 治邦

■現在、コスモ石油で関西新国際空港とアクセスに関連の仕事で追われています。空港島も海面に姿を現わし、今年末には空港ビルの建設開始と本島よりの架橋が完了の予定です。3年後には24時間体制の国際空港が始動し、和歌山市の国際化も加速されるでしょう。私もこの仕事を最後に、早く好きな Espe-lando に飛び込んで世界旅行など楽しみたいと思っています。50代の目標は「和歌山市・まつりと行事」(エス、中国、英語訳済)と、「火の海(和歌山大空襲)」のエス訳出版です。Mia denuna espervivo estas kiel amuziĝi kun Esperanto. 1992年のエスペラント太平洋大会(和歌山姉妹港の青島で開催)に参加したいと思っています。

■先日UEAのEsperantoに「シンガポールにエスペラント・クラブ誕生」が記載されていました。早速「和歌山むかしむかし」エス訳本と川喜多次郎著のKJ法「Enkonduko Al Problemsolva Originala KJ-Metodo」を花博の初日カバーを同封して贈りました。礼状によると、近く正式に発会することのこと。リーダーは中国系 fraŭlino. シンガポール旅行のときは是非お立ち寄りくださいとのこと。

F-ino Kim Lee (Singapore E-Asocio)
11, Jalan Batu 04-152,
Singapore 1543

Trafa Komento konfesas Alian Komenton

Edzo hejmen revenas.

Al edzino li parolas pri bagatelaĵo, kiun li ekaŭdis survoje ĉe kafejo.

" Kruko, la muelisto, ĉe la kafejo blugas pri sia merito, ke li jam konkeris preskaŭ ĉiujn virinojn loĝantajn en nia kvartalo, escepte nur unu! "

" Mi povas diveni tiun unusolan escepton... "

La edzino ridetante komentis:

" Eble tiu unu povas esti ... S-ino MakEdardo, kiu loĝas ĉe la domo, numero 42a. Ŝi ĉiam afektas montri sin nobla kaj eleganta."

★関西大会寸描

7月1日(日)、大会
式典に和歌山緑丘会が呼ば
れて、鈴木さんと福本さん
が立ち上がった。会場の前
の方で、ジョエル・プロゾ
フスキーさんがこちらを向
いてにこにこ手を振る。

昼食は、3
人で式典会場のホールで食
べてたらおべんとう係の
相川節子さんが来て、

" Ĉi tie, ne estas
permesite manĝi!

Mi jam multfoje anoncis sed vi ne aŭdis min eble. Bonvolu transiri al alia ĉambro!"

と来た。あわてて幕の内をかかえて、あちこち部屋をのぞきまわる。やっと席があいた部屋があってにじりこんだら、そこは「故人の業績を語る会」場で、午前中の残りの話を昼食しながら、続けているところだった。小西岳さん、林健さん、川村さんなど、ソウソウたる方々ばかり。鈴木さんと福本さんは、食べ終って、どこかへ行ってしまった。新聞記者に長い間つかまっていた司会の藤本達生さんがやっともどられ、昼食をとりながらの司会。この人今回はいちばん忙しい。

Libro-Servo は、すばらしい本がどっさり。その上、郵便局が出張していて、書籍小包の取扱もしてくれているのが有難い。"Mi ne estas

leganto sed librokolektanto" とテレ笑いしながら、つい1万円あまり。

午後は、講演が3つ、どれもエスペラント。

◎川西徹郎さんの"La ideo de Zamenhof pri lingvo kaj vivo" 明せきなエスペラントで聞きやすい。

◎いとうかんじさん: "La Espero" のうたは何時、誰が作った? 膨大な資料を駆使してとことんまで追及していく、いつものいとうさんの真摯なイカレぶり、いい人だなあと思う。

◎梅田善美さんの「世界のエスペラント運動の現状について」の流れるようなエスペラントは聞いていても、こころよい。

少しでもわかる単語を聞き取ろうと、根気よく耳をすましている人、グーグーいびきをかく人。楽しい大会でした。☆ 世話のねん、おれ!!

この夏.....

★ 22 回エスペラント林間学校

9月21日(金)夕~24日(月)朝

会場: 滋賀県琵琶湖北西岸、国民宿舎今津荘

会費: 全期 25,000 円(3泊8食、講習費を含む)

★ 第77回日本エスペラント大会

「ふれあい」の大会

1990年8月24日(金)~26日(日)

会場: 横浜市開港記念会館

★ 北海道エスペラント大会(第54回)

9月29日(土)~30日(日)

場所: 苫小牧 サイクリングターミナル⇨
苫小牧市民会館

VORTOJUDO

福本 博次

前回の問題 ④ ⑤の答(半幅文字)

④

F	O	R	K
O	F	E	R
R	E	V	U
K	R	U	C

⑤

F	O	R	K
O	R	E	L
R	E	V	U
K	L	U	B

今回の問題

⑥

G	E	S	T
	R		
		K	
			D

⑦

G	L	O	B
	I		
		K	
			D